

1997 NOBEL
EDEBİYAT ÖDÜLÜ

**Dario Fo
Franca Rame
Sıradan Bir Gün
ve
Diğer Oniki Komedi**

Türkçesi: Egemen Berköz

Tiyatro Dizisi: 6

"Dario Fo, bir radar gibi yaşamı tanıyor; böyle sıradan, haber değeri bile olmayan olayları alıyor; üzerine gitmeye, derinliklerine inmeye, ayrıntılarıyla oynamaya başlıyor. Gülücün ve saçmanın sınırlarını zorluyor. Ve o gerçek olayın, günlük yaşamda karşılaştığımızda, dönüp bakmadığımız, üzerinde düşünmediğimiz o çok sıradan gerçek olayın altındaki "gerçeği" yüzümüze çarpıyor. O olayın bir uzantısı ya da sonucu olduğu toplumsal sorunu, tüm boyutlarıyla, çarpıcı bir biçimde sergiliyor. Günümüz toplumunu, başka bir deyişle tüketim toplumunu, daha da başka bir deyişle yeni dünya düzeninin toplumunu; bireyleri, ilişkileri, kötülükleri, çirkinlikleriyle acımasızca eleştiriyor."

Egemen Berköz

13 00

ISBN 975-8064-07-X

9 789758 064076

Açılım Yayınları: 7
Tiyatro Dizisi: 6

Sıradan Bir Gün
ve Diğer Oniki Komedi
Dario Fo - Franca Rame

Türkçesi
Egemen Berköz

Kitabın Özgün Adı:
*Coppia Aperta, quasi splancata
e altre quattordici commedie
il nono volume del "Teatro" di fo*

(Einaudi Yayınevi, Torino-İtalya)'dan çevrilmiştir.
Bu kitapta yayınlanan oyunların sahnelenmesi, oynanması, herhangi
bir amaçla eserden faydalanılması, Fikir ve Sanat Eserleri Yasası'na
göre ancak eser sahibinin iznine bağlı olduğundan kişi ve kurum-
larla kuruluşların yazarın ve çevirmenin temsilcisi olan FN AJANS'a
başvurmaları zorunludur.

Kapak Deseni
Dario Fo (Orjinal)

Kapak Düzeni
Ayşın Tanık

Yayına Hazırlayan
Fusun Demirel
Nurettin Şen

Ofset Hazırlık ve Baskı
Mart Matbaacılık ve Sanatları Tel: (0 212) 321 23 00 (Pbx)

Birinci Basım
Kasım 1998
İkinci Basım
Mayıs 2002

ISBN 975 - 8064 - 07 - X
AÇILIM YAYINLARI, FN Ajans Yayın ve Gösteri Sanatları Ltd. Şti.'nin kuruluşudur.
Oba Sk. No: 3/5 80060 Cihangir - İSTANBUL
Tel: (0 212) 292 67 43 • Telefax: (0 212) 244 18 75

Dario Fo Franca Rame Sıradan Bir Gün ve Diğer Oniki Komedi

Türkçesi: Egemen Berköz

DARIO FO, ALICE VE BEN

Bugünlerde düşte gibiyim. Kendimi Harikalar Ülkesi'nden yeni dönmüş Alice gibi duyumsuyorum. Geldiğim ülke Dario Fo'nun Harikalar Ülkesi. Elinizdeki kitapta yer alan on üç kısa oyunu çevirmeyi yeni bitirdim.

Fusun Demirel, Dario Fo çevirmeyi önerdiğinde hiç duraksamadan evet dedim. Dario Fo'yu, adını duymanın ötesinde, oldukça iyi tanıyordum. Güncel siyasal olaylardan yola çıkarak yazdığı güldürülerle düzeni kıyasıya eleştiren, Achilleus'un topuğunu hemen her zaman yanıltmadan bulduğu ve kitleleri de etkilediği için polisle, sansürle başı sık sık derde giren, yaratıcı bir tiyatro yazarı ve oyuncuydu. Üzerine yazılmış birkaç yazı okumuştum, bir oyununu (Bonifacio VIII) İtalya'dan bir arkadaşın gönderdiği kasetten, bir oyununu da (Bir Anarşistin Kaza Sonucu Ölümü) Türkiye'de tiyatrodan izlemiştim. İtalya'da 70'li yıllarda yaşanmış bir olaydan esinlendiği bu oyunu, Dario Fo'nun güncel siyasal bir olaydan, düzeni eleştirmenin ötesinde, bir iletişimi de olan bu güldürü yaratma ustalığına çok iyi bir örnekti. Özetle, Fusun Demirel'den o öneriyi aldığımda Dario Fo'yu oldukça iyi tanıyordum.

Ama tanıdığımı sanıyordum. Çünkü, Bir Anarşistin Kaza Sonucu Ölümü'ndeki olay, kendi olarak da, gerçekten insanı sarsan, kitlelerin tepkisini uyandıracak, önemli bir olay. Ama, Sıradan Bir Gün'deki oyunlara baktığımda, çoğunun son derece sıradan, haber değeri bile olmayan bir olay üzerine kurulduğunu görüyorum. Örneğin, elektrik kesilmesi: Son derece sıradan ve alıştığımız bir olay, hele Türkiye'de!.. Kocasından ayrılmış, umutsuz kadınlar kimsenin ilgisini çekmiyor, ancak kendini öldürürse küçük bir haber oluyor gazetelerde... Es-

tetik ameliyatı olan yaşlı hanımlara gülünüp geçiliyor, o kadar! Gazetelerin ya da üretici kuruluşların düzenlediği promosyon kampanyalarından çeşitli ev ve mutfak eşyası edinen ailelerin sayısı milyonları aşıyor... Çocuklarının kötü davrandığı, kurtulmak istediği yaşlılar ülkemizde sorun bile değil... İstenmeyen hamilelikler de öyle... Eh, olsa olsa, bir erkeğin hamile kalması gazetelerimizde haber olabilirdi!

İşte, Dario Fo, bir radar gibi yaşamı tanyor; böyle sıradan, haber değeri bile olmayan olayları alıyor; üzerine gitmeye, derinliklerine inmeye ayrıntılarıyla oynamaya başlıyor. Günlüğün ve saçmanın sınırlarını zorluyor. Ve o gerçek olayın, günlük yaşamda karşılaştığımızda, dönüp bakmadığımız, üzerinde düşünmediğimiz o çok sıradan gerçek olayın altındaki "gerçeği" yüzümüze çarpıyor. O olayın bir uzantısı ya da sonucu olduğu toplumsal sorunu, tüm boyutlarıyla, çarpıcı bir biçimde sergiliyor. Günümüz toplumunu, başka bir deyişle tüketim toplumunu, daha da başka bir deyişle yeni dünya düzeninin toplumunu; bireyleri, ilişkileri, kötülükleri, çirkinlikleriyle acımasızca eleştiriyor.

Oyunların çoğunda, kadın sorununun ya da daha doğru bir deyişle kadın-erkek sorununun ele alındığını görüyoruz. Bunlardan biri olan Sıradan Bir Gün'ü, işçilerin sorunlarının işlendiği Japon Kuklası ve Demiryolu Bekçisi'ni, promosyon kampanyalarını ele alan Tabaklar'ı ve Yaşlıların Sorunu'nu ben diğerlerinden biraz daha çok sevdim. Ama, bütün kitapta beni çarpan Japon Kuklası'ndaki Armida oldu. Kısa oyunlarda kişilerin tip düzeyinde kalması biraz kaçınılmazdır. Ama, Japon Kuklası da oldukça kısa bir oyun olmasına karşın, Armida tip boyutlarını aşıyor. Dario Fo, bu saf, içi dışı bir, duygularını saklamayan, içinden geldiği gibi davranan, yan akı-

lı işçi kız Armida'da gerçek bir karakter yaratmış. Oyunun hızı, güldürü oranının yüksekliği, buluşların ilginçliği, oyunun sahnelenmesinde, Armida karakterini örtmemeli diye düşünüyorum.

Evet, Dario Fo ile Franca Rame'nin, en uzun 36, en kısası 3.5 sayfa olan 13 kısa oyununu çevirmeyi yeni bitirdim. Harikalar Ülkesi'nden dönen Alice'in şaşkınlığını yaşarken, iyi ki Dario Fo çevirmeye bu kısa oyunlarla başlamışım diyorum. Tek bir uzun oyununu çevirseydim, Dario Fo tiyatrosunu, sanırım, bu kadar iyi tanıyamazdım.

İtalyanların ünlü bir sözü vardır: "Traduttore traditore" derler, yani "çevirmen haindir". Ben Dario Fo'yu da, Türk okurlarını ve izleyicilerini de aldatmadığımı umuyorum. Spero di non tradirti, Dario Fo.

Egemen Berköz
İstanbul, 25 Ekim 1998

SIRADAN BİR GÜN VE DİĞER ONİKİ KOMEDİ

- 1 • SIRADAN BİR GÜN
- 2 • DOST SES
- 3 • ESTETİK YAPTIRDIM
- 4 • HAMİLE NİNE
- 5 • TUP BEBEK
- 6 • HAMİLE ADAM
- 7 • İTALYA'DA TECAVÜZ OLAYLARI HAVA TAHMİN RAPORU
- 8 • DEMİRYOLU BEKÇİSİ
- 9 • JAPON KUKLASI
- 10 • BLACK-OUT (IŞIKSIZ-GAZSIZ)
- 11 • YAŞILARIN SORUNU
- 12 • TABAKLAR
- 13 • PARİS-DAKAR
ÇİN'DEN MEKTUP (PEKİNLİ BİR KIZIN YOLLADIĞI MEKTUP)

SIRADAN BİR GÜN

Tek perdelik oyun

Kişiler: Giulia, Birinci Haydut, İkinci Haydut, Kaydedilmiş Sesler; Birinci Kadın, İkinci Kadın, Üçüncü Kadın; Filme çekilmiş kişiler; Bir Adam, Bir Kadın, Bir Polis.

Sahne düzeni : Giulia'nın evi - büyük bir salon - Çalışma bölümü - mutfak - koltuklar - sehpa - likörler - bardaklar - sigaralar - küllük - çakmak. Bir koltuğun yanındaki bir sehpanın üzerinde çok sayıda dergi vardır. Radyo - telefon - tele sekreter. Büyük bir portmantoda pek çok giysi asılıdır. Bir çanta. Mutfak köşesinin önünde büyük bir masa. Buzdolabının üzerine yerleştirilmiş, sarı-mavi ışık veren, polis arabalarındakilere benzeyen bir lamba. Tencereler, tabaklar, çatal bıçak, bardaklar, su şişeleri, şarap, yeşillik, spaghetti. Bir almanak ya da diyet kitabı. Buzdolabında bir piliç. Oyunun sonuna doğru sofraya serilecek olan şık bir masa örtüsü, katlanmış olarak herhangi bir yerde durmakta. Sahnenin önünde, iki yanda, ayaklı iki reflektör. Bir köşede bir spot ve bir fotoğrafçı şemsiyesi. Sahnenin önünde, ortada; bir teletyzyon monitörü, bir video ve sahnenin arkasına kurulmuş çok büyük bir ekrana büyütülmüş görüntüleri yansıtacak bir aygıt (video projektör). Yine sahnenin önünde, üzerine bir video kamera yerleştirilmiş, tekerlekli bir üçayak. Giulia'nın dairesini komşularınınkinden ayıran duvarın yanına yerleştirilmiş bir anfi. Duvarlarda çeşitli tablolar, ama düzeyli.

(Lütfen, Vezir ya da Napoli gibi İtalya görünümle-
rinden kaçının. Giulia Amerikalı, Alman, İngiliz...
hattâ Afrikalı bile olabilir.) (Doğal olarak, Boğaz
Köprüsü, Sultan Ahmet Camisi gibi Türkiye görü-
nümlelerinden de kaçınmak gerekir. - ÇN.) Oldukça az
aydınlatılmış olan sahnede Giulia belli belirsiz gö-
rülmetedir. Kadın birkaç kararsız adım atar, sonra
yavaşça sahnenin ortasına yürür ve ellerini çırpar.
Bunu yapmasıyla, bütün ışıklar yanar. Üzerinde sı-
radan bir giysi vardır; boynunda, inci dizilerinden
oluşan bir gerdanlık.

GIULIA: Işık çok fazla... (Yine ellerini çırpar; sahne
önündeki iki reflektör dışında, bütün ışıklar söner.)
Bunlar iyi. (Video kameraya yaklaşarak konuşur.)
Otomatik izleyiciyi devreye sokar mısın? (Bir düğme-
ye basar ve önce sağa, sonra sola doğru yürürken
uçayağı da kendisini izlemesi için yönlendirir.) Bu
tarafa...bu tarafa... (Uçayak izler.) bu tarafa... bravo!
Artık beni yalnızca üç ayak izleyecek... (Videoyu açar
ve sahnenin ortasında, yerde duran monitörde gö-
rüntüsünü kontrol eder. Kadının arkasındaki dev ek-
randa da aynı görüntü vardır. Görüntüyü salonda
ilk sırada oturan bir teknisyen yansıtmaktadır.) Yo,
çok uzak... (Uçayağa) Daha yakın... daha yakın... (Üç
ayak, dönerek yavaşça yaklaşır... kadının, salondan
çekilen görüntüsü, dev ekranda gittikçe büyür.) Dur!
Anneciğim, gözlere bak! Biraz daha ışık... (Ellerini
çırpar ve arkasında, solda duran şemsiyeli lamba
yanar.) Yo, olmadı... kapat... (Yeniden ellerini çırpar
ve şemsiyeli lamba söner. Aynı anda telefon çalar. Te-
lefone dönüp sesini yükselterek konuşur.) Cevap ver-
miyorum, tele sekreter var... onunla hallet... (Giysile-

rin aslı olduğu portmantoya yaklaşıp, monitörden
kontrol ederek giysileri üzerinde dener.) Bakalım na-
sıl giyinebilirim... Yo, bu olmaz... (Arap havasında iş-
lemeli bir giysidir.) fazla belirli... Kaddafi'nin gecelik
entarisı sanki... (Kristal iğne ve metalik düğmelerle
süslü başka bir giysiyi alır.) Bu da... 50'li yıllardan...
Güzel... Yo, yo... fazla pırlıtlı... (Çok gösterişli bir ete-
ği alır.) Bu güzel bir eteklik... sade!... çarşıya alışveri-
şe gitmek için, dikkat de çekmez... (Üstündeki giysiyi
göstererek.) Bu bluzu giyerim... vücudumu belli etmi-
yor. (Sırtlı bir iç çekişle.) Çok sinirliyim... Kameranun
arkasında durmaya alıştım, önünde değil... Ne kadar
sinirliyim! (Videonun bir düğmesine basar.) Başlaya-
lım! (Hızla yürüyüp kameranın önünde yerini alır.
Çok gergindir. Bir duraksama ve sıklama anından
sonra tutulup kalır.) Pis orospu! O kadar çok söyle-
yecek şeyin olsun da... ağzından tek kelime çıkma-
sın... çav. Ah, evet, eller... ellerle başlayalım...sana
destek olan ellerle... Evet, evet... (Gidip teybi başa
alır ve yeniden başlar.) Aksiyon! (Bir soluk alır ve el-
lerini kameraya doğru uzatır.) Eller! Ellerime bak...
İyi bak onlara... Görüyor musun? Burnunun dibinde
duruyorlar... Tanıdın mı onları? İri... Oransız... Tanıdın
mı? Kaç kez ellerinin arasında tuttun... kaç kez öpü-
cülklere boğdun... tanıdın mı? Ellerimin arkasında da
yüzüm var! Beni tanıdın mı? Benim, karın. (Takılır.
Gidip teybi başa alır.) Aklım başımda değil... ne bi-
çim başlangıç bu! Korku filmi gibi... zombiler! Bu iki
çirkin elle eziklik yaratamam onda! Sonra niçin "bur-
nunun dibinde..." dedim ki? Ne bu, Pinokyo mu?
Gözlerinin önünde deseydin hiç olmazsa. Ya o "Be-
nim, karın" ne oluyor? Tanrı'nın sesi sanki! (Grotesk
bir sesle yineler.) Benim, karın... ayaklarından çek-

mek için öbür dünyadan geldim! *(Radyo teybi çalıştırır ve bir aşk şarkısı duyulur.)* Biraz müzik iyi gelebilir... Tanrım, ne kadar sinirliyim... gebe bir rahibe gibi! *(Teybi çalıştırır, gidip yerini alır. Birkaç saniye sessizlikten sonra, sözcükleri arayarak ve gittikçe ısınarak...)* Çav, benim, Giulia... şöyle rahatça otur ve beni dinle... seninle konuşmam gerekiyor. Biliyorum bu alışmış bir iletişim aracı değil... Sana bir mektup yazdım, ama seninle konuşurken beni izlemeni tercih ediyorum... Hattâ, ne düşündüğümü sana söyleyeceğim ama sonra... yani, senin için, neyse şimdi beni izleyeceksin, bana güç veriyor bu... cesaret veriyor... ve buna gerçekten ihtiyacın olduğunu söylemeliyim. Bu video-mektubumu aldığın zaman... *(Şarkının nakaratı bafifler ve biter, bızlı bir "rock" parçası patlar.)* Bir "rock" eksik! *(Koşup teybi durdurur ve video kamerasının önüne döner.)* İyi ki şu elektronik cihaz var... *(Telefon çalar.)* Tanrım... Tele sekreter takılı... işte, kaydediyor... Bahse girerim, yarının hangi gün olduğunu anımsamıyorsundur... yarın yıldönümümüz: ayrılalı tam bir yıl oldu. Bu bir yıl içinde seni çok düşündüm... özellikle başlangıçta... hep seni düşünüyordum... uyuyordum ve seni düşünüyordum... rüyamda seni görüyordum... sabah uyanıyordum, seni düşünüyordum... insanlarla konuşuyordum ve seni düşünüyordum... seni düşünüyordum... seni düşünüyordum... sonra daha az düşünmeye başladım... sonra daha da az... sonra iyice az... ve şimdi, seni düşünmüyorum artık. Mama!i, içimde sana karşı bir sevgi var... 35 yıllık ortak bir yaşamdan sonra... seni aileden biri gibi hissediyorum... yaşlı bir akraba... bir kuzen... cenazelerde... vafitiz törenlerinde... nikâhlar... da görmekten hoşlandığım, sevimli biri... ve, sana

olan büyük aşkım... *(Bir heyecan dalgası boğazını tıkar gibi olur.)* çünkü sana olan aşkım... çok büyüktü... *(Baştan alır.)* aşkım sevgiye dönüşmüş olsa da... *(Ara verir.)* Bağışla, bana telefon edenin sesini duymayınca kafamı toplayamıyorum... gitme... şimdi dönüyorum. *(Bir el çarpışla teybi ve reflektörleri kapatır düz ışık kalır. Giulia tele sekreterin yanına gider: bir düğmeye basıp dinlemeye başlar.)*

KADIN SESİ: Alo, bu saatte rahatsız ediyorsam özür dilerim, doktor hanım... adım Gianna Alfini.. beni anımsıyor musunuz?

GIULIA: Hiç duymadım.

KADIN SESİ: Ben o kaba etinde yanık olan kadını. Sizinle konuşmam gerekiyor... yo, kaba etimle ilgili değil. Ah, doktor hanım... moralim o kadar bozuk ki... sizi birkaç saat sonra bulabileceğimi umarım... Çok umutsuzum!... Yine arayacağım.

GIULIA: Umarım aramaz. Bu numaraları kanştırdı, beni ruh doktoru sandı... Kaba etinde yanık varmış! Amma hikâye... *(Ellerini çırpar ve çekim ışıkları yine yanar. Teybi çalıştırıp video kamerasının önüne gider.)* Özür dilerim, yanlış numara çeviren bir kadını... ruh doktoruyla kafamı kanştırdı... benden yardım istiyordu... delinin biri işte! Evet... söyleme biçimi belki uygun değil ama... ben tamamen delirdim... zardeli... tımarhanelik... İnanmıyor musun? Sana göstereceğim: evimizden çekip gittiğimde ilk zamanlar... sebeplerini yinelemiyorum... hepsini biliyorsun... gecenin bir yarısı kalkıp kararlı bir şekilde giyiniyordum... senin evine gelmek, seni dışarı çıkarmak. Vurmak için. Bir tabanca bile aldım. Taşıma iznim de var. İstasyona yeni sevgilini almaya giderken seni izlemek de bende bir sabit fikir olmuştı. Seni izliyordum, trenin gelme-

sini bekliyordum... ve tren daha durmadan... kışına bir tekme, trenin altına yuvarlıyordum seni. Parçalandığını görmek istiyordum! Kafan bir yanda... bacağın öbür yanda... ortaklık mezbahaya dönüyordu. Kan istiyordum, kan! Neyse, bu ilk zamanlar oluyordu, metabolizmamı değiştirmeye çalıştığım sıralarda. Bu söylediğim aptallık falan değil. Böylesine uzun bir ortak yaşamdan sonra, gerçekten değişmesi gerekiyor metabolizmanın... tümüyle ve yalnızca sana bağlı bir metabolizmaydı çünkü... Ben ki özgür bir kadın olduğuma inanırdım. Ama anlaşılır bir şey... 35 yıl... her sabah uyanmış ve seni düşünmüşüm... seni sen olarak değil... kocam olarak... ailenin temel direğiydın. İroni falan yok sözümde. Ne bileyim, senin yemen içmen... senin ütün çamaşırın... senin işin... senin katıyerin... Senin sorunların... ki her zaman benim de sorunlarımdı... sonra benim sorunları vardı tabii ki seninkilerin tersine, yalnızca benim sorunlarımdı... İyi, işte birden kendimi böyle bulmak... tek başına ve yapacak hiçbir şeyi olmayan biri olarak... bir şok oldu! Çok kötü oldum... korkunç günler geçirdim... Ama sonunda üstesinden geldim... ya da belki, kendimi kandırıyorum üstesinden geldim diye. Paranoya mı? Evet, evet, deli olduğumu söyledim ya sana... Üstesinden geldim... İyiyim. Kendime ayıracak çok zamanım var... kendimle çok ilgileniyorum... Yaşamımda ilk kez, 24 saatin tümü kendim için... 24 saat, her gün. Yalnızca doğal besinler yiyorum... sabah böylece geçiyor... Özellikle kepek... harika bir bağırsak düzenleyici. Senden ayrılığımın beri bir gün bile atlamadım! Sen de kepekli yemelisin, çünkü dışarı çıkmakta hep güçlük çekersin... Sonra sarmısak. Doğal bir antibiyotik.

Diyete başlamak zorunda kaldım... çünkü senden ayrılmamla birlikte... söylediğim gibi çok kötü oldum... her şey içimi sıkıyordu... en ufak gürültüden rahatsız oluyordum... Kusuyordum. Doktor : "Ama hamfendi bunun kökeni psikolojik!" diyordu. Ve şu "psikolojik" sözü hoşuma gittiğinden, daha çok kusuyordum... Her şeyi kusuyordum... Özetle, çok kusuyordum.

Sürekli doğal besinler ve sarmısak yemeye başladığımdan beri... yine kusuyorum... ama önemsemiyorum artık...

Fiziksel olarak iyiyim... psikolojik olarak... hayır. Her şeyden koptum... bir güdüm yok... Artık hiçbir şey umurumda değil... hiç kimse de. İşim de umurumda değil : reklam! Hattâ, orada oturup, insanları onsuz da yapabilecekleri ıvr zıvrı almaya ikna edecek sloganlar yaratmak için beynimi çatlatma düşüncesi bile... daha da çok kasmama neden oluyor... Ve böylece... hiçbir şey yapmıyorum...

Ama kötü değilim... iyiyim... gerçekten çok iyi. (*"İyi" diyecekken bir an susar.*) kötüyüm.

Yalnızken kötüyüm, başkalarıyla kötüyüm. Günlerdir bu dünyada ne işim olduğunu sorup duruyorum kendi kendime. Bu temel sorunumu seninle konuşabilmek hoşuma giderdi... Anladım... geç, ama anladım, bu dünyada yaşamak... tümüyle bir uyum sağlama sorunu... gelenekleri kabul etme... oyuna katılma... Ama benim de katlanamadığım bu oyun işte. Her şey öylesine acımasız, aşağılık, vahşi, kaba ki... ve her şey yirmi dakikada çözülüyor... televizyon filmlerindeki gibi... "Ne bekliyorsun?" diyeceksin bana, "televizyon kültürüyle yaşıyoruz."

Ben... biliyorsun... bir program yapmıştım, güzel bir program... evet, biraz ütöpikti... ama çok güzel bir

ütopyaydı... Ben inanıyordum... Büyük bir coşkuyla daldım... ve hana bir şaka yaptılar...havuzun bütün suyunu boşalttılar...Başımı duvarlara çarptım! Ve çevremde sırtan insanlar: "Şuna bak, hâlâ masallara inanıyor... dayanışmaya, dünyayı değiştirmenin mümkün olduğuna inanıyor! Ama gerçekçi ol Giulia, gerçekçi!" Ama iğrenç bir şey bu "gerçek"; ben uyamıyorum. Çıkarıcı bukalemunlar, ikiyüzlüler, birbirinin yüzüne gülüp arkasından kuyusunu kazanlar... onurunu ve kıçını sokak sokak satanlar. Yo, ben yokum... Ben buna uyamam... Beynimin santrali patladı... Tilt yaptı... Evet, kımıldıyorum... konuşuyorum... hattâ şaka bile yapıyorum... ama hepsi numara... hepsi uyuşukluktan... Atılacak paslı bir tenekeyim ben... ben çoktan ölmüşüm. Yalnızca son hareketi yapmam gerekiyor: anahtarı çıkarmam. (*Uçayak yerinden oynar.*) Hayır, kımıldama, bu video kaseti aldığımda her şey çoktan bitmiş olacak. (*Telefon çalar.*) Lanet olsun, telefon... Özür dilerim, ama tele sekreteri yeniden çalıştırmıştım, açmazsam bütün gece çalmaya devam eder. (*Telefona gider.*) Alo ?

KADIN SESİ: İyi akşamlar doktor, sonunda yakaladım sizi...

GIULIA: (*Kendi kendine.*) - Tanrım, yine başlıyoruz... (*Telefona.*) Bekleyin de video kamerayı kapatayım... (*Yapar. Bir el çırpışıyla ışığı yeniden ayarlar.*)

KADIN SESİ: Özür dilerim, ne diyordunuz?

GIULIA: Yanlış numara çevirdiniz diyordum.

KADIN SESİ: Niçin, hangi numarayı çevirmişim? Bir dakika... Otası 58 00 74 değil mi?

GIULIA: Evet, numara doğru, ama ben aradığınız insan değilim...Özür dilerim, bu numarayı nereden aldınız?

KADIN SESİ: Bir dergiden... adı neydi, bir dakika, işte

burada, "Salute" dergisi, 38. sayfa... tüm sayfa hakkınızda bir yazıya ayrılmış.

GIULIA: Kimin hakkında?

KADIN SESİ: Sizin... Diyor ki: "Ünlü ruh doktoru uzun yıllar Japonya'da çalıştı."

GIULIA: Hayatta Japonya'ya gitmedim.

KADIN SESİ: Ya, öyle mi? Eh, bilirsiniz, gazeteler hep abartırlar. Ama önemli olan yöntemin doğru olması ve işe yaraması, öyle değil mi?

GIULIA: Ne yöntemi?

KADIN SESİ: Sizin ki, bakın burada şöyle anlatıyor: sesli ruhsal-soluma tekniği...

GIULIA: Ee, ne oluyormuş... (*Bir sehpanın üzerinde duran dergilere doğru yürür.*)

KADIN SESİ: ...diyapazon eşliğinde. Endonezyalı hacıların kullandığı diapazon, böylece kabarmayı başarıyorlarmış.

GIULIA: Hamfendi... niçin uçmak değil de, kabarmak istiyorsunuz... nesiniz siz, kek mi ?

KADIN SESİ: Yo, ben kabarmak falan istemiyorum. Şu sinir bozukluğundan kurtulmak yeter bana, yazıda dendiği gibi...

GIULIA: (*Dergileri karıştırır.*) - Adı "Salute"ydi şu derginin, değil mi? Ben de aboneyim. İşte,buldum... 38. sayfa mı demiştiniz? (*Rengi değiştir.*) Evet, gerçekten benim numaram! Ama bir şaka olmalı bu, bir yanlışlık...

KADIN SESİ: Elbette, bir özel telefon, doğru yapmamışlar, böyle izinsiz yayımlanmamalı tabii... Ama benim için bir şans oldu bu, böylece sizden bir öğüt rica edebilirim : ne dersiniz doktor hanım, belki hamileyim de... kurbaga testinin sonucunu bekliyorum, tavşan testine pek güvenmediğim için...

GIULIA: Bakın, ben hiçbir şey bilmiyorum, ne kurbağalar, ne de tavşanlar hakkında!

KADIN SESİ: Ee, inanırım, kadın doğum uzmanı değilsiniz tabii, ruh doktorusunuz!

GIULIA: Bakın, hamfendi, çok rica ederim... çok hassas bir anımda araya girdiniz ama, yine de dinleyin: kurbağa size ne isterse söylesin, tavşan da... ama ben size söğüt (*Düzeltir*) öğüt möğüt veremem, çünkü ben doktor değilim!

KADIN SESİ: Yaa, kaçak mı çalışıyorsunuz? Önemli değil, bakın, ben bütün dişlerimi kaçak çalışan bir diş teknisyenine yaptırdım ve çok da memnunum... hem de yarı fiyatına!

GIULIA: Ama ben dişçi de değilim, reklamcıyım.

KADIN SESİ: Tıbbi reklamlar mı yapıyorsunuz?

GIULIA: Hayır, gezi ve tatil reklamları, video filmleri, filmler.

KADIN SESİ: Pekî, bir ruh doktorunun evinde ne yapıyorsunuz? Akrabası mısınız?

GIULIA: Ne akrabası? Burası benim evim.

KADIN SESİ: Ha, öyleyse ruh doktoru sizin konuğunuz, anladım! Lütfen, kendisini verir misiniz?

GIULIA: Verirdim, ama veremem.

KADIN SESİ: Bu da güzel, niçin pekî?

GIULIA: Burada değil! Çıktı. Kurbağa bulmaya gittim!

KADIN SESİ: Kurbağa?

GIULIA: Evet, japon kurbağalarından... hani şu boyunlarında fotoğraf makinesi taşıyanlardan... bulunca fırına koyup bir hint hacısı gibi kabartacak... kabarcıca da sizin gibi tansiyonu çıkan kadınlara yedirecek... hamiye kalıp rahatlasınlar diye!

KADIN SESİ: Hamile mi?

GIULIA: Evet, kaçak çalışan bir diş teknisyeninden...

hem japon! Anladınız mı?

KADIN SESİ: (*Dehşet içinde*) - Hayır! Ama gerçekten numarayı yanlış çevirmiş olmalıyım, özür dilerim. (*Telefonu kapatır, Giulia da öyle*)

GIULIA: Çılgınlık bu! Telefonum burada, dergide yayınlanmış! Kimbilir daha ne biçim kadınlar arayacak beni... Neyse ki öleceğim! (*Dergiyi eline alıp okur*) "Bir masanın üstüne sırt üstü uzanın, kalçalarınızın altına sıcak bir tuğla koyun..." Ah, kadının niçin yanık olduğu anlaşıldı! Kızgın tuğla koymuş! "Bacaklarınızı gerip topuklarınızı birleştirin... başınızı masanın kenarından sarkıtın, derin soluk alarak vokal yapmaya başlayın : A-U-O-[E-U-O...sol-re notalarıyla başlayın, fa'ya ve sonunda do'ya kadar inin." Yok daha neler! Bizim kadıncağz da, kıcının altında kızgın tuğla, bağırsın dursun: "A-I-U-O-A-E!" Ne kadar salağız biz kadınlar! Her şeye kanıyoruz, her şeye... (*Dergiyi yere atar. Teybi çalıştırır, video kameranın önüne gider, ellerini çırpar: ışıklar, daba önceden bildiğimiz gibi yanar*) Kendimi öldüreceğimi söylüyordum sana. Bu ölüm haberini sana niçin verdiğimi, kesin kendi kendine sorup duracaksın. Belki de bunca umutsuzluğa, bunca yalnızlığa düşmeme büyük bir çabayla katkıda bulunmandan dolayı öğ almak... ve bu sağlıksız davranışımın bütün sorumluluğunu sana yüklemek istediğimi düşünüyorsun. Yo, yüreğini ferah tut. Bu son gevezeliğimin amacı yalnızca yanlış anlamayı ve özellikle de boşuna gururlanmanı önlemek...evet, intiharımın nedeni olduğunu sanarak gururlanmanı. Yo, sana bu ayrıcalığı tanımaya çağm. Hoşuna giderdi, ha? Ama ben bu işte yokum. Nasıl, ölümüm senin zaten dayanılmaz olan çekiciliğini daha da mı artıracak? Artı kim dayanabilir

sana? Sen tavus gibi kabarak gezerken kadınlara
sana bakışını görür gibiyim: "İşte o!" "Duydun mu?
Karısı onun aşkı yüzünden kendini öldürmüş! Ne er-
kek olmalı!" Ve bütün kadınlar, kapının önünde kuy-
ruğa girmiş, donları ellerinde sıralarını bekleyecek-
ler... (Kıser.) Ne düşük konuşma tarzı! Ama nasıl yap-
malı? Ölmek...ve bir belge bırakmak için... FİLM
OLARAK... (Biraz önceki sözlerini taklit eder.) ...don-
ları ellerinde! Ne yaptığını görmek istiyorum... (Ban-
da başa sardırır sonra oynatma düğmesine basar. Ek-
randa Giulia'nın biraz önceki sahnesi belirir.) Baş-
langıç gayet iyi, hattâ içten görünüyor. (Birkaç gö-
rüntü daha izledikten sonra, Giulia teybi durdurur.
Ellerini çırpıp ve ışıklar yanar.) Yanlış yapamam...
Kocama... aileme bıraktığım vasiyetnamem bu be-
nim... hepsinin Paskalyada, Noelde, Yılbaşında... bül-
tün bayramlarda televizyonun karşısına geçip "Şu bi-
zim Giulia'nın kasetini seyredelim... kendini öldürme-
den önce ettiği budalaca lafları dinleyelim...biraz gü-
leriz..." deyişlerini şimdiden duyar gibiyim. Ya son is-
teklerim: Ölümün sergilenmesini istemiyorum! Görül-
mek istemiyorum! Binlerce cenazeye gittim, en korku-
tuğum an, insanı ölünün önüne götürdükleri andır;
hele "Baksana, canlı gibi duruyor!" diye başlamazlar
mı! ... Ne canlısı, bal gibi ölü! Ya şu muhteşem cüm-
leye ne demeli! "Sanki gülümsüyor!" Şurda öfkeden
çatlayıp gideceğim! Sakin ol... Yalnızca sakın olmalı-
yım... Güzel bir son sahne bulmalıyım... don sahnesi-
ni kesiyorum... Önümde bütün bir gece var... Yapa-
rım, bir daha yaparım... Saat kaç? Karnım acıktı...
Nerdeyse yemek hazırlamaya kalkacağım. İnanılmaz
bir şey, burada ölümün eşliğindeyim ve kurt gibi acık-
tım! Ben de yerim. Sana şunu da söylemeliyim... Gö-

müldüğüm yerde tabutun içinde sonsuza kadar ek-
mek! ekmek! diye bağırarak dönüp durmak istemiyor-
um. (Mutfak köşesine gider ve otomatik olarak masa-
nın üzerindeki tabakları kurulamaya başlar.) Her
şeyi bu kadar soğukkanlılıkla yapabileceğimi hiç san-
mazdım... Birkaç gün önce "kendimi öldüreceğim"
dediğimde hep bu andan korkuyordum...Burada, ev-
de yalnız... ölmek üzere... Ne kadar ilgisizim... Hiçbir
şey hissetmiyorum! (Ne yaptığının farkına varır.)
Bulaşıkları kurulum! Hayatımda bulaşık kurula-
mamıştım... Ölünce evin düzenli kalmasını istiyorum!
Hiçbir şey hissetmiyorum... Sanki sıradan bir gün!
Kendini asan, vuran, bileklerini kesen insanlar hak-
kından bir yığın şey okudum. Ölmek gibi kesin bir
davranışta bulunmaya hazırlandığından hiçbiri önce-
den kuşulanmıyor. Herşey sakın, her şey normal...
sıradan bir günmüş gibi. Gerçek belirleyici işte bu. Sı-
radan bir gün! Diyetimi de yapmak istiyorum! (Buz-
dolabının üstünden bir kitap alır.) Üç yıldır yapıyo-
rum bu jokey diyetini, hiçbir yararını da görmedim,
ister misin, bu gece düşmüş olayım şu iki gramı?... Bir
deri bir kemik ölüyorum... Bakalım, bugün ne beкли-
yormuş beni? (Okur.) Haşlanmış piliç, bütün olabilir...
iki havuç." İğrenç! Kendini öldürmek bu diyetle yeğ-
dir.Saat kaç? (Saate bakar.) Ne güzel! Televizyon di-
zimi kaçırmamışım... (Uzaktan kumandayı alıp tele-
vizyonu açar.) Hayatımın son televizyon dizisi! 9 yıl-
dır izliyorum.

ERKEK: Şu fotoğrafa bir göz atsana. Ne diyorsun?

KADIN: Ama bu o, kocam! Peki, bu beline sandığı
orospu kim?

ERKEK: Orospu değil, en sevgili dostunun, daha doğ-

rusu ortağının kızı.

KADIN: Kimin? Tom'un mu?

ERKEK: Evet, onun. Kızının bütün öğlen saatlerini en yakın arkadaşının yatağında geçirdiğini öğrenirse, onu parçalayacağına yemin edebilirsin.

KADIN: Nerden buldun bu fotoğrafı?

ERKEK: Argo Ajansı'ndan biri çekti.

KADIN: Bir dedektiflik ajansı mı? (Alınmış.) O aşağılık ajanlardan birini kocamın peşine mi taktın?

ERKEK: Hayır, ajanı Elsa'nın peşinde yakaladım, yani Tom'un kızının. Kocamın karşıma çıkması benim için de sürpriz oldu.

KADIN: Ne piç olduğunu anladın mı? Ama bu Elsa'yı izlemek nereden aklına esti?

ERKEK: Biz sevişmeye başlamadan önce bir kızla ilişkim olduğunu sana anlatmıştım ya... işte o kız bu Elsa'ydı. Ama bir noktadan sonra, onun benim dışımda, başka biriyle daha ilişkisi olduğundan kuşkulanmaya başladım, ve bu başkası kocan çıktı.

KADIN: Aşğılık Anthony! Mamafî, şu şıllığı elinden alanın o olması hoşuma gitmedi de değil.

ERKEK: İyi, bu Elsa hikayesinin kapak olduğunu öğrenmek de hoşuna gidecektir öyleyse.

KADIN: Ne kapağı?

ERKEK: Dedektif kocanın ortağını da izledi ve böylece Tom'la senin Antony'nin sevgili olduklarını keşfetti!

GIULIA: (Öyküye dalmış, kendini sırt üstü divana atar.) Olamaz!

KADIN: Olamaz... Ölüyorum! (Kahkahayla gülmeye başlar.) Hah! hah! hah! Ne bekliyordum, kendimi öldürmemi mi? Hah, hah... Hayal kırıklığına uğrayacak-sın ama... ben zaten biliyordum... hah! hah!

ERKEK: Eh, öyleyse güzel bir kahkaha daha at: Tom aids.

KADIN: Hayır, doğru değil! Alçaklık bu!

ERKEK: Evet, onları test yaptırdıkları hastaneye kadar izlemek gerçekten alçaklıktı... ama zahmete değdi, çünkü böylece kocanın da aids olduğunu öğrendim.

KADIN: Eh, bunu da biliyordum: çünkü ona ben geçirdim.

ERKEK: Nee?!

KADIN: Evet, ben aidsliyim, sevgili John... ve sana da geçirdim!

ERKEK: Ama emin misin? Belki de bana geçmemiştir.

KADIN: Aynaya baksana, cildin leke dolu, boyunsuz bir zürafaya benziyorsun.

ERKEK: Gerçekten... ben de sadece cüzzam olduğunu umuyordum. Ama sende niçin hiç leke yok?

KADIN: Ben sağlıklı taşıyıcıyım.

ERKEK: Ya Tom'la Antony?

KADIN: Onlar da sağlıklı taşıyıcı... yalnızca sen hasta taşıyıcısın. Elveda, Tom!

ERKEK: Ama ben seni seviyorum... bırakma beni... seni seviyorum.

KADIN: Ben de seni seviyorum, John... ama ben seni bırakmıyorum, bizi bırakan sensin.

ERKEK: Ben mi sizi bırakıyorum?

KADIN: Evet, beni, dünyayı... sen ölüyorsun John... Elveda...

GIULIA: (Televizyonu kapatır.) Doğrusu moral verdiler. (Teybin düğmesine basar. Kocasıyla konuşması sırasında dinlediğimiz bafif melodi başlar yine. Giulia müziğe uyarak dans eder. Saate bakar.) Yarım saat sonra... benim piliç haşlanmış olacak. Yerim, sonra da

kendimi öldürürüm. *(Dalgın dalgın, içki arabasından bir şişe alır.)* Birden, bir siren ötmeye ve buzdolabının üstündeki polis lambası yanıp sönmeye başlar. Giulia yerinden sıçrar. Dev ekranda alkole karşı bir çizgi film oynamaya başlar. Bir erkek sesi, yüksek ve tane tane konuşarak, uyarır:

SES: Alkol şeker amidlerini yağa dönüştürür. Ve biliniyor ki çeyrek litre alkol...

GIULIA: *(Şişeyi yerine koyar ve ses kesilir.)* Bu düzenleri kuruyorum, sonra da unutup bir de korkuyorum! Boş ver! İçeceğim. Ayık ölemem! *(Şişeyi yeniden alır ve bir bardağı doldurur.)* Siren sesi vb... yeniden başlar.

SES: Trafik kazalarının yüzde 65'i alkol yüzünden oluyor. Aşırı alkol kullanmanın neden olduğu siroz yılda 25.000 kurban veriyor!

GIULIA: Evde tek başına can sıkıntısından ölen kadınlardan niye söz etmiyorsun?

SES: Toplumdan kopukluğun ev kadınlarını alkolizme sürüklediği de bir gerçek.

GIULIA: *(Bardağı ve şişeyi öfkeyle bırakır, konuşma ve ışığın yanıp sönmeye kesilir.)* - Toplumdan kopuk bir ev kadınıyla karıştırmak istemiyorum. İçmiyorum! Ne yapmalıydım? Karaciğerim param parça... Doktor: "Hamfendi, siroza doğru gidiyorsunuz..." diyor... karaciğerim şişiyor... karnım şişiyor... şişiyorum... gittikçe daha fazla şişiyorum... sonunda: gül! patlayacak! büyük gürültü olacak, komşular öfkeden kuduracak. *(Uzaktan kumandayla televizyonu açar.)* Polisiye bir filmin görüntüleri belirir. Telefon çalar ve Giulia otomatik olarak açar. Aynı anda, ekrandaki polis de telefonu açar. Giulia yanlışlığın ayırımına varmaz.

GIULIA: Alo, kim o?

EKRANDAKİ POLİS: Söyleyin bayan, ne istiyorsunuz?

GIULIA: Özür dilerim ama siz aradınız!

POLİS: Sakin olun, heyecanlanmayın.

GIULIA: Çok sakinim... söyleyin bakalım.

POLİS: Ne zaman oldu? Sırayla anlatın.

GIULIA: *(Sinirlenmektedir.)* - Ne saçmalyorsunuz? Hepiniz delirdiniz mi bu akşam?

POLİS: Bana bak, biz polislerin burada, orospunun biri telefon etsin de bizimle dalga geçsin diye oturup beklediğimizi sanıyorsan... ben oraya gelir ve seni ayaklarının altına alırım!

GIULIA: *(Yanlışlığı farkeder ve telefonu çarparak kapatır.)* - Tanrım, deliriyorum! Şimdi de televizyonla tartışıyorum!

POLİS: Alo? Alo? Kapattı orospu! *(O da telefonu kapatır.)*

GIULIA: Kime orospu diyorsun. Sesini kısayım da gör. *(Yapar.)* Uğursuz! Nasıl da korkuttu beni! *(Kapağı işlemeli bir kutuyu açıp içinden bir sigara alır. Ağır bir masa çakmağını kaldırıp yakar.)*

Bir siren uluması duyulur, aynı anda duvarda asılı bütün tablolar ters döner ve sigaraya karşı posterler belirir. Örneğin, dev bir sigaranın suratı yemyeşil bir tiryakinin boğazını sıktığı poster. Sonra, şebvetle sigara içen iskelet. Ve şöyle yazılar: "Bronşların katran emmiş leş kokulu süngerlere benziyor.", "Sigara ve kanser kardeşler.", "Sigara cinsel gücü azaltır, refleksleri yavaşlatır, beyni uyuşturur." Dev ekranda da sigaraya karşı bir çizgi film oynamaya başlar.

GIULIA: Tamam, tamam! *(Son derece sinirli sigarasını kül tablasında söndürür, çakmağı masaya bırakır berşey önceki duruma döner.)* Tamam, sağlıklı öleceğim! Harika akciğerler, şahane bir karaciğerle! *(Uzaktan kumandayla yeniden televizyonu açar. Ekranda aynı polis belirir. Telefonda bir numara çevirmekte-*

dir. Telefon çalar. Giulia, otomatik olarak, açmak için elini uzatır ama sonra durur. Polise.) Yo, her zaman papaz pilav yemez. (Telefon çalmayı sürdürür.)

TELEFONDAKİ POLİS: Biri açmaya karar versin artık! (Parmağını dosdoğru Giulia'ya uzatarak.) Hey, sana söylüyorum, uyuyor musun?

GIULIA: (Şaşkın, polise.) - Ne, benimki mi çalıyor? Ah, özür dilerim! (Telefonu açıp televizyonu kapatır.) Alo?

KADIN SESİ: İyi akşamlar, doktor hanım, nasılsınız? Özür dilerim eğer...

GIULIA: Ah, yine başlıyoruz... şu doktor hanıma bir müşteri daha...

KADIN SESİ: Tele sekretere bıraktığım mesajı aldınız mı?

GIULIA: Evet, aldım, ama...

KADIN SESİ: (Sözünü keser.) - Biliyorum doktor hanım, haklısınız, ama size yemin ederim ki denedim ve sonuç olarak, o kızgın tuğlanın üzerine yatınca kaba etlerim yandı.

GIULIA: Bakın, kızgın tuğlayı boşverin ve beni dinleyin.

KADIN SESİ: Yok hayır, tuğlayı bırakmak için değil, çünkü işin doğrusu doktor hanım, ilk gün bana biraz iyi de geldi, ama sonra... söylemek istediğim ben biraz detoneyim... doğru sesleri çıkaramıyorum, özellikle tizleşirken. Dinleyin: AOOUOOAAAIUIH... AOOU-OOAAAIUIHA.

GIULIA: (Kesmeye çalışır.) - Aaaa...yeter! Ya beni dinleyin ya da telefonu kapatıyorum!

KADIN SESİ: Peki, peki, kızmayın, Tanrı aşkına, dinliyorum.

GIULIA: Peki öyleyse, ortada bir yanlışlık var. Ben sizin konuştuğunuzu sandığımız ruh doktoru değilim...

KADIN SESİ: Ama numara...

GIULIA: Numara doğru, ama aynı zamanda da yanlış.

çünkü ben başkasıyım!

KADIN SESİ: Ya, başkası mı? (Alayla güler.) Sizde de mi kişilik çatışması var? (Ciddi.) Şaka etmeyin doktor hanım... sizi tanıdım, sesiniz onun sesi, aynı...

GIULIA: Sesim aynıysa buna bir şey yapamam... diğer kadın da, şu gebe kurbağalı kadın, aynı yanlış yapıyordu.

KADIN SESİ: Gebe kurbağa mı? Aynı yanlış mı? Siz benimle dalga mı geçiyorsunuz, doktor hanım? Anladım, sorunumla sizin canınızı sıkıyorum, siz de bunun üzerine, beni başınızdan atmak için, başka birisiymiş numarası yapıyorsunuz, hattâ kendinizi gebe bir kurbağası olan bir deli yerine koyuyorsunuz... Ama lütfen yapmayın bana bunu... ben ciddi olarak kötüyüm, lütfen dinleyin beni!

GIULIA: Yo hayır! Şimdi gerçekten canım sıkınız! (Telefonu kapatmaya davranır.)

KADIN SESİ: Dikkat edin doktor hanım, sakın telefonu kapatmaya kalkmayın, yoksa oraya gelir ve evinizi başınıza geçiririm!

GIULIA: (Kendi kendine.) - Beni görüyor!!

KADIN SESİ: Sonra sizi vurabilirim de, bir arkadaşımın tabancasını aldım. Anladınız mı?

GIULIA: Ne sanıyorsunuz? Beni tabancayla korkutacağınızı mı? Gelin, tabancanızı alıp hemen gelin... ben de benimkini çıkarırım ve karşılıklı ateşe başlarız! Beni vurursanız size ödül de veririm!

KADIN SESİ: Anladım, sıkı birisiniz, hoşuma gitti... ama sevgili doktor, böyle uzmanlık dergilerine yazılar yazıp sinir bozukluğu çeken zavallı bir kadına umut vermek ve sonra da bir telefon konuşmasıyla sıkılıp başından savmak doğru bir şey mi, ne dersiniz?

GIULIA: (İçinden.) - Lanet olsun, benimle resmen dalga

geçiyor... şöyle sakın sakın gebermek mümkün değil.
(Telefona.) Eh, peki, dinliyorum... söyleyin, sizin için
ne yapabilirim? (Uzaktan kumandaya basar.)

Büyük ekranda aynı polis belirir.

POLİS: Yolla şu oyunbozan isterik kanyı... şizofren bir
orospu olduğunu hâlâ anlamadın mı?

GIULIA: (Hemen televizyonu kapatır.) - Tanrım! Yeter!
KADIN SESİ: Kimmiş o isterik orospu? Kocanıza söyle-

yin, ben...
GIULIA: Sakın olun! Kocam değildi... televizyondaki po-

listi!
KADIN SESİ: (Hayretle.) - Evinizde bir televizyon polisi
mi var?

GIULIA: Canlı değil... televizyonda. Görmeden uzaktan
kumandaya dokunmuşum.

KADIN SESİ: Bana hikaye anlatmayın. Televizyondaki
polis benim nasıl bir hayatım olduğunu nerden bilir?

GIULIA: Nasıl bir hayat?
KADIN SESİ: Oropuluk yapıyorum, sokakta çalışıyorum

hem de, sevgili doktor! Ve şaşırmış numarası da yap-
mayın, geçen sefer muayenehanemde her şeyi anlat-
mıştım size... ve şizofren olduğumu yalnızca siz ve
kocanız bilebilirsiniz... bana zaten siz kendiniz söyle-
miştiniz bunu... Ve o kocanız olacak piçe söyleyin bir
daha yapmasın bunu, yoksa onu da vururum...

GIULIA: Yo, kocamı vurmayın. Yoksa bu video kaseti ki-
min için yaparım? Sağ kalmalı o... hayatının sonuna
kadar vicdanı sızlamalı...

KADIN SESİ: Alo? Ne dediniz hamfendi... anlamıyorum...

GIULIA: Önemli değil, Hadi çabuk olun, sizin için ne ya-
pabilirim, söyleyin...

KADIN SESİ: Bilmiyorum, dediklerinizi yaptım, kaba et-
lerimin yanması dışında bir yenilik yok... önceki ka-
dar kötüyüm...hatta daha da kötü, tam iş sırasında bir
kriz geldi... korkunç bir şeydi... fiziksel saldırı nede-
niyle içeri atmalarına ramak kaldı.

GIULIA: Ne yaptınız peki?

KADIN SESİ: Tam da vizite sırasında oldu, söylediğim gi-
bi... onu hazırlıyordum.

GIULIA: Onu hazırlıyor muydunuz? Ne hazırlıyordunuz?

KADIN SESİ: (Biraz sıkılmış gibi.) - Müşteriyi... ona, na-
sıl denir, hani şu ağız şeyi...

GIULIA: (Sözünü keser.) - Anladım... Yetişkin bir kadı-
nım... Bunu geçin...

KADIN SESİ: Neyse, sonunda birden korkunç bir öfkeye
kapıldım ve dişlerimi geçirdim!

GIULIA: Ne?

KADIN SESİ: Şak! Dişlerim geçmişti. Tıpkı çoban köpeği
gibi. Bırakmıyordum! Adam hadım edilmiş gibi hay-
kırarak kafama sıkı bir yumruk geçirdi. Feci bir şey-
di, kafam ceviz kıracağında ezilmiş gibi oldu. Şak! Et-
kisi ne oldu, tahmin edin. Ağzımdan fırladı!

GIULIA: Organı mı?

KADIN SESİ: Yalnızca bir hayası.

GIULIA: Talibliyim!

KADIN SESİ: Bereket, yuvarlandığı dolabın altında bul-
dum.

GIULIA: Aldın mı?

KADIN SESİ: Evet, hemen küçük bir plastik poşete, buz
içine koydum ve arabamla yıldırım gibi İlk Yardım'a
yetiştirdim adamı... bugün Poliklinik'te dikiyorlar!
Neren koparsa kopsun, adamlar yerine dikiyorlar,
müthiş bir şey!

GIULIA: Peri elleri.

KADIN SESİ: Adamın çok iyi davrandığını söylemeliyim, beni şikayet bile etmedi. Servisteki polise, hayvanat bahçesinde karamela verdiği obur bir maymunun yaptığını söyledi.

GIULIA: (Güler.) Maymuna karamelayı çıplak mı veriyormuş?

KADIN SESİ: Anlıyorsunuz değil mi, bu krizlerle mesleğimi yapmam mümkün değil... Isırılmış dört beş hayadan sonra, olayı herkes duyar, ondan sonra da müşteriyi koydunsa bul.

GIULIA: Öyle... erkekler gevezedir... aralarında konuşurlar... filan kadın insanın hayalarını kopanyormuş... gözümün önüne getirebiliyorum.

KADIN SESİ: Şimdi, söyleyin bana doktor hanım, ne yapabilirim?

GIULIA: Eh, başlangıç olarak ağızınıza bir plastik diş koyucu almanızı tavsiye edebilirim... hani şu boksörlerin kullandıklarından... Sonra da, şu egzersizleri kesin.

KADIN SESİ: Sestileri de mi?

GIULIA: Tanrı aşkına! Artık ağızınızı açmayın bayan, özellikle de erkek cinsel organlarının yakınında; yalnızca burnunuzla soluk alın, aynı işe yarar.

KADIN SESİ: Hepsi bu kadar mı?

GIULIA: (İçinden.) - Burada ölümün eşliğinde dost telefonculuk oynuyorum! Cinselorgankuntaran! (Telefon konuşmasına döner.) Yarın sabah ilk trene binin ve annenizin yanına dönün. Anneniz sağ mı?

KADIN SESİ: Evet, zavallı ihtiyarcık...

GIULIA: Tamam, zavallı ihtiyarın yanına dönün... sıkı bir diyetle başlayın... yalnızca bitkisel besinler, isterseniz kepek ekmeği, sarmısak... Sonra koşun, yürüyün... yorulun... bahçede çalışın... ama ağır iş yapın... çapa

yapın mesela... ağızınızı kapalı tutun. Göreceksiniz, iyileşeceksiniz.

KADIN SESİ: İyi geleceğinden emin misiniz?

GIULIA: Nasıl emin olmam, bu tedaviyi bizzat kendim uyguladım ve burada, bütün gözeneklerimden neşe fişkınıyor!

KADIN SESİ: Tanrı sizden razı olsun, doktor hanım! Dönüyorum, anneme dönüyorum! Siz bir azizesiniz! Kendimi şimdiden daha iyi hissediyorum!

GIULIA: İyi akşamlar... (Telefonu kapatır.) Kendimi kötü hissediyorum. Bir bu haya koparan kadını tanımam eksikti... hiçbir şey olmamış gibi toplumun içine salıveriyorlar sonra... Hikâyenin en etkileyici tarafı da kadındaki düzen duygusu. (Isırma taklidi yapar.) Hart! Ama yutmuyor, tükürüyor... sonra yerden alıyor... derin dondurucuda buz torbası hazır... içine koyuyor... (Adamın elinden tutma taklidi yapar.) "Gel sevgilim, Polikliniğe gidelim de yerine diksiner..." Yanlış meslek seçmiş kızcağız... Kızıl Haç hemşiresi olmalıymış! (Dalgın, bir sigara yakar.) Aynı anda, tablolar ters döner, siren çalar, polis lambası yanıp sönmeye; ekranda sigaraya karşı çizgi film oynamaya başlar.

GIULIA: Yeter! Çok sinirliyim! (Elindeki masa çakmağını duvara fırlatır.)

Tablolar önceki durumlarına döner, bitişik daireden ağlar gibi bir ses duyulur.

KADIN SESİ: (Ağlamaklı.) - Pis domuz...

GIULIA: Tanrım, duvar konuşuyor!

KADIN SESİ: Hırsımı benden alıyorsun, çünkü kendimi savunamıyorum!

GIULIA: Aa, bunlar komşularım...

ERKEK SESİ: *(Bağırarak)* - Sen de hakaret ediyorsun ama... hem de ahlaksızca!

KADIN SESİ: *(O da bağırarak)* - Asıl sen ahlaksızsın, o orospuyla birlikte olduğun için.

GIULIA: Her akşam tartışıyorlar, sonra da başıp öyle bir sevişiyorlar ki bütün bina sarsılıyor!

KADIN SESİ: Öldürürüm seni!

Çıkardığı gürültüden bir eşyanın fırlatıldığı anlaşılır.

ERKEK SESİ: Deli! Az daha kafamı delecektin... bırak onu elinden... tanrım, üstelik bronz!

KADIN SESİ: Kafamı kıracağım senin, lanet herif!

GIULIA: *(Yüksek sesle)* - Bastır!

ERKEK SESİ: Sana yemin ederim onunla aramızda hiçbir şey yok. *(Tebdit eden bir tonla.)* Bırak onu!

KADIN SESİ: Hayır, Massimo! *(Bir tokatın şaklaması duyulur.)* Ah, canımı yaktin...

Tartışma kesilir.

GIULIA: Kadın tehdit ediyor, adam dövüyor! *(Seslerinin kesildiğini fark eder. Bir an bekler, sonra.)* Ses! *(Duvaya yaklaşır.)* Ses! *(Çok kısa bir ara.)* Hey gençler, böyle en güzel yerinde kesemezsiniz... *(Kendi kendine.)* Neyse ki burada... *(İki ses emici alıp duvara yapıştırır.)* ...amplifikatörümün mikrofonlu stetoskopları var. Ne büyük buluş, şu elektronik! *(Bağlantı fişlerini amplifikatöre takar.)*

Aynı anda, tartışan iki komşunun sesleri çok açık bir şekilde duyulur, iki aşık barışmaktadır.

KADIN SESİ: Haklısın, Massimo... ama işte, seni başka bir kadının çevresinde görünce... onunla da benimle yaptıklarını yaptığını, bana söylediklerini söylediğini düşününce... oh, Massimo, aklım başımdan gidiyor... bacaklarım titremeye başlıyor.

ERKEK SESİ: Ama bağışla, o bastı bacak kadını sana tercih edebileceğim nasıl aklına gelebiliyor... o yere yakını!

KADIN SESİ: Yere yakın ya da değil, bütün mahalleye yattı.

ERKEK SESİ: Ama sen onu yakından gördün mü, onunla karşılaşırlırsa senin popon koltuk altında sayılır!

GIULIA: Leylek mi bu!

KADIN SESİ: Yaa, demek yalnızca popom için beni...

ERKEK SESİ: Hayır, gözlerin de...

KADIN SESİ: Gözlerim koltuk altımda mı?

ERKEK SESİ: Ne diyorsun sen... Ayrıca, poposu yüksek olanın duygularının da daha ince olduğuna gittikçe daha çok inanıyorum.

GIULIA: Bak, Einstein'ın poposu kulaklarının altındaydı. *(Tencereden başlanmış piliçle bavuqları çıkarır, bepsini büyük bir tabağa koyar, bu arada iki sevgilinin konuşması sürdürmektedir.)*

ERKEK SESİ: Sonra senin düzeyinde kimse yok... seni seviyorum!

KADIN SESİ: Evet, kimse yok... söyle, bir daha söyle, Massimo!

ERKEK SESİ: Kimse senin yanına yaklaşamaz... yüksek topuklarla bile.

Öpüşme şapırtıları ve mırıltılar.

ERKEK SESİ: Senin için deliriyorum.

KADIN SESİ: Bir daha, bir daha, tekrarla... Oh, Massimo... sen en büyüksün! Sen büyüksün... öldüreceksin beni!

ERKEK SESİ: Ama yemin et, bir daha böyle kaskanlıklar yapmayacaksın...

KADIN SESİ: Yemin ederim!

ERKEK SESİ: Masanın üstündeki o bronz kâğıt baskısını bir daha kafama atmayacaksın.

KADIN SESİ: Hayır, kafana hayır. Hayır, hazinem... böyle olmaz... bluzumu yırtıyorsun... Ben yaparım.

ERKEK SESİ: Hayır, bırak ben yapayım... Hoşuma gidiyor... Tanrım, ne kadar çok düğme!

KADIN SESİ: Birkaç tane fazla diktim, senin için...

GIULIA: Kaltak...

KADIN SESİ: Bırak ben de seni soyayım...

GIULIA: Çıplak! Çırpıplak!

ERKEK SESİ: Hazinem benim... Ah! Oh, evet... sen soy... *(Korkunç bir acı çığlığı atar.)* Ayyy!

Giulia da bir çığlık atarak iki sevgilinin seslerinin geldiği duvara koşar.

KADIN SESİ: Ne var? Ne yaptım sana?

ERKEK SESİ: Pantolonumun fermuarı... şeyimi sıkıştırdı... ayyy... çok acıyor!

GIULIA: Ne etkileyici...

KADIN SESİ: Oh, zavallı pipicik... Bekle, ben şimdi iyileştiririm seni... Tanrım, tam da orda! Ama olmuyor...

ERKEK SESİ: Yavaş... Tanrım... daha da fena yaptın...

KADIN SESİ: Pantolonunu kesmen gerekiyor!

ERKEK SESİ: Hayır! Lanet olsun, daha yeni aldım! Belki de en iyisi İlk Yardım'a gitmek... *(Bir çığlık daha.)* Ayayay!

KADIN SESİ: İşte oldu! Zavalıcık, birazcık yaralandın benim yüzümden...

GIULIA: Hayatını mahvettin zavallı Massimo'nun.

KADIN SESİ: Gel de seni tedavi edeyim... şu yara bandıyla...

BAŞKA ERKEK SESİ: Hah, bir yara bandı da sen yapıştır, şöyle en büyüğünden! Tam orana! Tanrı aşkına! Kesin artık şu kızgın kedi miyavlamalarını! Uyumaya hakkımız yok mu bizim!

GIULIA: Bu üç numarada oturan mühendis, her şeye maydanoz olur!

BAŞKA KADIN SESİ: Sen sus, moruk! Gençlerin yakasını bırak da rahat rahat sevişip koklaşsınlar...

GIULIA: Bu da dört numarada oturan piyanist, çok duygusaldır.

İki sevgilinin sesleri kesilir.

GIULIA: Susturdu gençleri. Aşk yara bandından daha mı güçlü, öğrenemiyeceğim artık! Tabii, orasında bir yara bandıyla zavallı adam... yara bandını çıkarırken orada olmak isterdim! *(Tabağa yerleştirdiği pilice dikkatle bakar.)* Midemi bulandırıyor! Pişince daha iyi olmaz. İğrençsin! Ti-vi'de nasıl duracaksın, görmek isterdim. *(Tabağı taburenin üstüne yerleştirir, kamerayı ona çevirir: Pilic dev ekranda görünür. Giulia videoyu kapatır.)* İğrençsin! Ve ben son gecemde böyle bir leşi yemek zorunda mıyım? Anımsayın, ne demiş şair... leş, leş yeme! *(Birden durur.)* Tanrım, haşlanmış tavukla konuşuyorum! Deliyim ben. Çabuk olmalıyım. Güzel bir son bulamıyorum... öyle bir şey bulmalıyım ki sonsuza kadar kocamın beynine... kalbine kazınsın. Hep beni düşünsün. Onu çar-

pacak birşey... Yakın plan şırıngayı gösterebilirim... ya da içinde güçlü bir zehir olan ampulü... ya da ilmek... ilmeği boynuma geçirirken... tak! Zehiri yavaş yavaş şırınga ettikten sonra, ölümlük yüzüm yakın plan... ölüm titreyişleri içinde, son soluğumu verirken ona fısıldarım : "Beni unutma" ve ağzımdan kan sızarken "Seni seviyorum... Seni seviyorum..." ve ölürüm! Evet, böylece önümüzdeki 25 yılı ereksiyonsuz yaşamak zorunda kalır... *(Hafifçe güler.)* Yo, böyle bir şey yapamam ona... zavallı adam... ne kadar kötüyüm. Sonuçta, ne yaptı bana? Beni aldattı! Beni aldattı! Her zaman! Ölümlük gününde bile ara vermedi! Her zaman! Biz kadınlar... bizim bir felsefemiz olmalıydı... farklı olmalıydık... biz kadınlar... *(Bunları söylerken, ne yapacağında kararsız, çevresine bakınır, gözleri daba önce yere atıldığı "Salute" dergisine takılır. Dergiyi yerden alır ve söz konusu yazıyı okumaya başlar.)* Bir masanın üzerine sırt üstü yatın... sıcak tuğla... baskın satkık... vokal yapmaya başlayın... Nerdeyse deneyeceğim... bakarsın gerçekten gevşemişim... ve kocam için güzel bir son bulmuşum... Sıcak tuğlam yok... ama piliç tenceresinin kapağı var, hem de kızgın... *(Kapağı alıp masanın üzerine yerleştirir.)* Karpak popomun altına gelecek... Umanım fazla "kabarmam"... Yoksa tavana çarpıp ölürüm. Sonra da herkes beni arayıp durur : "Giulia nerede? Nerede Giulia?" Ve ben orada, tavana yapışmış bir ölü... Ve kimse farkında değil olan bitenin. *(Masaya yatmasıyla bağırması bir olur.)* Aaaa! Oooo! İşte vokal yapmanın nereden çıktığı anlaşıldı... *(Başını masanın kenarından aşağı sarıtır ve avazı çıktığı kadar vokal yapmaya başlar.)* AHUOOOO AHUOOOO... AHUOOOO AHUOOOO... UUE...

MÜHENDİSİN SESİ: *(Öfkeli.)* - Hey, yine mi başlıyor mi-yavlamalar, ha?

GIULIA: *(Haykırmakla.)* - Hayır, benim mühendis bey... gevşiyorum...

PİYANİSTİN SESİ: Cesaret, böğürmeye devam! O buna-ğa akırmayın!

Piyaniist cesaret vermek için piyano çalmaya başlar, bitişik odadaki sevgililerin fısıldaşmaları da yeniden duyulur olur.

KADIN SESİ: Evet evet, oh Massimo, öldüreceksin beni...

ERKEK SESİ: Yavaş... ayyy...yara bandını çekme...

KADIN SESİ: Ne güzel Tanrım...oyyy... sonra yine yapıştırdım. Bir kutu yara bandı yapıştırdım sonra... Tanrım! Tanrım!

ERKEK SESİ: Tanrım, öldürüyorsun beni!

GIULIA: Sevişirken niçin durmadan Tanrı anılır acaba? Tanrım, ne güzel! Tanrım, ölüyorum! *(Yeniden vokallere başlar.)*

KADIN SESİ: Daha, daha... Oh, kutsal Meryem, dayanamıyorum artık!

GIULIA: Doğru, kimi zaman Meryem de...

PİYANİSTİN SESİ: Oh evet daha... oh evet daaahaaa!

MÜHENDİSİN SESİ: Yeteeee!

Bir çocuk ağlaması duyulur.

GIULIA: Doğdu bile! Yara bandının oğlu! *(Masadan iner.)* Baksana, bir vokal yapmayla, ortalığı kerhane-ye çevirdim. Ne şenlik ama! Ama bittiği için de memnunum, sıkışmışlardı artık! Çok açım... kurt gibi! 6 öksüzü yiyebilirdim. Çok açım. *(Piliçe yönelir.)* Seni ye-

miyorum, doğru çöp tenekesine! Yeryüzündeki yaşamda seninle karşılaşmak istemiyorum artık... *(Ta-vağı çöp tenekesine atar.)* Çok açım! Üç yıldır kendimi tutuyorum... Üç yıldır hiçbir şey yemiyorum! Gün-lerimi bir bezelyeyle geçirdiğim oldu... yarısı öğlen, yarısı akşam... Sonra geceyarıları pastane aramaya çı-kiyordum... çılgın bir vampir gibi... ve pespeşe 149 Baci çikolatasını indiriyordum gövdeye... sonra ağlı-yor, günah çıkıp duruyordum... Mutlu ölmek istiyor-um! Beni ayakta tutacak bir şeyler yemek istiyorum! Herhangi bir şey... *(Heyecanlanır.)* Spagetti! Bir kilo spagetti! Yiyebildiğim kadar spagetti! Kendimi spaget-tille öldüreceğim! *(Koşup bir tencereye su doldurur ve fırının ocağını yakıp üzerine koyar.)* Spagetti... spagetti... Carbonari usulü yapacağım... Amatrice usu-lü... bulduğum her şeyi...

Telefon çalar.

GIULIA: *(Telefonu açar.)* - Alo?

KADIN SESİ: Doktor hanım, lütfen başınızdan savmayın, biraz konuşmaya ihtiyacım var... Alo? Sızsınız değil mi, doktor? Yanlış numara çevirmedim değil mi?

GIULIA: *(Kaderine razı olmuş.)* - Hayır, ben ruh dokto-ruyım. *(Kendi kendine.)* Artık...

KADIN SESİ: Belki uygunsuz bir anda rahatsız ediyorum.

GIULIA: Bildiniz, gerçekten uygunsuz bir an...

KADIN SESİ: Oyleyse daha sonra telefon ederim... hâlâ uyanık olursanız...

GIULIA: *(Düşen bir sesle.)* - Hayır, daha sonra uyanık ol-mayacağım.

KADIN SESİ: Yolunda gitmeyen bir şey mi var, doktor hanım?

GIULIA: Çok yorgunum. Bütün hastalar sizin gibi uygar ve anlayışlı değil. Kiminin gebe kurbağa sorunu var, çünkü tavşana güvenmiyor... Kimi bir ısırışta müşteri-sinin hayasını koparmış...

KADIN SESİ: Bir ısırışta müşterinizin hayasını mı kopar-dılar?

GIULIA: Yo, müşteri benim değildi... ama çok uzun bir hikaye bu. Bir dakika izin verin, telefoncu kulaklığı-mı takayım. *(Profesyonel telefoncuların kullandığı türden bir telefonla konuşmaktadır.)* Bu sistemi kız-kardeşim yüzünden icat etmek zorunda kaldım... çünkü bir başladı mı üç saat durmadan konuşup in-sanı esir alır... Ama söyleyin, sizin için ne yapabilirim? Ben yemek hazırlıyorum... ama siz konuşun, dinliyo-rum. *(Giulia telefonu dinlerken fırına gider, ateşin üstündeki tencereye tuz koyar. Bir masa örtüsü alır ve bütün masayı örtüp sofra kurar.)*

KADIN SESİ: *(Saldırgan.)* - Ee, sizin yönteminizi uygu-ladım ve özür dilerim, çok samimiyim, sonuçta, sesi-me itfaiye ve polis arabaları geldi.

GIULIA: *(Güler.)* - Hah hah, gerçekten mi?

KADIN SESİ: Kendimi tokatlamak isterdim...

GIULIA: Niçin, anlayamadım?

KADIN SESİ: Hadi canım... benim yaşında bir kadın, po-posunun altında o tuğla, başı sarıkmış... ciddi bir şey mi bu? Nasıl kendim anlamıyorum, böyle bir soytarı-lığa...

GIULIA: *(Kendini zorlayarak alınmış gibi yapar.)* - Soy-tarılık mı? Japonya'da denenmiş bir yöntem...

KADIN SESİ: Çok doğru, ancak ta Japonya'ya giderek denemek gerekirdi, burda deneyene öyle bir sopa atarlardı ki...

GIULIA: Bak sen! Ama siz şimdi tutmuş, ne kadar nazik

olduğunu bilemeyeceğiniz bir anda, beni kendi evimde rahatsız ediyor... dayağı ve içeri atılmayı hak ettiğimi söylüyorsunuz.

KADIN SESİ: Kızmayın... özür dilerim, haklısınız, terbiyesizin biriyim ben, saldırgan ve kaba...

GIULIA: Ama öyle söylemeyin...

KADIN SESİ: Aşağılık, kendini beğenmiş...

GIULIA: Ama öyle söylemeyin...

KADIN SESİ: Bok karının teki...

GIULIA: Eh, madem ısrar ediyorsunuz...

KADIN SESİ: Ne kadar kötü bir dönem geçiriyorum, bilseniz doktor hanım...

GIULIA: Bana mı söylüyorsunuz!

KADIN SESİ: Artık hiçbir şeye, hiç kimseye dayanamıyorum. Bakın, ben hayatımda hiç bu kadar vahşi ve saldırgan olmadım...

GIULIA: *(Psikanalist rolünü büyük bir ustalıkla oynar.)* - Siz şu anda paranoyanın çok klasik bir döneminde-siniz... ki ben de aynı durumdayım... oturup, sanki evrenin merkeziymiş gibi, göbeğinizi seyrediyorsunuz... arada bir, göbek deliğinizde oluşan gözyaşı gölüne bir damla daha döküyor... Ve sonra, parmağınızı batırıp okyanus diyor musunuz?

KADIN SESİ: *(Endişeli.)* - Siz parmağınızı batırıp okyanus diyor musunuz?

GIULIA: Metaforik olarak... Edebi bir paradoks bu. *(Kendine.)* Tanrım, çok hoşuma gitti bu psikanalistlik! Keşke daha önce keşfetseydim bunu!

KADIN SESİ: - Yine de sizi uyarmak istiyorum; doktorcuğum, tanınızda yanlışlıklar var... Ben şahsen ironiye ilgili bir fenomen olduğum kanısındayım. Evime gelerseniz, duvarlara astığım yazıları okumanız yeter.

GIULIA: *(Tencereye en az bir kilo spagetti koyar.)* - Yazı-

lar mı asıyorsunuz? Ne konuda?

KADIN SESİ: - Örneğin şimdi sigarayı bırakmaya ve zayıflamaya çalışıyorum...

GIULIA: Siz de mi?

KADIN SESİ: Niye? Sizin de kilo ve sigara sorunlarınız mı var yoksa?

GIULIA: Kimin yok kil... Doktorlar da şişmanlar.

KADIN SESİ: Öyle, tabii... Düşünün, bugün bütün bir pi-liç yemem gerekiyor. Tiksinti geldi artık!

GIULIA: Yool Attınız mı yoksa?

KADIN SESİ: Hayır, güzelce paketleyip evi boşaltmam için ihtarname çeken ev sahibeme gönderdim... ve postanın normal gecikmesiyle kokmuş olarak varacağını umuyorum!

GIULIA: *(Güler.)* - Hah bah, kötüsünüz ama esprilli!

Kadın sesi - Ya, kusturacak kadar esprilli. Gerçekten sinirlerim çok bozuk, bir hiç yüzünden kusuyorum. Buna karşılık dışarı çıkamıyorum, kepek yiyorum, makatıma sarmısak fitilleri koyuyorum, sonunda kafese sokulmuş bir ejderha gibi soluk soluğa kalıyorum!

GIULIA: *(Derinden sarsılmış.)* - Hamfendi... beni dinle-yin... bir an için sizin doktorunuz değil de, telefonu-yu yanlışlıkla çevirdiğiniz, sizin gibi herhangi bir ka-dın olduğumu varsayın... Söylediklerinizi dinlemek üzerimde çok garip bir etki yaptı... büyük bir aynada kendime bakıyormuş gibi oldum... Evet, hamfendi, ben de sizin gibi umutsuzum, hatta belki sizden de fazla. Ben de duvarlara yazılar yazıyor, ben de esprili numarası yapıyorum ve kendimi özgür ve modern sanıyorum, yalnızca evim elektrikli ve elektronik alet-lelerle dolu olduğu için... tuvalete kadar...

KADIN SESİ: *(Canı sıkılmış ve saldırgan.)* - Orda durun,

doktor hanım... lafı döndürüp dolaştırıp nereye götürceğinizi biliyorum. Ayna numarası ve "ben de... ben de"lerle baştan savılacak zavallı, cahil bir kadın değilim...

GIULIA: Öyleyse siz benim içtenliğime inanmıyorsunuz... bir şarlatan olduğumu düşünüyorsunuz...

KADIN SESİ: Yo, tam tersine, birinci sınıf bir insan olduğunuzu düşünüyorum ve sizin için bir talih tabii, psikanalist falan da değilsiniz.

GIULIA: Nasıl, siz benim...

KADIN SESİ: (Sözünü keserek.) - Konuşmamızın daha beşinci saniyesinde anladım bunu. Benim mesleğimden biri için fazla insancıl ve zeki bir konuşmanız var...

GIULIA: Sizin mesleğiniz mi? Yoksa siz...

KADIN SESİ: Evet, ben doktorum.

GIULIA: Peki, niçin yalanımı hemen yüzüme vurmadınız?

KADIN SESİ: Çünkü, tam sizin gibi birine ihtiyacım vardı... normal, doğal şeyler söyleyen biriyle iki çift laf etmeye... gebermeden önce.

GIULIA: Ne diyorsunuz? Ne iş kanıştırdınız, doktor hanım?

KADIN SESİ: (Güçlülükle konuşur.) - Ölüyorum diyorum... Duyuyor musunuz? Konuşmakta güçlük çekmeye başladım bile...

GIULIA: (Heyecanlı.) - Ne yaptınız, doktor hanım, konuşun! Birşeyler mi yuttunuz?

KADIN SESİ: Hayır, yalnızca havagazını açtım... ama çok az... adeta farkına varmadan ölmek için. İnanın, neredeyse hoş bir duygu...

GIULIA: (Çok heyecanlı.) - Rica ederim, dinleyin beni, size yemin ederdim numara değil. Ben de kendimi

öldürmeye karar vermiştim... Köpekleri öldürmek için kullandıkları Sioran'la karıştırılmış Pentothal şırıngada hazır, şurada duruyor... şırıngayı birazdan yapmayı düşünüyordum!

KADIN SESİ: (Alaycı.) - Ya, öyle mi? Ne raslantı ama!

GIULIA: Bana inanmıyor musunuz? Yemin ederim!

KADIN SESİ: Yo, inanıyorum... en iyi dileklerle...

GIULIA: Hayır, bekleyin... bakın, biraz önceye kadar kesin kararlıydım... sonra kendimi birden ruhçözümcü rolünde buluşum, başkalarının umutsuzluklarını dinleyişim, kendi düşündüğüm, söylediğim... yaptığım şeyleri başka birinin ağzından duyuşum... üzerimde çok garip bir etki yaptı... birkaç saniye öncesine kadar o kadar kararlıydım... o kadar mantıklı görünüyordu ki yapmayı düşündüğüm... şimdiyse yalnızca çılgınlık gibi görünüyor...

KADIN SESİ: Eh, malûm, mantıkla çılgınlık kardeşler...

GIULIA: Bakın, nerde oturduğunuzu söyleyin bana... adresinizi verin, hemen gelirim, konuşuruz...

KADIN SESİ: Gerçekten insancıl ilginize teşekkür ederim... ama boşuna... Ayrıca, sizin için tehlikeli olur, kapı zili'nin kablösünü sıyırp telleri ortaya çıkardım, zilin ilk çalınışında bir kıvılcım ve... GÜM! Her şey havaya uçacak! Akrabam olacak namussuzlar eşyalarının, malımın bir parçasını bile bulup paylaşmasınlar diye! Hem beni çıkarmak isteyen ev sahibeme de güzel bir nanik olacak: "Kiraya ver bakalım şimdi bu döküntüyü!"

Kapı telefonu çalınır.

GIULIA: Bir dakika bekleyin, kapatmayın... kapı telefonu çaldı... şimdi geliyoram...

KADIN SESİ: Peki... bekliyorum... ama fazla değil.

GIULIA: (Koşup kapı telefonunu açar.) - Alo, kim o?...
KAPICI KADININ SESİ: Ben kapıcıyım, hamfendi, burada iki delikanlı var, size çiçek getirmişler, yukarı göndereyim mi?

GIULIA: Hayır, bir dakika... alo, alo! (Alıcıyı yerine koyar.) Lanet olsun! Bu da soru sorup cevabını beklemeden kapatır! (Doktora.) Alo, doktor, hâlâ orada mısınız? Beni duyuyor musunuz?

KADIN SESİ: Evet, duyuyorum...sesiniz uğulduyor... etkisini göstermeye başladı...

GIULIA: (İkna edici, ara vermeden, beyecanlı.) - Hava-gazını kapatın, pencereleri açın... adınız ne, bana adınızı söyleyin.

KADIN SESİ: Neye yarayacak ki? Ama, çok istiyorsanız... adım Carla.

GIULIA: Yapmayın, Carla... sizinle konuşmak istiyorum... kendinizi öldürmeye karar verdiyseniz, kimse sizi engelleyemez...

KADIN SESİ: Yo, engeller tabii... cesaretimi kaybederim... sonra da kimbilir.

GIULIA: Ama cesaret değil bu, korkaklık... Önce ben de cesaret sanıyordum... yo... hayır...

Kapı çalınır.

GIULIA: (Bir yandan konuşurken dairenin kapısına gider.) - ...korku bu, göğüsieme korkusu... (Yüksek sesle kapıya doğru.) Geliyorum! (Telefona.) Ama tersine, insan... (Kapıyı açar. Nerdeyse Giulia'nın yüzüne değen, çok büyük bir çiçek demeti belirir.) Tanrı! İmdat! Giulia kulaklığı düşürür. Çiçek demetinin arkasında ellerinde tabanca olan iki delikanlı vardır.

BİRİNCİ DELİKANLI: Orada kal, kımıldar ya da bağır-san, gebertirim!

İKİNCİ DELİKANLI: Bu bir soygundur... bir numara yaparsan kendini ölmüş bil!

GIULIA: Yazık, biraz önce gelseydiniz bana iyilik yapmış olacaktınız...

BİRİNCİ DELİKANLI: Ne saçmalıyorsun... Korkma, paraları ver hemen gidelim.

GIULIA: Şanslısınız... ben de gitmek üzereydim... bir yolculuğa çıkacaktım diyelim...

İKİNCİ DELİKANLI: Tamam, yolculuk paralarını sököl!

GIULIA: Bedava bir yolculuktu... yalnızca gidiş.

BİRİNCİ DELİKANLI: Bana bak, kurnazlık yapmaya kalkma, bütün parayı sököl, yoksa...

GIULIA: Sakin olun, sakin... İşte burada. Çantamda... (Divanın üzerindeki çantayı gösterir.) Yalnızca 300.000 liretim var...

İKİNCİ DELİKANLI: Pis orospu... evet, yalnızca üç papel.

BİRİNCİ DELİKANLI: Bana bak, bizim kafamızı bozma... paraları çıkar dedim sana! (Giulia'ya atmak için masa çakmağını eline alır. Düzenek çalışır: tablolar tersine döner, ziller çalmaya, siren ulumaya, polis lambası yanıp sönmeye, dev ekranda da sigaraya karşı film oynamaya başlar.)

İKİNCİ DELİKANLI: İsa aşkına! Alarm... (Çıkış kapısına doğru atılır.)

BİRİNCİ DELİKANLI: Dur! Yalnızca resimler ters döndü!

Soran gözlerle Giulia'ya bakarlar.

GIULIA: (Endişeli, ürkek.) Çok sigara içiyordum... Ama polisle bağlantısı yok...

İKİNCİ DELİKANLI: Fahişe! Yüreğimi ağzıma getirdin...

(Elinin tersiyle Giulia'ya vurur. Tokat sesi ışıkları söndürür.)

GIULIA: Anneciğim, ne tokat! Ahh...

İKİNCİ DELİKANLI: Neler oluyor?

GIULIA: (Güçlkle konuşur, abartmamaktadır.) - Işığınız söndürdünüz... tokat sesiyle...

İKİNCİ DELİKANLI: Tokat sesiyle mi?

GIULIA: Evet, evimde her şey elektrikle çalışır. Şu duvardaki kutuyu görüyor musunuz? Her el şaklamasında ışıkları kapatıp ve açan bir sensör... İzninizle ışıkları açabilir miyim?

İKİNCİ DELİKANLI: Tabii... (Giulia genç soyguncunun suratına esashi bir şamar indirir. Işıklar yanar.) Ahh! Lanet olsun!

GIULIA: İşte çalıştı!

İKİNCİ DELİKANLI: Uğursuz kadın... şimdi temizledim seni! (Tabancasını Giulia'ya doğrultur.)

BİRİNCİ DELİKANLI: (Bir tokatla onu durdurur. Işıklar söner.) Dur bakalım, esrarkeş budala! (Bir tokat daha ve ışıklar yanar.) Onu öldürürsen paraların yerini kim söyleyecek? (Bir tokat daha.)

İKİNCİ DELİKANLI: Hey, bana bir daha vurma... tamam mı? Ayrıca, esrarkeş de değilim ben! (Arkadaşına esashi bir yumruk indirir. Işıklar söner. Tekme yumruk birbirlerine girerler, ışıklar da durmadan yanıp söner.)

GIULIA: Hey, yeter! Sigortaları attıracaksınız bu aç-kapalarla! Soygununuzu bir an önce yapın da gidin... İşim gücüm var benim. (Kulaklığı bulup bakar.) Alo, Carla...

BİRİNCİ DELİKANLI: Bu nesne de ne?

GIULIA: Bir telefoncu kulaklığı... bir arkadaşım'a konuşuyordum...

BİRİNCİ DELİKANLI: Bir arkadaşınla mı? Öyleyse bu arkadaşın her şeyi duydu... (Alıcısı kulağına götürür.) Kapatmış alçak kan...

GIULIA: Eyvah, felaket...

İKİNCİ DELİKANLI: Kesin, çoktan telefon etmiştir polise...

GIULIA: Yo,yo, onun kafası başka yerde...

İKİNCİ DELİKANLI: (Tebdtkar bir tavırla Giulia'ya yaklaşıyor.) - Anladın mı bu orospunun yaptığını...

GIULIA: Biz daha yeni tanıştık ve o ne anlamış olabilir...?

İKİNCİ DELİKANLI: (Sözünü keserek.) İşte niçin bize hıkaye anlattığı anlaşıldı... vakit kazanmak için. Şimdi suratını dağıtacağım senin!

BİRİNCİ DELİKANLI: (Bir tokatla onu durdurur.) Dur bakalım, esrarkeş budala! (Işık efekti.)

İKİNCİ DELİKANLI: Kaçalım... polis geliyor...(Kendini kurtarmaya çalışır, ama bir tokat daha yer ve yine ışık efekti.)

GIULIA: (Kendi kendine.) Göremiyorlar...

BİRİNCİ DELİKANLI: Buradan elimiz boş çıkmayacağız, anladın mı?

İKİNCİ DELİKANLI: Yeter be! Sıktın artık ama! (Masadan bir şişe kapar, arkadaşının kafasında kırmaya kararlıdır.) Kafana geçireceğim şimdi! (İkinci delikanlının şişeyi almasıyla aynı düzeneğe çalışır: sesler vb... Korhan delikanlı şişeyi bırakır.)

OTORİTER SES: Boşuna kaçmaya çalışmayın, artık kurtuluş yok! (İkinci delikanlı korkuyla kapıya doğru gider.) Alkol yavaş yavaş ama kesinlikle öldürür!

İKİNCİ DELİKANLI: (Sararmış bir yüzle durur.) - Alkol mü?

Giulia şişeyi alıp masaya koyar, böylece ses vb... kesilir.

GIULIA: (Korkarak) - Çok içiyordum...

BİRİNCİ DELİKANLI: Bana bak... kafamı kızdırma de-
miştin sana, değil mi? Kafam kızınca ne oluyormuş,
gör bakalım... (Kadına esashi bir tokat indirir ama o
kendini korumak için eğilir. Böylece ikinci delikanlı
bilmem kaçınıcı tokadı yemiş olur.)

GIULIA: (Birinci delikanlıya elinin terstyle öyle yapıştırır
ki adam yere uçar.) - Kadınlara karşı şiddete hayır!

İKİNCİ DELİKANLI: Çabuk ol, polis gelecek!

BİRİNCİ DELİKANLI: Paraları çıkaracak mısın, çıkarma-
yacak mı?

GIULIA: Param yok dedim ya, yemin ederim. Sizi bekle-
miyordum ki...

İKİNCİ DELİKANLI: Öyleyse mücevherlerini ver... şun-
dan başlayarak... (Giulia'nın boynundaki gerdanlığı
kopararak alır. İnciler yere saçılır.)

GIULIA: Ne yapıyorsunuz?

BİRİNCİ DELİKANLI: Sen gerçekten ahmak bir esrarkeş-
sin... Nasıl yapıldığını sinemada görmedin mi? (Tokat
ve ışıklar söner.) Gerdanlığı böyle kopararak almak...
Açsana şu ışığı... (İkinci delikanlı kendini tokatlar.
Işıklar yanar. Birinci delikanlı eğilip yerden incileri
toplamaya başlar.)

GIULIA: Boşverin... taklit onlar... beş para etmezler... Yo-
rulmayın... hem siz zaten çok sinirlisiniz.

İKİNCİ DELİKANLI: Asıl aptal sensin, hem sonra bana
esrarkeş demeyi kes, kafam kızıyorsa başlıyor yoksa!
(Video kameraya yaklaşır.) Bu aleti alalım! Sen hâlâ
mücevher mi anyorsun? Bu zamazingo kaç para eder
biliyor musun? En azından 30 milyon... (Tabancası-
yla tehdit ederek, Giulia'ya.) Doğru değil mi? Kaç pa-
ra verdin buna? Hadi konuşsana, pis karı!

GIULIA: Çok... ama alıcılar size üç lîret bile vermezler...

Rica ederim, sayın esrarkeş... (İkinci delikanlı tepki
gösterir.) Bağışlayın... Ben bu aletlerle yaşıyorum...

BİRİNCİ DELİKANLI: Gene ne çeviriyorsun... zaten yol-
culuğa çıkmıyor muydun sen?

Götürebilecekleri her şeyi toplarlar : video, video ka-
mera, televizyon vb.

GIULIA: Kayıt yaptığım kaseti bırakın hiç olmazsa...

İKİNCİ DELİKANLI: Onu sileriz biz... sen merak etme...

BİRİNCİ DELİKANLI: Radyoyu da al...

GIULIA: Yoo, hayır! Radyo olmaz... sevişen komşuları-
mı nasıl dinlerim sonra...

BİRİNCİ DELİKANLI: (Giulia'ya, tabancasıyla tehdit
ederek.) - Bağırır, birini çağırırsan dönüp seni vuru-
rum! (Kapıya doğru gider.)

GIULIA: (Kapıdan çıkmakta olan soygunculara.) - Kapı-
yı kapayın, biri girmesin... (Durur.) Tanrım... kendi-
mi çok kötü hissediyorum... Arkadaşım için polis ça-
ğırma! çoktan ölmüş olmalı... (Telefona gidip
numarayı çevirir.) 113, neyse ki ezbere biliyorum...
Çalıyor... çabuk, aç şunu... hah... Alo!

POLİSİN SESİ: Alo, burası polis merkezi, dinliyorum.

GIULIA: Özür dilerim, konuşmakta biraz zorluk çekiyo-
rum da... herif bana öyle bir vurdu ki yüzümü parça-
ladı...

POLİSİN SESİ: Herif kim, bayan?

GIULIA: Bir soyguncu, hatta iki!

POLİSİN SESİ: Evinizi mi soydular bayan? Ne zaman?

GIULIA: İki dakika önce... ama ben sizi soygun için ara-
madım... çünkü...

POLİSİN SESİ: Nerede oturuyorsunuz?

GIULIA: Porta Vigentina Caddesi 138.

POLİSİN SESİ: Porta Vigentina Caddesi 138. Telefon numaranız 58 00 74 mü?

GIULIA: Evet, bu benim telefonum... Kim verdi size?

POLİSİN SESİ: Birkaç dakika önce bir bayan telefon etti ve bu adreste bir soygun olduğunu bildirdi...

GIULIA: İşte sizin gitmeniz gereken bayan o... Adresini aldınız mı?

POLİSİN SESİ: Kendisine sorduk ama vermek istemedi. Biz de bir yalan hastası olduğunu düşündük. Üstelik sarhoş gibiydi, güçlükte konuşuyordu.

GIULIA: Sarhoş değildi... havagazından...

POLİSİN SESİ: Havagazı mı içiyor?

GIULIA: Hayır içmiyorum... havagazını açmış. Oh, Tanrı aşkına, zili çalmayın... kablusunun tellerinin üstünü açmış... herşey havaya uçar!

POLİSİN SESİ: Havaya mı uçar?

GIULIA: Daire, eşyalar, her şey... çünkü tüm yaşamı boyunca onu sömürmüş olan akrabalarına hiçbir şey bırakmak istemiyor... onu çıkarmak isteyen ev sahibesine de... ona da güzel bir delik bırakmak istiyor bir ders vermek için... anladınız mı? Ama vakit kaybetmeyin, hemen gidin... çünkü birazdan ölmüş olacak!

POLİSİN SESİ: Peki, gideniz. Bize adresi lütfederseniz...

GIULIA: Bilmiyorum ki.

POLİSİN SESİ: Nasıl, havagazını açan arkadaşınızın neredede oturduğunu bilmiyor musunuz?

GIULIA: Çok yeni bir arkadaş... yanlışlıkla telefon numarasını "Salute" adlı dergide, Japon psikanalistin sayfasına koymuşlar.

POLİSİN SESİ: Japon psikanalist mi?

GIULIA: Evet, ama bana tek telefon eden bu havagazını açan değil... düşünün bir, biri de telefon edip kalçasının altına kızgın tuğla koysun mu diye sordu, kur-

bağa hamile olduğunu söylediği halde...

POLİSİN SESİ: Sakin olun, bayan...

GIULIA: Sakinim! Benim yerimde olsaydınız ne yapardınız acaba! Burada sakın sakın veda kasetimi hazırlıyordum... sonra da Pentothal ve köpek zehiriyle kendimi öldürecektim, sonra telefonlar yağmaya başladı... doktor hanım... çok sinirliyim, bana hemen bir psikanaliz... yoksa oraya gelip seni kurşun yağmuruna tutarım... Çok sinirliyim! Bir müşterimin hayasını ısırp kopardım... Yuvarlanıp dolabın altına girdi, oradan alıp buz torbasına koydum... Doğru Polikliniğe... orada peri elleriyle...

POLİSİN SESİ: Özür dilerim, bayan, müşterisinin hayasını koparan siz misiniz?

GIULIA: Delirdiniz mi? Ben vejeteryanım, sayın bayım! Cinselliği karıştırıp konuyu saptırmayın! Bu arkadaşımın nerede oturduğunu bulmanız gerek...

POLİSİN SESİ: Memnuniyetle, eğer hiç olmazsa adını söylerseniz...

GIULIA: Bilmiyorum... Carla... Adı Carla!

POLİSİN SESİ: Peki, Carla, sonra, ya soyadı?

GIULIA: Onu söylemedi... ama kendisi doktor : doktor Carla

POLİSİN SESİ: Eh, bu da bir şey... Şimdi konuşmanızdan birkaç ayrıntı hatırlamaya çalışın.

GIULIA: O da jokey diyeti yapıyor ve sigarayı bırakmaya çalışıyor...

POLİSİN SESİ: Pek işimize yaramaz, ama devam edin.

GIULIA: Duvarlara terörist sloganlar asıyor.

POLİSİN SESİ: Terörist sloganlar mı?

GIULIA: Evet... sonra piliç haşıyor ama yemiyor...

POLİSİN SESİ: Yemiyorsa ne yapıyor?

GIULIA: Ayyor! Yo, pilici atan benim... arkadaşım değil...

o ev sahibesine gönderiyor, postayla, varıncaya kadar koksun diyor!

POLİSİN SESİ: İşte ilginç bir ayrıntı!
GIULIA: Hakkınız... saçma sapan şeyler söylüyorum ama sizi temin ederim hepsi gerçek.

POLİSİN SESİ: Bayan, kendinizi benim yerime koyun... Size telefon edip kendini öldüreceğini söyleyip de nerede oturduğunu söylemeyen biri için, siz ne düşünüyorsunuz?

GIULIA: Bana iyi akşamlar kendimi öldürüyorum demedi herhalde... bir doktorla değil de, bir insan sesiyle iki çift laf etmek istiyordu.

POLİSİN SESİ: Sonra, sizinle konuşurken gazı açıp kendini öldürmeye karar verdi, öyle mi?

GIULIA: Yo, kararımı çoktan vermiş... ayrıca, burada sakın sakın kocamla konuşurken ben kararlıydım... ma-
mafi o burada değil, çünkü birlikte yaşamıyoruz ar-
tık... ben onu hâlâ seviyorum ama ona sevmediğimi
söylüyorum, çünkü şımarmasını istemiyorum... zaten
kadınlar donları ellerinde kapısında kuyruğa girmiş-
ler... *(Neler söylediğini farkedip birden durur.)* Neyse,
bazı ailevi sorunlarım var! Bu benim havagazını açan
arkadaşım bana kötü davrandı önce... hatta hakaret
bile etti: "Kadınların kalçalarının altına kızgın tuğla
koydurmaya utanmıyor musunuz? Yanmalarına ne-
den olmaya? Ya o vokal yaptırımlar ne oluyor.. AU-
OIE'ler?" Beni takip ediyor musunuz?

POLİSİN SESİ: Oh, ne demezsiniz?
GIULIA: Siz benimle dalga mı geçiyorsunuz?

POLİSİN SESİ: Allah korusun!

GIULIA: Evet, evet, benimle dalga geçiyorsunuz. Ama biliyordum. Elektronik beynimizle suçluların izini anında buluyoruz diye onca reklam yapıyorsunuz,

ama havagazıyla intihar eden zavallı bir kadını kurtarmak için kılınızı kıpırdatmıyorsunuz.

POLİSİN SESİ: Sakin olun, bayan. Sırası gelmişken, adınız neydi?

GIULIA: Benim adım mı? Benim adımı ne yapacaksınız? Kurtarılması gereken ben değilim...

POLİSİN SESİ: Onu göreceğiz...

GIULIA: Yo, ben zaten kurtuldum... bu benim sevgili arkadaşım Carla bana telefon edince... dev bir aynada gördüm sanki kendimi... ve anladım! Aynı benim kelimelerimle konuşuyordu... Saçma bir fotokopi! Bakın, tıpkı yıldırım çarpmış gibi oldu! Öyle gülünç görünüyordum ki... olamaz! İşte doğru kelimeler: gülünç ve olamaz! Çılgınlığımı gördün, anlıyor musunuz? Kendi kendime dedim ki: pekalâ Giulia, biraz moralin bozuk, ama gerçekten kendini öldürmek istiyor musun? Tepki göstermelisin. Gözlerini göbeğine dikip biriken gözyaşına parmağını batırarak oturduğun yeter! Seni çıldırtan, elektrikli, eletronik aletlerle dolu bu evden çıkmalısın... *(Bunları söylerken üç ayağa yaklaşır, uçayak sıçrar. Uçayağa, baykırarak.)* Defol! Seni evimden atıyorum, haberin var mı! *(Polise.)* Burada peşimde gezen bir uçayak var, çıldırtacak beni! Sonra yemek yemeliyim... Diyet yaptığım yeter. *(Birden spagetti'yi anımsar.)* Tanrım, spagetti... *(Fırına koşar.)* Hepsi yapışmış! Kimin umurunda, ev sahibine gönderirim, böylece öğrenir. Kendime baskı yaptığım yeter, diyet de, sigara içmek istiyorum! Kanser olursam ben olacağım. Dışarı çıkmak istiyorum... insanlarla konuşmak... yaşadıklarımı anlatmak... onların yaşadıklarını dinlemek... içimdeki güzel şeyleri insanlara armağan etmek istiyorum... Konuşmak istiyorum...

rum, konuşmak... Tanrım, kendimi öldürmek istiyordum... Polis bey... biliyor musunuz, birden neyi farkettim, yarın ilkyazın ilk günü... Alo? (Haykırır.) Alo? Hat kesildi galiba... (Aceleyle numarayla çevirir; kapı telefonu çalar, canı sıkılan cevap vermeye koşar.) Ne var?

KAPICI KADININ SESİ: Alo hanımefendi, burada bir can-kurtarıcı hastabakıcılar var, soyulan siz misiniz diye soruyorlar...

GIULIA: Evet, benim... ama cankurtarıcının ne işi var?

KAPICI KADININ SESİ: Özgür dilerim, doktor bey sizinle kendisi konuşmak istiyor.

GIULIA: Ne doktoru?

DOKTORUN SESİ: İyi akşamlar bayan... sakın olun, hemen geliyoruz.

GIULIA: Ama doktor...

DOKTORUN SESİ: (Sözünü keserek.) Bize polisten telefon ettiler... Yukarı geliyoruz. Kapıyı açın lütfen. Söyleyin, tek başınıza yürüyebiliyor musunuz?

GIULIA: Mükemmel yürüyorum...

DOKTORUN SESİ: Evet... yürüyebiliyor musunuz? Yoksa, sedye getirelim.

GIULIA: Çok iyiyim... iki hafif tokat attılar yalnızca...

DOKTORUN SESİ: Ah, bir şey daha: bize bir iyilik yapın, zilin kablösünü çıkarın lütfen, biz zili çalmayacağız ama, yine de ne olur ne olmaz... ve sonra da pencere-leri açın.

GIULIA: Beni dinleyin doktor... ortada korkunç bir yanlış anlama var... Havagazını açan ben değilim... Ben Pentothal alacaktım...

DOKTORUN SESİ: ... ve köpek zehiri, değil mi? Biliyorum. Polisler bize her şeyi anlattı... postaya verdiğiniz kokmuş pilici de...

GIULIA: (Korkmuş, kendi kendine.) - Yo, tımarhaneye, hayır...

DOKTORUN SESİ: ... koparıp buza konan hayaları ve gebe kurbağayı da. Sakin olun, şimdi geliyoruz, gevşeyin ve karşı koymayın...

GIULIA: Yo, tımarhaneye hayır... hayır...

KAPIDAN GELEN SES: Açın bayan, uslu uslu kapıyı açın, bizi kırmak zorunda bırakmayın...

GIULIA: Yo, tımarhaneye hayır... yo, tımarhaneye hayır... yo, yo, yo...

Işıklar yavaş yavaş söner. Müzik başlar.

DOST SES

Kişiler : Umutsuz Bir Kadın, Dış Kadın Sesi.

DOST SES: Buyrun, burası "Duygusal İlk Yardım, Dost Ses". Kimle konuşuyorum?

UMUTSUZ KADIN: Oh, adım önemli değil... çok umutsuzum !

DOST SES: Anlatın bakalım, nedir sorun? Sevgiliniz sizi ortada mı bıraktı? Başka birine mi tutuldu?

UMUTSUZ KADIN: Hayır, hamileyim.

DOST SES: Ah, anlıyorum... mamafî sakın olun : sizin durumunuzda olan genç kızlardan, özellikle de erginlik yaşının altında olanlardan, günde yüzlerce telefon geliyor. Her şeyi çözümleriz... Erginlik yaşının altında mısınız?

UMUTSUZ KADIN: Yo, küçük bir kız değilim ben, bir kadınum, hem de olgun bir kadın.

DOST SES: Ya, bir kadın demek! Öyleyse doğacak çocuğun babası, bahse girerim ki, evlidir.

UMUTSUZ KADIN: Evet, öyle... ama nasıl anladınız? Hiç kimse bilmiyor.

DOST SES: Yavrum, otuz yıldır psikologluk yapıyorum, birazcık sezgim olmasa meslek değiştirdim. Söyle bakalım, kim bu evli adam?

UMUTSUZ KADIN: Bilmiyorum...

DOST SES: Ne demek bilmiyorum! Seviştiğin adamdan kendini tanıtmaması bile istemedin mi?

UMUTSUZ KADIN: Yo, kendini tanıttı, tanıtmamasına da, olay biraz karmaşık... Bakın, ben 15 yıl önce evlendim...

DOST SES: Ya, demek evlisiniz?

UMUTSUZ KADIN: Evet, 15 yıldan beri, harika bir adamla. Ben ona layık değildim, biliyor musunuz? Çünkü bana aşık olup evlenme teklif ettiğinde, hamileydim...

DOST SES: Yoo? Ne zaman oldu bu?

UMUTSUZ KADIN: 15 yıl önce. Söylemişim ya.

DOST SES: Yani 15 yıldan beri hamile misiniz?

UMUTSUZ KADIN: Haaa-yııı... O ilk seferiydi. Ben, neredeyse babam olabilecek yaşta bir adamın sevgilisiydim.

DOST SES: Ve bir çocuk beklediğinizi ondan sakladınız, öyle mi? Büyük bir hata! Anlıyorum, seninle evlenmek isteyen adama bunu söylemek zordur: "Bak, ben yaşlı bir adamın sevgilisiyim ve ondan hamileyim..."

UMUTSUZ KADIN: Hayır, hayır, ondan hiçbir şeyi saklamadım, tam tersine ona bunu itiraf ettiğim an o da bana evlenme teklif etti: "Sevgilim, seni seviyorum, her şeyi çözümleriz: seninle ben evleneceğim!"

DOST SES: Büyük bir özveri, peki çocuk ne oldu?

UMUTSUZ KADIN: Hangi çocuk?

DOST SES: Yaşlı sevgilinizden olan; babası mı aldı?

UMUTSUZ KADIN: Hayır, o harika jestin yarattığı heyecandan, daha çok da sevinçten olacak, ben bayılmışım, çocuğu düşürdüm.

DOST SES: Ne trajedi! Ya sonra?

UMUTSUZ KADIN: Kardeşiyle evlendim.

DOST SES: Kardeşiyle mi? Oo, giysi değiştirir gibi erkek değiştiriyorsunuz siz... Özlür dilerim ama bayan, oldukça tehlikeli bir kadına benziyorsunuz.

UMUTSUZ KADIN: Ama hayır, onun beni farketmesi için ben hiçbir şey yapmadım... Ben bayıldığımda, düşük yapmak üzereyken, evde yalnızca o vardı, yani kardeşi ki doktordur, beni kollarına alıp hastaneye gö-

türdü, hayatımı kurtardı. Sonra, ben ölümle pençeleşirken, günlerce başımda bekledi...

DOST SES: Ve sonunda size aşık oldu...

UMUTSUZ KADIN: Evet, hem de öyle karşı konulmaz bir tutkuyla ki öteki kardeşiyle evlendiğimiz gün kendini astı...

DOST SES: Olamaz!?

UMUTSUZ KADIN: Görseniz ne etkileyiciydi, dili dışarı sarkmış... Son anda kurtardılar ama, boynu eğri kaldı, üstelik tıshıyor...

DOST SES: Tıshıyor mu?

UMUTSUZ KADIN: Evet, tıslayarak konuşuyor, dışarda kalan dili yüzünden... Tıst, tıst...böyle konuşuyor. "Tisölmek tıstıyorum, tisölmek tıstıyorum...bırakın teni, to tadın tolmadan tasamak tistemiyorum..." diye bağırıp duruyordu.

DOST SES: Harika! Peki sonra ne oldu?

UMUTSUZ KADIN: Benimle evlenmek üzere olan kardeş dedi ki : "Kardeşimin, sevdiğim kadının aşkı yüzünden öldüğünü görmeye dayanamam... kendini feda ediyorum. Rica ederim, tıslayan kardeşimle evlen."

DOST SES: Peki siz kabul ettiniz mi, böyle ayak üzeri?

UMUTSUZ KADIN: Şaka mı ediyorsunuz? Beni ne sandınız siz, onursuz zavallı bir kızcağız mı? "Yazı gelirse benim, tura gelirse senin !"

DOST SES: Ve ikisinin de canını cehenneme gönderdiniz, öyle mi ?

UMUTSUZ KADIN: Evet. "Siz bir deliler ailesisiniz, üstelik de tıshıyorsunuz" diye bağurdım ve çekip gittim.

DOST SES: Aferin! İyi yaptınız, kadın böyle davranmalı. Peki, sonra ne oldu? Nasıl oldu da yine o kendini öldürmesine ramak kalmış doktor kardeşle evlendiniz?

UMUTSUZ KADIN: Yo, hayır, onunla değil... En küçük

kardeşle evlendim, tıslamayan...

DOST SES: Ya, demek bir de üçüncü kardeş vardı?
Umutsuz kadın - Bu da rıdıyor, ama öyle sevimli ki!
Gördüğünüz gibi böyle oldu... bu arada ben aşığıma
dönmüşüm.

DOST SES: Ha, şu yaşlı adama...

UMUTSUZ KADIN: O kadar da yaşlı değildi...altmış beş
yaşındaydı ama, ancak elli beşinde gösteriyordu. Ben
de otuz beş yaşındayken otuz gösteriyordum.

DOST SES: Ama yine de sizin babanız olabilir.

UMUTSUZ KADIN: Evet, ama gerçekte üç kardeşin ba-
basıydı: birincisi otuz, ikincisi yirmi sekiz, üçüncüsü
yirmi beş yaşında.

DOST SES: Nasıl, nasıl?

UMUTSUZ KADIN: Evet, ama ben o zaman bilmiyor-
dum, derken bir gün elli beş gösteren altmış beş ya-
şındaki sevgilimle geziyordum; yirmi sekiz yaşındaki
tıslayan doktorun ve otuz yaşındaki eski nişanlımın
kardeşiyle karşılaştım; hani şu yirmi beş yaşındaki rı-
layan kardeş...ne dese beğenirsiniz: "Merhaba, baba!"

DOST SES: Vay canına, ne hikaye!

UMUTSUZ KADIN: Ve sonra, kötü çocuk, "Baba, madem
bu güzel piliçle geziyorsun, niçin evlenmiyorsun
onunla, hiç olmazsa aile içinde kalır!" demez mi!

DOST SES: Soytan! Peki siz ne yapınız?

UMUTSUZ KADIN: Hiçbir şey, zamanında tepki göstere-
medim, çünkü düşüp bayılmışım, babası buna kor-
kunç bir tokat indirdi ve yere yıkıldı.

DOST SES: Oğlu mu?

UMUTSUZ KADIN: Hayır, babası...bir kalp krizi geçire-
rek yerde yatan benim üzerime yıkıldı ve bir bacağı-
mı kırdı. Yirmi beş yaşındaki hırlayan delikanlı da
çok kötü oldu!

DOST SES: İnanırmı!

UMUTSUZ KADIN: "Baba, bağışla beni... seni yaralamak
için yapmadım, ben bu kadına deli gibi aşığı, topal-
da kalsa evlenirim onunla."

DOST SES: O da mı?

UMUTSUZ KADIN: Her neyse, yirmi beş yaşındaki aşı-
ğım bir cankurtaran çağırıp ikimizi de hastaneye gö-
türdü : babası yoğun bakımda, ben alçı içindeki ba-
cağımla travmatolojide günlerce kımıldasız yattık...
böylece anlıyorum, bu yirmi beş yaşındaki çocuk öy-
lesine sevecen, tatlı ki, ben de ona aşık oluyorum ve
evleniyoruz.

DOST SES: Oh, sonunda!

UMUTSUZ KADIN: Beyazlar içinde, bacağım hâlâ alçılı
olsa da... ve sonsuz mutluyuz. Yalnızca, ertesi sabah
eve polisler geliyor, hepsi silahlı ve onu tutukluyor-
lar.

DOST SES: Kimi?

UMUTSUZ KADIN: Yirmi beş yaşındaki kocamı... ve
onunla birlikte tüm aileyi: otuz yaşındaki kardeşi, yir-
mi sekiz yaşındaki öteki kardeşi ve altmış beş yaşın-
daki babayı da, hepsi hileli iflastan. Hepsi içeri... Ba-
ba bir kalp krizi daha geçirince onu hastaneye yatır-
yorlar. Bereket kızkardeşleri evde kalmıştı. Şahane bir
kadın, benden daha gençti, otuz beş yaşındaydı ama
yirmi beşinde gösteriyordu, en fazla yirmi sekiz, beni
avutuyor, iltifatlarla boğuyor... bacağım hâlâ alçılı olsa
da beni hep kollarının arasında tutuyor, özellikle ge-
celeri... ben yatakta,yalnız, hep ağlıyordum... Bir ay
sonra güvence parasını ödeyip hepsi hapisten çıkı-
yor... baba da hastaneden, yalnızca kocam içerde ka-
lıyor : hileli iflas çetesinin başı olmakla suçluyor ve
içerde tutuyorlar. Benim de artık bacağım iyileşmişti,

ama bana sınırsız bir arzuyla bakan çevremdeki o adamlarla... çevremde dönüyor, bana iltifatlar ediyor, armağanlar veriyorlardı, kendimi çok rahatsız hissediyordum. Bereket beni koruyan kızkardeşleri vardı, bir dakika bile yalnız bırakmıyordu beni, özellikle de geceleri. Korkulu düşler gördüğüm, titreyip ağladığım zamanlar, o şefkatle bana sarılıyor, okşuyor, öpüyordu, küçük armağanlar da veriyordu bazan, ben yatışıp uyuyuncaya kadar...

DOST SES: Sonunda !

UMUTSUZ KADIN: ...kardeşlerden birinin kollarında.

DOST SES: Nasıl, nasıl?

UMUTSUZ KADIN: Evet, kardeşlerin babasının kollarında da.

DOST SES: Ama yatağınızda, kızkardeşle birlikte uyumuyordunuz ?

UMUTSUZ KADIN: Evet, ama benden daha güçlüydü... dayanamıyordum...gösterdiği anlamlı şefkat beni heyecanlandırıyordu, kocamın sesine, okşayışlarına ihtiyaç duyuyordum, bunun üzerine kalkıyor, evin içinde oda oda dolaşıp onu arıyordum...

DOST SES: Ama o hâlâ hapiste değil miydi?

UMUTSUZ KADIN: Oyle ama ben transa geçiyordum...bunu anımsamıyordum... onu bulamıyordum... bitkin ve umutsuz karşıma çıkan ilk yatağa düşüyordum...

DOST SES: Kardeşlerin ya da babanın kollarına mı?

UMUTSUZ KADIN: Evet, ama ben hep uyurgezer durumda oluyorum... kocamla birlikte olduğumu sanıyorum. Ailede herkes birbirine çok benziyor.

DOST SES: Peki, ne kadar sürdü bu hükmü?

UMUTSUZ KADIN: Üç yıl, kocam yani yirmi beş yaşında olan hapiste yatışı sürece. Çıkıldığında, ki o zaman

yirmi sekiz yaşındaydı, tabii en büyükleri otuz üç, önceki tıslayan otuz bir ve babaları altmış sekiz, işte trajedi o zaman patlak verdi.

DOST SES: Bir trajedi daba, ha?

UMUTSUZ KADIN: Evet, her gece, o uyurken, ben birden bir robot gibi kalkıyor, oda oda dolaşıp onu arıyordum. Unutuyordum döndüğünü.

DOST SES: Ve sonunda otuz üç ve otuz bir yaşındaki kardeşlerden birinin ya da babanın kollarına düşüyordun yine.

UMUTSUZ KADIN: Kuzenlerin de...otuz beş, otuz iki, otuz ve yirmi yedi yaşlarındaki.

DOST SES: Kuzenler de mi vardı?

UMUTSUZ KADIN: Evet, haber yayılmıştı... ev büyüktü, birçok boş oda vardı... eski tarz, birbirlerine çok bağlı bir aile bunlarınki. Ama ben artık dayanamıyorum, bu belirsizlikle daba fazla sürdüremem... Ailede herkes bana karşı çok iyi olsa da, onları ziyarete gelen otuz sekiz, elli dört, kırk iki, yirmi dokuz ve otuz altı yaşlarındaki arkadaşları da dahil, bir sözümü iki ettirmiyorlar...bana karşı çok nazik olsalar da, armağanlar verseler de... Ama benim bir derdim var... yakında bir çocuğum doğacak ve babasının kim olduğunu bilmiyorum... acaba o altmış sekizliğin mi, yoksa otuz sekiz, kırk iki, yirmi dokuz , otuz altı ya da yirmi altı yaşlarındaki arkadaşları da dahil, bir sözümü iki ettirmiyorlar...armağanlar veriyorlar... hepsine tapıyorum... özellikle o otuz sekiz, otuz dört, kırk yedi ve yirmi altı yaşındakiler... hele o yirmi beş yaşındaki... belki de en iyisi hepsiyle loto oynamak.

ESTETİK YAPTIRDIM

Kişiler : Sunucu, Franca.

SUNUCU: Ve şimdi sıra tıp konusunda, estetik cerrahi sorunu üzerine bir konuşmada. Bugün estetik ameliyatlara bazı ülkelerde küçük kliniklerde bile yapılıyor. Hanımlar, hatta erkekler de, üç dört yılda bir, bir kliniğe girip, halk arasında dendiği gibi, kendilerini gerdiriyorlar. Bizler ise, İtalya'da, hâlâ aptalca ahlaki kaygılar içindeyiz. Birçok kadın, yüzlerine olsun, göğüs ya da kalçalarına olsun, estetik ameliyatı yaptırdıklarını gizliyorlar, sanki günahmış, yalnızca çok yakın bir arkadaşla açılacak korkunç bir ayıpmış gibi.

Kibar, ince bir zevkle döşenmiş bir ev içi.

FRANCA: *(Amatör bir video kameranın önünde gidip gelmektedir.)* - Sevgili dostum, ne hale geldiğimi görmem için bu kaseti kaydediyorum. Çektiğim görüntülerin sana bir fikir vereceğini umarım... Belki ışık biraz az... *(Bir yansıtıcıyı oraya buraya oynatır, odanın bütün ışıklarını yakar.)* İşte, böyle daha iyi... Nasıl görünüyorum? Beni tanıdın mı? Benim, ben, Eleonora. Evet, İsviçre'den henüz döndüm. Yo yo, iyiyim... hatta çok iyiyim... beni doğal halimle görmemi isterdim, bir başkası oldum! Bekle, yakın plana geleyim... Doğru söyle: beni nasıl buluyorsun... güzel mi? Gerçekten? Sistina Şapelinin restorasyonu beni hep güldürmüştür... İnsan ötesi bir güzelliğim var gibi ge-

liyor bana, sanki biraz, 2001 uzaydan dönüş gibi... tepeden tırnağa gerilmiş. Tenimde bir tek pürüz yok, bana dokunabilmeni isterdim, tenim kaymak gibi... hele göğsüm, bak, atkestanenin çiçekleri gibi yukarı bakıyor. Yo, yalnızca biri değil, ikisi de öyle, bir harika. Karnım da dümdüz, görüyor musun, Versace'nin mankenlerinin karnı gibi... Sonra şurama da dokunabilseydin... Kabausoki'nin kalçası sanki, ince ama taş gibi, evet, Kabausoki Kenyalı onbin metre rekortmeni. Zenci kalçaları yanına yaklaşılmaz, o kadar: Riace'nin savaşçıları anımsıyor musun? İşte, onların kalçaları benimkilerin kötü birer kopyası olabilir ancak. Güzelim, hem de anlamlı bir güzellik... Kocam... elbet gördü beni... ama tanıyamadı. Ben olduğuma inandırabilmek için kimlik kartımı ve parmak izlerimi göstermek zorunda kaldım. Ameliyat mı? Dinle bak... bir budalalık... sekiz saat. Evet, sekiz saat sürdü, ama ne olmasını istiyordun... mizanpli, boya çıkarma, ağda, yüz temizliği, maske, ellere ve ayaklara, altında altı saat lamba tutuyorlar. İşte, dürüst olmak gerekirse, tümüyle korkutucu bir olay... çünkü çevrende uzaylı gibi giyinmiş beş cerah, bir Meksikalı, bir Hintli, iki Brezilyalı, bir de İsviçreli baş büyücü, seni tepeden tırnağa çiziyorlar, pensler koyuyorlar, çekiyorlar, ayıyorlar, derini yüzüyorlar, kesiyorlar, dikeyiyorlar, yeniden dikeyiyorlar... Evet, çok sinirliydim, endişeliydim... Sonra, narkoz çok zor etkiliyordu beni, uyuyup bir daha uyanamamaktan çok korkuyordum. Anneciğim, ya sonra yenisinden dikilirken ölürsem? Ama, İsviçreli beni sakinleştirirdi: "Sana Amerika'da yeni bulunmuş bir ilaç kullanıyorum, harika bir uyuşturucu... doğru cennete gideceksin... pardon, kendini cennette gibi hissedecek-

sin... hiçbir şey duymayacaksın... seni yeniden uyardığımda... çok yakışıklı olacaksın." Yakışıklı mı? Hey, diyorum, sakın cinsiyetimi de değiştirmeye niyetlenmiyesin! Her neyse, ameliyat salonuna sakın, moralim yerinde ve "Tu sei per me la più bella del mondo" şarkısını mırıldanarak girdim. Hay Allah, bu tarihi belli şarkıları söylemeyi kesmeliyim, yoksa yaşım ortaya çıkacak.

Evet, nerede kalmıştık... haa, salona girişimde... tekerlekli yatağımla giderken şu ünlü politikacıyla karıştık, o da tekerlekli yatağında sargılar içindeydi... kendini gerdirmiş... Artık iyice moda oldu... Reagan iki ayda bir yaptırır mış... O kadar gerilmiş ki ne zaman gülümsese kışından hıçkırır mış... derlerdi. Kimdi şu politikacı yahu? Adı lazım değil, şu Sağlık Bakan... Biliyor musun, onu Sağlık Bakanlığında niçin tutuyorlarmış? Hastalara güven verdiği için... Bu adam yaşıyorsa, diyorlarmış, bizim için de umut vardır. Her neyse, onda bu germe işi başarılı olmamış. Sonradan duyduğuma göre bir dikişi atmış ve hepsi sökülümüş. Şimdi çift çenesi varmış.

Ha evet, haklısın... konuyu dağıttığım yeter. İşte, ameliyat masasına yerleştirilince, üzerimdeki uzun gömleği de çıkardılar, çıplak kaldım mı orada. Bütün ekip, ellerinde değişik renklerde fırçalar, beni tepeden tırnağa çizmeye başladılar: bir baştan bir başa uzanan çizgiler, karnımda birleşiyor, kalçalarından geçip omuzlarıma kadar çıkıyorlar. Sonra işaretlenen bölgeler... kesilecek, çıkarılacak, eklenecek deri dilimleri olduğu belliydi... Bir bölgeyi maviyle, bir başkasını morla, daha bir başkasını turuncuyla işaretliyorlardı... İtalya'nın bölgeler haritasına benzemiştin, ırmaklar ve göller de vardı tabii... Göbeğim Roma'ydı,

sol mememin başı Torino, sağdakinin başı Venedik... Umarım Valtellina'yı sel basmaz, Calabria'da toprak kaymaz, diye düşünüyordum. Bu resim çalışmasını seyretmeye daimıştım tamamen, arada bir gıdıklanıp kıkırdıyordum... ve özellikle de, beni yüzükoyun çevirip sırtım ve kalçalarım üzerinde, böbreklerim boyunca çalışmaya başladıklarında, sarsılıyordum... gülmekten! Hatta, gülmekten de öte, inliyordum... O kadar hoştu ki...Ayyy... oyyy... derken Amerikan uyuşturucusunu zerk ettiklerinin farkına bile varmadım. Tak diye uyumuşum. Düşler görerek... Düşümde çocuklar cam bilyelerle vücudumda İtalya Turu oynuyorlardı. Bilyelerin çizgiler boyunca yuvarlandıklarını duyuyordum. Ama gördün mü, demiştim sana, narkozda bile beni uyku tutmaz diye... Birden, germe işleminin ortasında uyandım... Aman Tanrım! Neydi bu? Bir kulak mı? Kulağım dekoltemin üzerinde duruyordu... göbeğim ta yukarı... meme başlarımda hizasına kadar çekilmişti... memelerim koltuk altlarımdaydı... ve kalçalarım... kalçalarımın sağrılarımdan ayrıldığını duyuyordum.

"Frankenstein. Ne yapıyorsunuz beni? Örümcek kadın mı?" diye haykırıyordum deli gibi. "Katiller! Tuval olmak istemiyorum! Kızıl örümcek değilim ben!" Sonunda çift doz Pentothal yapmak zorunda kaldılar. Sonra, dediğim gibi, ameliyat sekiz saat sürdü, ama ben on sekiz saat sonra ayıldım... sargılar içinde... Ne-fertiti'nin mumyasını anımsıyor musun? Tıpkı öyledim. Vücuduma her yandan giren, çıkan tüpler ve borular da cıbası. İki tane burnumda... bir tane ağzımda... ikikulaklarımda. Daha güneydekiler nerelere gıriyordu, söyleyemiyim daha iyi. Sonra, başımın üzerinde, baş ucuma dizilmiş, Noel ağacına benzeyen ayak-

lara asılı, hepsinden borular çıkan serum şişeleri. Ya-bağın üzerindeki iki metal çubuğa bağlı iki bant sağ-rılarımdan altından geçiyor ve vücudumu havada tutu-yordu. Boynumdan geçen bir başka bant da başımı otuz santim yükseltmişti.

Kalçalarım yalnızca birkaç noktadan bir plastik simi-de dayanıyordu. Kalçalarımıdaki dikişler nedeniyle kıvrılmış bacaklarım havadaydı... karnımın üzerinde düz tutmak için bir kum torbası vardı... neredeyse her tarafıma buz torbacıkları yerleştirilmişti... bir ton bal-ığın kutulanmadan hemen önceki haline benziyor-dum. Ellerimin dış yüzünde ve ayak bileklerimde de buz torbaları vardı: oralarda bile germe işlemi yapı-lmıştı... Zorunlu olarak: eller ve ayaklar, insanın ger-çek yaşını, vücudun bütün diğer bölümlerinden daha çok açığa vururlar. Tanrım! Amyant eldiven ve çorap-lar içindeydin sanki. Ne işkence... Bir milimetre bile normal deri, kas bırakmamışlardı vücudumda. Sımsı-klı kapalı olan gözkapaklarımdan arasından, bir an İs-viçreli büyücünün kütlesini tanıyorum. "Hızlı bir za-yıflatma kürü de yaptık sana... on kilo kesip aldık". Abartmış olmasın?! Yaşımı otuz sekizden aşağı göster-meyeceğimi umarım, yoksa pasaportumla başım der-de girebilir... Klinikten çıkalı on gün geçti bile, son on metre dikişi söktürmek için, büyücüye gitmem gere-kiyor... Yo, hiç acılı değil... görsen, teyel söker gibi bir şey... bir ipliğin ucundan tutup çekiyorsun ve tırrrr... şimdiye kadar vücudumdan on beş metreye yakın di-kiş söktüler, farkına bile varmadım. Çorabın kaçması gibi... fırr! Hala biraz sopa gibi yürüyorum, boynumu çeviremiyorum... sağrılarımda gerildiği için göğsüm hep ilerde... bak, değnek gibi bacaklarımla leyleğe benze-miyor muyum? Yo, daha çok bir sirk atına benziyo-

rum. Hayır, şehre dönemem daha... herkese rümkor-
lu bir kamyonun altında kaldığımı anlatmam gerekir
yoksa... hâlâ her yanımda çürük içinde. İşte böyle, sak-
lanmak için kızım gittim. Biliyorsun, şehir dışında,
bir çiftlikte yaşıyor... atlar... köpek... Ee, Odiseus'un
İthaka'ya dönüşünü hatırlıyor musun? Benimki, tam
tersi oldu. Nerden başlasam? Yaşlı köpek beni tanı-
madı, tanımak bir yana hırladı, dişlerini gösterdi, par-
çalayacaktı nerdeyse... Çiftliğin kâhyası da aynı...
"Hey, ne yapıyorsunuz orada... özel arazi burası... bi-
rini mi arıyorsunuz?" İki buçuk yaşındaki, birkaç ay
öncesine kadar ancak birkaç kelime söyleyebilen to-
runumsa tam tersi, beni görür görmez parmağını bana
doğru uzatıp bağırmağa başlamıştı: "Nine, nine!
Ninem Donmuş Balığa benzemiş... Süper, süper...
"Süperfresh"! "Bak şu küçük edepsiz... reklam yü-
zünden ahlakı bozuluyor bu veletlerin! Evet, tamam,
biraz solgunum... birkaç çürüğüm var ama onlar da
fondötenle güzelce örtüldü, şimdi açık etmenin alevi
var mı? Üstelik de, bilmem ne bayramı için davet edil-
miş bir alay insan vardı ortalıkta... 'Süper fresh' nine
geldi! Bütün sargılarım yerinden oynadı... öfkeden en
azından üç dikişim atmıştır...
Hoşnut kalmayan velet, ayaklarına bir çift topuklu
ayakkabı geçirdi, eşarabını çekip aldı ve kafasına sar-
dı. Sonra da önüme düşüp beni bereket hiçbirini ta-
nımadığım davetlilerin arasından geçirmeye başladı.
Bir yandan da "Ninem geldi, palyaço gibi boyanmış
ninem geldi!" diye bağırıp duruyordu. "Seni uğursuz
cüce seni!... Sonunda görebildiğim kızım da 'Anne,
ne oldu sana?' diye gelmez mi! Ne diyordum, ha, ona
kaç kere rica etmiş, yalvarmıştım: 'Lütfen, şu çocuğu
bana nine dememeye alıştı; Söyle ona... bana Titty

desin, Muffy desin... Bamby desin... ne derse desin,
ama o korkunç kelimeyi söylemesin: nine, yalvarırım
sana! Özellikle yabancıların yanında..." Çünkü ben,
bak, başımda kavak yelleri eserken bilinçsizce on al-
tı yaşında evlenmiş, hemen hamile kalmışım, kızım
da benim izimden gidip on yedi yaşında hamile kal-
mıştı, sonra işi tamir etmek için on yedisinde nikah,
torun da iki yıl önce doğuyor mu sana... uzun lafın
kısası, şu anda otuz yedi, bilemedin olsun olsun otuz
sekizimdeyim... Ama bu çocuk kılığındaki yılan yük-
sek topuklarıyla gelip beni nasıl takdim ediyor insan-
lara: "Bu benim ninem, fotoğraflara bakın..." Sonra
küçük çantasından bir deste fotoğraf, benim küçük-
lük fotoğraflarını çıkartıp herkese dağıtıyor...

Ama nereden aldı bunları? Kim verdi? Kötü niyetle
yapmamış mıdır, diyorsun. Yo, kesinlikle bilerek iste-
yerek yaptı, beni mahvetmek için. Düşün ki yirmi se-
kiz yaşında olan kızım, bana yardımcı olmak için, o
kadar genç gibi giyinmişti ki ortaokul öğrencisi gibi
duruyordu... Sonra çay içtik, biraz daha rahatlamış-
tım... koca bir bambu koltuğa kıvrıldım... Yorgunum,
uyukluyorum, davetliler çene çalıyorlar... gözkapak-
larımı tamamen kapatamadığım için uykuya direnme-
ye çalışıyorum... İsviçreli gözlerimi biraz fazla germiş
galiba... özellikle sağ gözümü... kötü niyetli bir doğu-
luya benziyorum; ama konuşanların uğultusu ninni
gibi geliyor ve sonunda uyuyorum, tabii gözlerim
açık, özellikle sağ gözüm. İnsanlar biraz etkilenmiş
galiba... O benim tatlı torunum... ki çoktan mirasım-
dan çıkardım, haykırmaya başlıyor: "Ninem öldü!
Boyalı bebek öldü!" Ve hepsi çevreme üşüşüp beni
sarsmaya başlıyorlar. Öyle utanıyorum ki... bir dikiş-
min boydan boya söküldüğünü hissediyor ve oradan

kaçıyorum. Gidip odama saklanıyorum. Ağlamak istiyorum ama yapamıyorum...Büyücü beni uyarmıştı: "Ağlamak yok, gülmek yok, yoksa bütün dikişlerin atar..." Terasta müzik çalıyor, dans ediyorlar. Cesaretimi topluyorum. Makyajımı tazeliyor, sırtına bir elbise geçiriyor ve davetlilerin arasına dönüyorum... Birçok yeni insan gelmiş, hiçbirini tanımıyorum. Özellikle genç bir adam var, beni kesiyor... hemen elimi tutuyor... benimle dans etmeye çalışıyor... Ben donmuş gibiyim... sallanıyorum. "Yanılmıyorsam, biraz kafayı bulmuşsun bebeğim..." diyor bana. Ne diyebilirdim? Başım la evet işareti yapıyorum. "Temiz havaya ihtiyacım var" diye fısıldıyorum. Bunu dememle birlikte beni dışarı götürüyor. Arabasına bindiriyor, yüz metre gidiyor, durup koltukları arkaya yatırıyor. "Hadi, çabuk ol da, ortadan kaybolduğumuz çakılmasın" diyor. Bir vücut geliştirme aleti gibi evirip çeviriyor beni. Sol bacağım pencerenin dışında, sağ ayağım el freniyle vites kolunun arasında, bir kolum direksiyona geçmiş, başım fren pedalıyla debriyajın arasında buluyorum kendimi bir anda... Donup kalmışım... Alessandro Volta'nın kurbağası gibi. Kumldayamıyorum... bütün vücuduma kramp giriyor. Parmağımı oynatamıyorum. Çocuk korkup yardım çağırıyor. İnsanlar geliyor, bir çekici çağırıp arabayı yüklüyorlar. Beni arabadan çıkarabilmek için kimbilir kaç kas çözücü yaptılar. Ne utanç... kriz geçiriyorum, ölecek gibiyim. Artık ortalıkta da dolaşamıyorum, biri bana baksa, tanısa hıçkıklara boğuluyorum. Belki de manastıra girerim... ya da Hindistan'a cüzzamlılara bakmaya giderim... Ya da, en iyisi, mankenlik yaparım, vitrin mankenliği.

HAMİLE NİNE

Kişiler : Spiker, Televizyon Muhabiri, Franca.

Televizyon Gazetesi'nin bilim sayfası.

Başlık : "Hamile Nine".

SPIKER: Birkaç ay önce, Johannesburglu, kırk beş yaşında bir bayanın, kızından nakledilen, damadının dollediği bir yumurtayı kendi karnında taşımaya kabul etmesi bütün dünyada şaşkınlık yaratmıştı. Kızı hamileliği sürdürebilecek durumda olmadığından, Pat Anthony adındaki kadın, tamamen normal bir hamilelikten sonra, üç oğlan çocuk doğurdu. Bizde, yani İtalya'da da benzer bir olay gerçekleşmekte. Şimdi bizim anne-ninemizi sunuyoruz.

Televizyon ekranında, atölyesinde bir beykeli onarmakta olan Franca belirir.

TELEVİZYON MUHABİRİ: İyi akşamlar, bayan. İzleyicilerimize adınızı söyler miydiniz? Şu yana bakın, kameraya.

FRANCA: Benim adım Anna... Anna Spessi.

MUHABİR: Teşekkürler, bir bebek bekliyormuşsunuz, öyle mi?

FRANCA: (Büyümüş olan karnını göstererek.) Eh, öyle, istenen bir hamilelik olmasa da, artık altı ayı buldu, geçiyor bile...

MUHABİR: Peki, sağlığınız nasıl?

FRANCA: İyiyim, çok iyiyim... tek kötü yanı artık sigara içememem.

MUHABİR: Bunu doktorunuz istedi, tahmin ederim.

FRANCA: Kötü tahmin... artık içmiyorum, çünkü ne zaman bir sigara yaksam içim bulanıyor. Başka biri içse bile kusuyorum. Biraz garip kokular bile beni rahatsız ediyor... Öğğğ... *(Kusacak gibi olur.)*

MUHABİR: Evet, kokuların size dokunduğu besbelli. Uzak dursam iyi olacak, ama bize anlatsanıza, nereden çıktı bu hamilelik...

FRANCA: Eee, bakın, kızım evlendi... sonra hamile kaldı... Televizyonda söylenebilir mi?

MUHABİR: Hamile kaldığı mı? Tabii, söylenebilir... devam edin.

FRANCA: Eee, onlar, yani bizim kan koca müsveddele-ri... özellikle de o benim damadım, baktın ona hiç dayanamıyorum, bana göre biraz yumuşak... Televizyonda söylenebilir mi?

MUHABİR: Yo, yo, söylenemez...

FRANCA: Özür dilerim... ama söyledim bir kere. O istemiyordu diyecektim. Bir duymalıydınız söylediklerini: "Ne yapıyorsun, bir çocuk doğuracağım diye dokuz ayda fil gibi olacaksın, vücudun bozulacak, memelerin tulumla dönecek, doğundan sonra da biçimsiz, iğrenç bir şey olacaksın..." Düşünün ki benim küçüğüm hamile kalınca... hamile denebilir mi?

MUHABİR: Evet, denebilir.

FRANCA: Yaa, televizyonda neler denebiliyormuş meğer! Diyordum ki hamile kalınca kocası çocuğu düşürmesini istedi. O da ona git de kendini düzdür dedi.

MUHABİR: Yavaş olun hanım, ne diyorsunuz!

FRANCA: Aa, düzdür denemiyor mu? Ee, öyleyse, ona dedi ki: "Ben oğlumu doğuruyorum, azizim anasını... *(Spiker elyle masaya vurur.)* Anladım söylenemez. Ben öyle memnundum ki, anlarsınız ilk torunum.

Sonra kızım jinekoloğa gitmiş ve o da demiş ki: "Yapacak bir şey yok, bayan, rahminizdeki oluşum bozukluğu nedeniyle bir aya kalmaz bebeği kaybedeceksiniz." Hayvan herif... denebilir mi?

MUHABİR: Evet, denebilir.

FRANCA: Ne kadar tuhaf... hayvan herif denebiliyor, anasını... denemiyor. Neyse, çok üzül müştüm işte... Bu arada kızım gazetede bu Johannesburglu nineyi okudu ve bana dedi ki: "Anne... bebeğimi niçin sen almıyorsun?..." "Karnıma mı? Ama ne diyorsun, ben bu yaşta annelik mi yapacağım?" "Ama bir Güney Afrikalı yaptıktan sonra... üstelik hepsi ırkçı, zencileri linç ediyorlar, sonra yalnızca bir devlet televizyonları var, o da tek kanal... yani bir Lombardiyalı olan sen mi yapamayacaksın!" "Ama ben elli yaşındayım, düşünsene" "Doktor, bir yumurtayı geliştirmenin yaşla ilgisi olmadığını söyledi..." Uzun lafın kısıası, beni jinekoloğa götürdüler ve bir hafta sonra da kızımın yumurtasını nakletmişlerdi bile.

MUHABİR: Komplikasyon filan olmadı mı?

FRANCA: Yo, her şey yolunda gitti: karnım düzenli bir biçimde büyüdü, olur olmaz bayılmaya, kusmaya başladım... her şey olması gerektiği gibiydi. Ama bir hafta önce trajedi patlak verdi.

MUHABİR: Ne trajedisiz?

FRANCA: Üçüncü ayda aldatıldığımı farkettim... bu bilmemnenin oğlu... bu suratına... bu piç... ama nasıl anlaşıyorsunuz siz televizyonda?

MUHABİR: Devam edin, kimdi sizi aldatan?

FRANCA: Bekleyin, anlatıyorum... Öyle bir olay ki! Kontrol için hastaneye gittiğim bir gün, raslantı işte, daha önce tanımadığım başhekimle karşılaşmaz mıyım? Adam bana bir iltifat, bir iltifat: "ne kadar büyük bir

özveri sizinki, elli yaşında kızının yerine anne olmayı kabul etmek, bravo!" "Ee, küçük torunumu kaybetmemek için" dedim ben de, "sonra, bunu düşürürse, bir daha da çocuk yapamayacaktı". "Kim dedi size bunu?" dedi başhekim, "Kızınızın çocuğunu kaybetmesi tehlikesi filan yoktu". "Ya rahminin küçük olması?" "Ne rahim küçüklüğü... Kızınız sapasağlam. Ben şahsen yumurtanın naklini yalnızca kızınız korkunç bir ruhsal donma nedeniyle hamileliği kaldıramayacağını söylediği için kabul ettim... Zaten siz de onun yerini almaya gönüllü olmuştunuz." "Ben? Vay piç... oros... kandırdılar beni!" Eve bir gittim, harut gibi, ikisini birlikte yakalayıp ağzıma geleni söyledim: "Sizi bilmem ne çocukları sizi, beni aptal yerine koydunuz, tuzağa düşürdünüz... komşunun fırını gibi kullandınız beni, komşunun fırınında pasta pişirir gibi: "Bunu fırınına koyuverir misiniz, bayan, pişince gelip alırım?" Kızımın damadım önce kıvırmaya çalıştı ama, sonunda itiraf ettiler. O damadım olacak piç kandırmış kızı: "Nasıl olsa annenin işi gücü yok, yumurtayı annene ver, o taşıyor, beslesin, o şişmanlasın... sen rahat et, ne doğum sancısı çek, ne doğum derdiyle uğraş. Sonra, doğunca da o emzirir bebeği, nasıl olsa süt deposuna döner bu arada. Senin güzel memeciklerin tazeliğini, diriliğini korur... karıncığın kınmaz, vücudunun biçimi bozulmaz... Yalnızca annenin vücudu bozulur ama artık kimse beğenmezse bundan kime ne, nasıl olsa dört çocuk yapmış, bir eksik bir fazla, ne fark eder..." Anladın mı, başıma ne çorap ördüklerini? "Görürsünüz siz, ben biliyorum ne yapacağımı. Hemen gidip düşüreceğim çocuğu." "Yool" "Yaa! Sizin fırınıız değilim ben! Bebek taşıyacağınız değilim." Bunun üzerine kızım bir ağlamaya

başladı, hüngürtüler arasında ruhsal donmanın gerçekten olduğuna antlar içiyordu... inanılmaz bir doğum ve ölüm korkusu geldiğine. Ama çocuğu da istiyordu, kendini öldürecek yoksa! Uzun lafın kısıtı beni bir kez daha kandırdılar. Ve işte burdayım! İki buçuk ay sonra bizim oğlancık fırından çıkıyor.

MUHABİR: Oğlan olacağından emin misiniz?

FRANCA: Tabii, gidip ultrasonda baktım. Görerseniz ne sevimliydi... tıpkı bir kurbağaya benziyor. Şimdi memnunum, yalnızca şu damadımdan hamile kalmış gibi olduğumu düşünmüyorum, o zaman kanım tepeme çıkıyor... Kendini beğenmiş, iki yüzlü, kızımı da sömürüyor. Ee, kızımın üst düzey bir işi var tabii, büyük bir süpermarketin satış direktörü. Maaşı da çok yüksek. O da, kızım hamile kalıp bir süre evde oturursa, işini kaybeder diye korkuyor.

MUHABİR: İşte, torununuzu sizin doğurmanızı niçin istedikleri anlaşıldı.

FRANCA: Tabii. Ah, bakın nasıl tekmeliyor... Zorba herif! Yemin ediyorum ona benzerse, doğduğu an boğarım.

MUHABİR: Hamfendi, rica ederim... televizyonda böyle şeyler söylemeyin...

FRANCA: Boğarım denemiyor mu? Kızım ötekiyle evlenseydi ne kadar boşuma giderdi... Bilseniz ne yakışıklı bir çocuktu... zeki...kibar...üstelik onun için ölüyordu. Ama bizimki gidip bu pezevenge aşık oldu. Eee, şimdi şimdi anlıyor ne yaptığını, ya... Bu önceki oğlanla görüşüğünü öğrendim, ürkek tatlı çocukla... Umanım, bu pezevenge boynuzlar. O zamandan beri yüreklendiriyorum onu...Neler söylemedim... Hatta, kendisini başka biriyle aldattığını kanıtlarıyla gösterdim ona, kızma... O an düştü bayıldı, azizim. İşte ondan sonra o ürkek tatlı çocukla görülmeye başladı.

Bakın, yalnız size söylüyorum, bir de televizyon izleyicilerine, aramızda kalsın, çocuğun bu hödükten değil, ötekinden olduğuna dair bir umut var içimde... ee, annelik içgüdüsü işte.

MUHABİR: Ama ne diyorsunuz? Öyleyse, yanlış anlamadıysam, bu öteki aşıkla ilişkisi epeydir sürüyor...

FRANCA: Ee, tabii... Bu şaşkın oğlanın bize gelmesi için birşeyler yapmaya hiç ara vermedim... karşılaşmaları için bin bir türlü bahane yaratıyordum. İşte, eve geliyordu, onunla karşılaşıyordu... kızılıyordu, ama sonra, uzun lafın kısası, buna alıştı. Kurbağa yavrusu bundan olsa, ne kadar sevinirdim, bilseniz... Ama o hödükten olduğu anlaşılırsa... mememe yapıştığı zaman... Pup pup... açgözlülükle sütümü emdiğinde, ki öyle olacağından eminim, buna dayanmam, koparıp atarım onu... sütüm kaçır... yapamam, yapamam. İşin en gülünç yanı da, bana nine diyecek, ona anneciğim. (Telefon çalar.) Bir dakika, izninizle... Alo? Kim? Hayır, ısrar etmeyin... asla olmaz. Size daha önce söyledim: HAYIR! Yeter, güle güle. (Telefonu kapar.) Kimdi, biliyor musunuz? Dün beni görmeye gelen bir bayan, bu apartmandan. Çok zengin, bir sanayicinin kızı. "Bakın" dedi bana, "torununuzu doğurduktan sonra, benim çocuğumu karnınızda taşımak için ne istersiniz? Emzirmek de içinde, tabii. Yurt dışında uzun bir geziye gitmek zorundayım, döndüğümde bebeğimi hazır ve süttten kesilmiş olarak bulmak da hoşuma gitmez değil, doğrusu... Size çok iyi bir fiyat ödemeye hazırım... süper lüks, tripleks bir apartman dairesinin bir yıllık kirası örneğin..." Anladın mı, karnım apartman dairesi oldu... Gazeteye bir ilan vereceğim: "Kiralık karnı! Tam pansiyon! Her türlü konfor mevcuttur: sütlü kahvaltı, memeden self servis".

TÜP BEBEK

Kişiler: Sonucu, Kadın, Kocası.

SONUCU: Herkese iyi akşamlar. Bu akşam yapay döllenmeden söz edeceğiz... başka bir adıyla tüpte döllenmeden. Şu üzerinde çok tartışılan "tüp bebek"ten konuşacağız yani. Şimdi, konuyu tartışan bir karı kocanın arasındaki konuşmayı canlı olarak dinliyoruz.

Varlıklı bir ev içi.

KADIN: Anla ama, korkunç bir tutulmaya neden oluyor bende... Yo, lütfen, dinsel takıntılar deme hemen yine... yalnızca o değil. Karnımda senin olmayan bir çocuğu taşıma düşüncesi...

KOCASI: Seni anlıyorum, başlangıçta ben de duraksamıştım, kararsızdım... hatta, tersine... ama sonra aştım bunu...

KADIN: Nasıl aştın?

KOCASI: Akılla. Kendi kendime dedim ki: gerçek baba seni doğurtan değildir, sana bakan, seni büyütendir. Napoli'de dedikleri gibi... "Ona derim baba, kim ki ekmek verir bana! Haydi mamaya!"

KADIN: Ama, mamayı da memeyi de ben vereceğim ona... Sen emzirmeyeceksin herhalde.

KOCASI: Tamam, sana katılıyorum; ama mama yalnızca yiyecek demek değil, sevgidir... sevgiyle beslemektir önemli olan, oğlanı kucağıma aldığım zaman ona verdiğim sıcaklıktır... ona öğrettiklerim, onu korumam, yaşama güvenmesini sağlamamdır...

KADIN: Evet ama, sana hiç benzemiyeen bir çocuğu ku-
cağına aldığını görmeye dayanamam...

KOCASI: Hayır, yanlış, fiziksel benzerlik yalnızca genle-
re bağlı değildir... bir çocuk senin hareketlerini, mi-
miklerini, sesini taklit ettikçe giderek sana benzeme-
ye başlar... Evlat edinilmiş çocukların, sık sık, gerçek
babalarından çok ikinci babalarına benzedikleri bi-
limsel olarak kanıtlanmıştır. Hayvanlarda bile...

KADIN: Bak, lütfen, oğlumuzu hayvanla karşılaştırma!

KOCASI: Yalnızca sana bilimsel bir kanıt göstermek için.
Bir köpeği alalım. Köpeklerin bir süre sonra sahipte-
rine benzediklerine hiç dikkat ettin mi?

KADIN: Evet, doğru... Kardeşin ve buldoğu... her gün bi-
raz daha onun yüzünü alıyor...

KOCASI: Gördün mü? İşte böyle, usaklar gün geçtikçe
patronlarına... çanta taşıyıcılar bakanlarına... ve ço-
cuklar da babalarına benzerler... onun çocuğu olma-
salar da.

KADIN: (Heyecanlanmış.) Olağanüstü bir adamsın sen...
özverili...

KOCASI: Yo, yapma... yalnızca düşünüyorum. Bençilliği,
kültürel engelleri aşmaya çalışıyorum.

KADIN: Ee, kolay değil ama... çok az kişi, biliyor musun,
senin gibi aklı öne geçirebiliyor.

KOCASI: Akıl yeterli değil ama, duygu da gerekli... Bu
çocuğu istediğimize ve ben onu sana veremediğime
göre...

KADIN: A, evet... oğlumuz... yani hemen hemen oğlu-
muz...

KOCASI: Göreceksin, tüpte doğduğunu ona söylememiz
gerekmeyecek bile... bana o kadar benzeyecek.

KADIN: Ya kızıl saçlı doğarsa... bizim ailemizde hiç kızıl
saçlı yok. İnsanlara nasıl açıklarsın bunu?

KOCASI: Ne demek istiyorsun? Kızıl saç, yedi kuşak son-
ra bile çıkabiliyor... kızıl saçlı bir dedenin dedesinin
dedesi yeter...

KADIN: A, evet doğru... ayrıca haklısın: önemli olan ka-
rakterini senden alması, senin gibi özverili olması...
Tamam, beni ikna ettin. İsterse kızıl ya da kara saçlı
doğsun... ya da beyaz tenli sivilceli... ya da zenci gi-
bi kapkara...

KOCASI: Ne dedin? Zenci mi?

KADIN: E tabii... tohumu verenin soyunda, gerilerde bir
zenci varsa...

KOCASI: Yo hayır, özür dilerim...

KADIN: Ama olabilir sevgilim... bilm böyle diyor.

KOCASI: Yo yo... zenci... istemem...

KADIN: Ama sevgilim... bu konuşan sen misin? Irkları
eşitliği için savaşan sen...

KOCASI: Irk olayının ne ilgisi var bununla... ayrıca, zen-
cileri çok sevimli bulurum.

KADIN: Öyle... ama oğlumuzun muhtemel babası olarak
değil.

KOCASI: Elbette... istemem... İstersen duygusalın biri ol-
duğumu söyle, ama herkese çocuğun benim olduğun-
u söylemek hoşuma giderdi... her defasında "açıkla-
ma yapmak zorunda kalmamak da tabii: "Hayır, ka-
nım beni boynuzlamadı, bu çocuk tüp bebek de, on-
dan böyle..." Tepkileri düşünebiliyor musun? Hiç
kimse bizim gibi açık düşünceli olamaz... çoğu, emi-
nim, inanmaz bir yüz takınacak, kimileri de benimle
dalga geçecek: "Tüp bebek ha, tüpte doğmuş ha,
rengi nerden peki, kapkara rengi..."

KADIN: Ne hayal kırıklığı ama! Bu konuşan sen misin,
inanamıyorum... küçük burjuvaların en zavallısı gibi.
Küçücüksün, küçücük!

KOCASI: Haklısın... ama benden daha güçlü bu duygu bu...hepsi olur, ama zenci... hayır, kabul edemem.

KADIN: Her neyse, için rahat etsin, ne kızıl saçlı, ne de zenci olacak... çünkü profesör tohum alanın kişinin benzer tipler arasından seçileceği konusunda bana güvence verdi.

KOCASI: Benzer tipler mi?

KADIN: Evet, tohum beyaz ve Akdenizli bir vericiden alınacak.

KOCASI: Kuzeyden mi, güneyden mi olacakmış?

KADIN: Aa, artık abartıyoruz sanırım!

KOCASI: Yo, öylesine sormuştum, meraktan.

KADIN: Niçin bir ilan vermiyorsun... kuzeyli tohumu aranıyor, yakışıklı olması şarttır... Güneylilere de mi karşısın yoksa?

KOCASI: Yapma... Çok kısa boylu, zeytin karası ve kıvrık saçlı olmasın yeter.

KADIN: Şaka yapıyorsun, değil mi?

KOCASI: Tabii tabii, şaka... güneyli de olabilir... Bologna, Rimini falan olmasın da!... Şaka, şaka...

KADIN: Neyse, hiç yoktan iyi... A, unuttuyordum, geleksel Kinsmer tüpte dölleme yöntemi bende sonuç vermezmiş...

KOCASI: Nasıl?

KADIN: Bu sabah, test sonuçlarımı inceledikten sonra, doktor söyledi. Kinsmer yöntemi olmuyor.

KOCASI: Kinsmer olmuyor mu? Eh, o olmazsa başka bir yöntemle olur.

KADIN: Tam dediğin gibi. Bende doğal yöntemi uygulayacaklar.

KOCASI: Bu da ne demek oluyor?

KADIN: Tüp filan yok... doğal olarak döllenmem gerekiyor...

KOCASI: Yani gerçekten ... tüpsüz mü? Bir adamla yatman gerekecek...

KADIN: E, ayakta da yapılabilir... biraz rahatsız olur ama.

KOCASI: Beni tiye mi alıyorsun?

KADIN: Ama nerden çıktı birdenbire bu ahlakçı tavır? Ayrıca, duygusuz bir olay olacak, ben katılmayacağıma göre...

KOCASI: Sen öyle, ama ya o, eminim o bir katılır ki!

KADIN: Kabalaşma!

KOCASI: Sonra, bu işler nasıl olur, bilirim... katılmak zorunda kalacaksın... ona yardım etmek... yoksa o tutulup kalır ve her şey boşuna olur.

KADIN: O tutulup kalmaz...

KOCASI: Nerden biliyorsun, tanıyor musun yoksa? Yoksa çoktan tanıştınız, birlikte yemeğe mi çıktınız?

KADIN: Bak, delisin sen... onu hiç görmedim, çünkü doktor seçiyor... ilk kez dölleme odasında karşılaşacağız.

KOCASI: Yalnız mı olacaksınız?

KADIN: Elbette.

KOCASI: Ama doktorla asistanları camın arkasından sizi izleyeceklerdir...

KADIN: Hayır, cam falan yok... tersine, ben karanlıkta olmamızı istedim... eh, zifiri karanlık da olmayacak tabii, alaca karanlık...

KOCASI: Hayır, alaca karanlık olmaz. Onun gözleri de bağlı olmalı.

KADIN: Tamam, gözleri bağlı olacak.

KOCASI: Sen de öyle.

KADIN: Tabii, canım... biliyor musun ne yapacağım? Odaya ellerim ve ayaklarım bağlı, ağzımda bir tamponla gireceğim. Nasıl, hoşuna gitti mi?

KOCASI: Dalga geçme... Hayır ama... bir düşün... yaban-

cı dölleyici için ne heyecan verici bir durum... gözleri bağlı... karanlık... tanımadığı bir kadın... her şey sır içinde ! Yo, olmaz... ben geliyorum!

KADIN: Sen mi?

KOCASI: Evet! Gözlerimi bağlarım, karanlıkta karşılaşırsın, sen beni tanımazdan gelirsin... tabii ben de... "Neredesin... adın ne... hayır, konuşma..." ve çılgınlar gibi sevişiriz.

KADIN: Evet, ama... ya çocuk?

KOCASI: Çocuğun da, bütün tüplerin de canı cehennem! Ne yani? Ne pahasına olursa olsun çocuk yapacağım diye hayatımı mı mahvedeceğim? Bu canavarlıkları Amerikalılara bırakalım! Ne yani? Frankenstein mıyım ben?

HAMİLE ADAM

Kişiler: Anne, Sanayici (Baba), Kızları, Profesör, Bir Hemşire.

Sahne donanımı çok stilizedir. Birinci sahnede sanayicinin evinin oturma odası, ikinci sahnede ise bir doktor muayenehanesi görülür.

Evin kızı telefonda erkek arkadaşıyla konuşmaktadır.

KIZ: Evet, söyledim ya sana, eminim... hamileyim... evet, hamile!... Konuşsana, bir şey söylesene!... Biliyorum beni seviyorsun, ama şu anda ne ilgisi var? Hayır, onu demek istemedim, ilgisi var tabii, ama neyi çözüyor?... Anneme söylersem beni öldürür... Bebeği aldırmak mı? Ama nerede? Kim? Sonra, kim götürecektir beni oraya? Ya, gördün mü, kaytarıyorsun... İşte aşkın bu kadarmış!... Benimle evlenecek misin? Ah, bu daha da güzel... Ne zaman? Dört yıla kadar mı? Ah, babanı görür gibi oluyorum : "Salak herif! Seni şehre gönderiyorum, üniversiteye gidip bir diploma al diye küfeyle para harcıyorum... o ne yapıyor! Karşısına çıkan ilk şıfıntıya kapılıveriyor". (Bir kapının açılıp kapandığı işittir.) Sus, kapatmam gerek... annem geldi... evet, sonra... çav.

Anne ağlayarak girer.

KIZ: Ne var anne, niçin ağlıyorsun?

ANNE: Bir şey yok, yok bir şey, küçüğüm... bir şey de-

ğil... daha çok... ama sen niye ağlıyorsun?
 KIZ: Ben, çünkü... sen ağlıyorsun diye...
 ANNE: Ah, başıma bu da mı gelecekti?
 KIZ: Ne gelecekti, anne?
 ANNE: Bir şey değil, hiç...
 KIZ: Bak işte, hiç deyip duruyorsun...
 ANNE: Ama kızım sana söyleyebilmek isterdim... içimi
 hiç olmazsa sana dökmek... Ama nasıl söyleyebilirim... ne yazık...
 KIZ: Ya, ne yazık ki ben küçük bir kızım ve küçük kızlara ciddi şeylerden söz edilmez... Bilsen ki ben...
 ANNE: Biliyorum, biliyorum, haklısın... Sana daha çok... nasıl demeli... daha çok güvenmeliyim... Seni...
 KIZ: ... genç bir kadın yerine koymalıyım! Anne anlasana ben on sekiz yaşındayım ve sen on sekiz yaşındasın...
 ANNE: Evet, on sekiz yaşında bebek bekliyordum.
 KIZ: Ben de!
 ANNE: Ben de ne?
 KIZ: Yani, ben de... bebek bekliyor olabilirdim...
 ANNE: Tabii, tabii... Ama sen daha evli değilsin sevgili kızım, bense on sekiz yaşında, anlıyor musun... ne salaktım, bilsen... hiçbir şeyden haberim yoktu, hiçbir şeyden!
 KIZ: Oysa ben her şeyi biliyorum.
 ANNE: Evet, doğru, sen daha uyanıksın... bebeğim.
 KIZ: Anne, yeter artık bana bebeğim dediğin. Bana seninle eşit bir kişi gibi davranmanı istediğimi anlatıyor musun? Konuşabileceğin, sorunlarını anlatabileceğin bir arkadaşın gibi...
 ANNE: Haklısın... konuşalım... içimi dökmeliyim, gel şuraya bebeğim... demek istiyorum ki... evet, sonuçta... biriyle konuşman gerekiyor... çünkü babanla aile me-

zarlığında gibiyiz. Çok haklısın, tamamen yanlış davrandım, ama şu andan başlayarak seninle bir arkadaş gibi olmak istiyorum.
 KIZ: Ben de seninle.
 ANNE: Evet... ikimiz de... öyleyse konuşalım.
 KIZ: Ah anneciğim, nasıl başlayacağımı bilmiyorum.
 ANNE: Daha iyi, başlama, ben başlıyorum... dinle şimdi, sana bir şey söylemem gerekiyor.
 KIZ: Hayır, anne, bırak önce ben söyleyeyim, rica ediyorum.
 ANNE: Hayır, ben sana rica ediyorum... bırak da önce ben konuşayım, yoksa patlayacağım.
 KIZ: İşte görüyor musun... bu zorbalığın ta kendisi. Daha ilk konuşmamızda, hemen...
 ANNE: Ama çok umutsuz olduğumu, bir trajedi yaşadığımı anlamak istemiyor musun?
 KIZ: Peki benimki ne? Seninkinden daha büyük bir trajedi olmadığımı nereden biliyorsun? Ve benim sorunlarımın...
 ANNE: Ama senin ne sorunun olabilir ki sevgili kızım... masum sorunlar... çiçek saflığında küçük dramlar...
 KIZ: Elbet, çiçek saflığında...
 ANNE: Bir bebek gibi...
 KIZ: Tam üstüne bastın.
 ANNE: Neyin üstüne bastım?
 KIZ: Hiç, bir şeyin değil... yani tersine... neyse anne, anlat, bekliyorum...
 ANNE: Aferin, bekle, her şeyi anlatacağım sana...
 KIZ: Ama anne ne anlatacağımı ben zaten biliyorum.
 ANNE: Biliyor musun? Kim söyledi sana?
 KIZ: Hiç kimse... demek istiyorum ki tahmin edebiliyorum: babamın başka bir kadınla birlikte olduğunu öğrendin herhalde.

ANNE: Hayır. Onu zaten biliyordum... hep o ilkiyle birlikte, aynı kadınla. Aslında sadık bir adam... Anlaştığı bir kadın arkadaşı var, ama biliyor musun onu hiç sorun yapmıyorum, kusanç değilim... onun için yalnızca bir değişiklik. Beni asla bırakmaz! Çünkü ben eşim ve o sağlam ilkeleri olan bir erkektir... eşin yeri ayırdır! Beni hiçbir şeyden yoksun etmedi... her şeyin parasını ödeyen, her şeyi düşünen odur... ve her zaman bana döner... hafta sonlarını hep dışarda onunla birlikte geçirir de... pazartesieleri daima küçük bir armağanla döner... çok düşüncelidir... (Duygulanır.) Çok hassastır!

KIZ: Biliyorum, biliyorum... ama başka bir kadın değilse, neye üzülüyorsun? Niçin umutsuzluğa kapılıyorsun?

ANNE: Sevgili kızım, sana nasıl söyleyeceğimi bilmiyorum... gözlerime iyi bak... Kızım, senin annen bir ane!

KIZ: Anne olduğunu biliyorum... ne olmuş?

ANNE: Ama anlamıyorsun: yeniden... anne oluyorum! Hamileyim!

KIZ: Sen de mi?

ANNE: Nasıl sen de mi?

KIZ: Hayır, yani, dün bana söylemiştin ya... ablamın bebek beklediğini... onu bildiğim için... "sen de mi?" dedim.

ANNE: Evet, anı o 30 yaşında, bense 45'i çoktan geçtim... Anlıyor musun, büyüttüğüm 5 çocuktan sonra, bu yaşında, bir altıncısına hamile kalmak...

KIZ: Eh, ama babam sevinecek.

ANNE: Ya, onu gözümün önüne getirebiliyorum... bir türlü inanamayacak... bütün arkadaşlarını davet edecek... Avcılar kulübünde hepsine ziyafet çekecek;

"Tutçüyüm! Hâlâ bir erkeğim! "Ama ben ne yapacağım?

KIZ: Ama anne, daha gençsin... göreceksin ki...

ANNE: Ne görecekmışim? Ama bir bebek beklemenin ne demek olduğunu sen nereden bileceksin?

KIZ: Biliyorum anne, biliyorum!

ANNE: Tabii, herkesin anlattıklarını duyarak...

KIZ: Yo, yaparak da...

ANNE: Evet, biliyorsun... Okulda gördüğün o cinsellikle ilgili iki buçuk dersten... güldürme beni.

KIZ: Eh, onun üzerine birkaç kursa da devam ettim... uygulamalı...

ANNE: Kabalaşma, rica ederim! Bu çok yersiz bir espri... ama bunun ciddi bir şey olduğunu anlıyor musun, anlamıyor musun? Geçen yıl geçirdiğim böbrek ameliyatından sonra, bu hamilelik intihar anlamına geliyor... sekiz ay, bir mumya gibi sargılar içinde, yatmam gerekecek... ve hiç kalkamama tehlikesi de var.

KIZ: Rica ederim anne...

ANNE: Evet, bu tehlike gerçekten var, bebeğim... gebelik güme tehlikesi var... Jinekologum açık ve seçik söyledi bunu, daha bir saat önce.

KIZ: Uzun lafın kısı, aldırmanı mı öneriyor?

ANNE: Öyle... ama babanı gözünün önüne getirebiliyor musun... ilkeleriyle, ahlak kurallarıyla...

KIZ: Evet, tabii... çocukları o doğurmuyor nasıl olsa. Gerçek şu ki, senin karşı karşıya olduğun ölüm tehlikesi, bizim sevgili baba ve kocamızın umurunda bile değil, çünkü o patron!

ANNE: Rica ederim, baban hakkında böyle konuşma! Unutma, o senin baban!

KIZ: Tanrı aşkına, biliyorum ve anımsıyorum: babam dünyanın en dürüst ve en cömert insanıdır. Vergileri-

ni öder... ara sıra, işçileri ona tapar... eğer görmüyorlarsa... ailesi için hayvan gibi çalışır...

ANNE: Ama niçin, onunla bir alıp veremediğin mi var?

KIZ: Elbette alıp veremediğim var, çünkü "ahlak kuralları"nı kurtarmaktan başka hiçbir şey umurunda değil, senin ölmen de.

ANNE: Ama, kafa yapısı böyle... jinekolog tehlike olduğunu ona söylediği halde kılı bile kıpırdamadı, ne yaparsın. "Doğa yasası bu" diyor, "doğa yasasına karşı gelen hayvandır, bebek katilidir!"

KIZ: Öyleyse sana ne diyorum biliyor musun anne... Kocanın istediği bütün çocukları doğur, sana kalmış... ama benim hayatımı bu bebeğe bakmak için harcamamı bekleme sakın...

ANNE: Ama ne diyorsun sen...

Telefon çalar.

KIZ: Ben bakarım. (*Telefona koşar.*)

ANNE: Belki babandır.

KIZ: Alo... (*Annesine.*) Hayır, Aldo, okuldan bir arkadaşım.

ANNE: Kim, babanın ortağının oğlu Aldo Bennini mi? Babanın nerde olduğunu biliyor muymuş, sorsana... bir haftadır ortada yok, yalnızca bir kere telefon etti... herhalde o şilikla birlikte... bu sefer biraz uzun bir hafta sonu oldu... Bir yudum bir şey içmezsem öleceğim. (*Döner bara doğru gider.*)

KIZ: (*Sesini alçaltır.*) Evet, evet... dinliyorum... ama annem vardı burada. Hayır, daha söylemedim... söyleyemedim... Sen kime söyleyeceksin? Babama? Sen? Ama lütfen! Neyse, görelim bakalım gerçekten cesaret edebilecek misin? Hayır, işyerinde yok... ortadan

kayıp... Evet, bir haftadan fazla oldu, yüzünü görmüyorsunuz. buharlaştı! Kendi babana sor... yakın arkadaş degiller mi... o kesin biliyordur... Ama kim dalga geçiyor... Amma budala... kapattı... alınıyor bir de... san-ki hamile kalan o.

ANNE: (*Yüzi dolu bir bardakla kızının yanına döner.*) Ne yapacağım biliyor musun? Ona telefon edeceğim.

KIZ: Kime?

ANNE: Metresine.

KIZ: Ne söylemek için? Hamile olduğunu mu? Çok da alışırdı ya!

ANNE: (*Simitleri tepesinde*) Eh hiç olmazsa kocamı daha ne kadar alıkoymak niyetinde olduğunu öğrenirim.

KIZ: Ama bırak bu aptallıkları... gururun nereye gitti, anne!

Yine telefon çalar; kız açmak için atılır.

KIZ: Alo? Evet, kimsiniz?

ANNE: (*Çok endişeli.*) Baban mı?

KIZ: Alo... İyi akşamlar... (*Annesine.*) Bir profesör... (*Telefona...*) Tekrarlar mısınız, lütfen? Evet kızıyım...

Doktor muayenehanesi bölmesi aydınlanır.

PROFESÖR: (*Telefonun öbür ucundan.*) Ben profesör Bignardi'yim. Anneniz evde mi?

KIZ: Evet burada, telefonu veriyorum.

PROFESÖR: İyi akşamlar, hanımefendi... kocanız konusunda sizi aydınlatmak için aramıştım: sağlığı çok iyi, buradan yanımda... muayenehanemde... bugünlerde ortadan kaybolduğu için sizden özür diliyor ama, nasıl denir, allakbullak olmuştu biraz...

ANNE: Niçin allakbullak olmuştu? Yalvarırım profesör... adınız nasıldı... iyi anlayamadım...

PROFESÖR: Adım önemli değil... önemli olan sizin sakin olmanız: kocanızın sağlığı çok iyi.

ANNE: Teşekkürler. Bir dakika telefona çağırabilir misiniz, rica etsem?

PROFESÖR: Lütfen bekleyin. *(Muayenehanenin bir köşesinde oturan sanayiciye dönerek)* -Gerçekten bir merhaba bile demek istemiyor musunuz?

SANAYİCİ: Hayır, bakın, gerçekten konuşacak durumda değilim... rica ederim, selamımı siz iletin, yeter.

PROFESÖR: Nasıl isterseniz. *(Telefona.)* Hayır hamfendi, üzgünüm ama şu anda psikolojik durumu uygun değil... sizinle konuşmak istemiyor.

ANNE: Nasıl benimle konuşmak istemiyor... 'ne oldu ona? Profesör... eşiyim ben, eş!

PROFESÖR: Sakin olun hamfendi, her şey iyiye gidiyor... yakında görüşmek üzere.

Sanayicinin apartman datresi kaybolur.

SANAYİCİ: Öyleyse profesör, kısa keselim, ne diyor şu testler? Neyim var? Her şeye hazırım. Gerçeği söyleyin...Öleceğim, değil mi?

PROFESÖR: Sakin olun, çok iyisiniz, her şeyi anlatacağım size... ama önce birkaç soru daha sormam gerekiyor.

SANAYİCİ: Peki, sorulara biraz daha dayanalım... hazırım.

PROFESÖR: Bu mide bulanmaları ne zaman başladı?

SANAYİCİ: Eh, aşağı yukarı bir ay önce... yönetim kurulundaydım, bir ara ortaklarımdan biri sigara yaktı ve ben, o an, sözüm meclisten dışarı, üzerine kustum. O

günden beri, ne zaman sigara kokusu olan bir yere girsem, midem kalkıyor.

PROFESÖR: Peki, bayılmalar ne zaman başladı?

SANAYİCİ: Aynı dönemde. Bir anlaşmazlık nedeniyle sendikacılarla toplantıdaydım. İşyeri komisyonundan birinin bana "Hayır efendim, bu noktalardan ödün veremeyiz... gerekirse fabrikanızı işgal ederiz" demesiyle bayılıp adamın kollarına düşmüşüm... Anlıyor musunuz, işyeri komisyonundan birinin kollarında bayılıyorum ve adam gidip hikayeyi bütün işçilere anlatıyor... Allah bilir, korkudan bayıldığımı sanmışlardır... kesin öyle, çünkü duvarlara : "İşçi işgal dedi, patron altına etti" diye yazmışlar.

PROFESÖR: Peki diğer belirtiler?

SANAYİCİ: Bir hafta sonra metresimin evindeydim, gecenin bir yarısı uyandım ki canım müthiş karpuz istiyor.

PROFESÖR: Karpuz mu?

SANAYİCİ: Evet, hem de Diyarbakır, kasım ayında! Ama kış mevsiminde karpuz ne gezer! Öyle canım istiyor ki anlatamam! Deliyim ben diyordum kendi kendime... ve bu arada karpuz isteği büyüyordu... her yanda karpuz dilimleri görüyordum. Evden çıktım ve gece yarısı şehirde karpuz satan bir sergi aramaya başladım... deli gibi!

PROFESÖR: Kasım ayında karpuz sergisi?

SANAYİCİ: Evet!

PROFESÖR: Peki, buldunuz mu?

SANAYİCİ: Hayır, ama yün ören yaşlı bir kadıncağız buldum... merkez garının bekleme salonunda... Oturmuş ağır ağır örüyordu, yanında da kocaman bir kırmızı yün yumağı vardı... yün yumağını yakaladım...

PROFESÖR: Yediniz mi yoksa?

SANAYİCİ: Hayır... birden canım yün örmek istedi, hem

de nasıl...

PROFESÖR: İnanılmaz! Peki ne yaptınız?

SANAYİCİ: Cebimden iki onbin liralık çıkardım ve yumağı, iki şişi ve örmüş olduğu parçayı satın aldım.

PROFESÖR: Ya sonra?

SANAYİCİ: Sonra bekleme salonunda bir koltuğa oturup bütün gece deli gibi ördüm... yaptığım boyun atkısını bir görseniz, şahane bir şey oldu...

PROFESÖR: Sizin gibi bir sanayicinin yün örmeyi bileceği aklımdan bile geçmezdi.

SANAYİCİ: Ben de bilmiyordum bildiğimi... öyle ki... ama o kadar hoşuma gidiyor ki! *(Çantasından bir yelek çıkarır.)* Şu şirin yelege bakın, ben ördüm...

PROFESÖR: Çok güzel.

SANAYİCİ: İsterseniz size de öğretilirim profesör.

PROFESÖR: Teşekkürler.

SANAYİCİ: Memnuniyetle öğretim. *(Bir eliyle göğsüne vurur.)* Ayy.

PROFESÖR: Ne var?

SANAYİCİ: Bilmiyorum... bir ağrı geldi... evet, göğsümün şurasına... sonra meme başlarım büyüdü...

PROFESÖR: Çünkü meme bezleriniz şişmiş.

SANAYİCİ: Meme bezlerim mi? Ne diyorsunuz profesör?

PROFESÖR: *(Masasının üzerinden küçük bir kutu alır.)* Şimdi söyleyin bana, bu hapları ne zamandan beri alıyorsunuz?

SANAYİCİ: Hangi hapları?

PROFESÖR: Cebinizden çıkan.

SANAYİCİ: Ne zaman?

PROFESÖR: Geçen hafta ilk tabliller için buraya geldiğinizde... başınıza gelenin nedeni onlar.

SANAYİCİ: Başıma gelen mi? Başıma ne geldi? Ayrıca profesör, onları siz yazdınız.

PROFESÖR: Ben size doğum kontrol hapi mı yazdım?

SANAYİCİ: Doğum kontrol hapi mi? Bir dakika bakayım... evet, karıştırmışım... onları karımın çekmecelelerinden birinde bulmuş ve kullanmasın diye almıştım, çünkü biliyorsunuz... ilkelerim... karımın doğaya aykırı davranmasına izin veremezdim.

PROFESÖR: Ve böylece doğaya aykırı davranan siz oldunuz.

SANAYİCİ: Ne? Nasıl doğaya aykırı?

PROFESÖR: Karınızın haplarını aldığınızı unuttunuz ve size yazdığım ilaca çok benzedikleri için, karaciğer hapi aldığınızı sanarak doğum kontrol haplarını yutup durdunuz.

SANAYİCİ: Ya, evet, ya, ne çocukluk! Eh, neyse, bana ne zararı olabilir ki bunların... kadın değilim ki ben.

PROFESÖR: Ama, pletovalikal transkomensiyona neden oldular.

Sanayici - O ne demek?

PROFESÖR: Bakın, siz zaten çok tehlikeli ve benim de önermediğim bir kür yapıyordunuz.

SANAYİCİ: Hangisi, zayıflama kürü mü? Evet ama, bana çok iyi geldi. Şuraya bakın, bir ayda on kilo verdim...

PROFESÖR: Evet, etkin kadın hormonuyla yapılan bir kür ve bunun üzerine doğum kontrol haplarının da eklenmesiyle sizde ovarik bir gelişme ortaya çıktı.

SANAYİCİ: Ovarik?!

PROFESÖR: Evet, ovarik... yani, anlayacağınız dille, iki yumurtalık oluştu.

SANAYİCİ: Yumurtalık? Bende? Bir kadın gibi...

PROFESÖR: Evet.

SANAYİCİ: Yani kadın mı oldum?

PROFESÖR: Hayır, sakın olun... yine erkeksiniz... ama hamile bir erkek.

SANAYİCİ: Profesör, tekrarlar mısınız lütfen...

PROFESÖR: Evet, tekrarlıyorum... Siz bir bebek bekliyorsunuz...

SANAYİCİ: Ne? Ama profesör, çıldırmışsınız siz!

PROFESÖR: Bakın, size gerçekten, evet çıldırdım diye bilmek isterdim... ama bir haftadır testler, tabliller, kontroller yapıyorum... film üzerine film çekiyorum... hatta ilk kez şu cihazı kullandım... bu makinanın üzerine ne zaman yattığınızı hatırlamıyor musunuz?

SANAYİCİ: Evet ama, bunun anlamı ne?

PROFESÖR: İşte bu... oğlunuzun fotoğraflarını çektim. *(Bazı filmler gösterir.)*

SANAYİCİ: Oğlum mu?

PROFESÖR: Bakın... profilden, cepheden, aşağıdan.

SANAYİCİ: Oğlum... Babası kim acaba?

PROFESÖR: Kendiniz... otojenez, doğal olarak. Bu olağanüstü olgunun nedeni tekrarlanan koadyuvan feminin konseminasyonlar.

SANAYİCİ: Hiçbir şey anlamıyorum.

PROFESÖR: Uzun lafın kısı, metresiniz ya da eşiniz...

SANAYİCİ: Beni hamile bıraktı...

PROFESÖR: Eh... aşağı yukarı... daha çok yardımcı olduklar denebilir...

SANAYİCİ: Yeter profesör... Tanrım, kendimi çok kötü hissediyorum!

PROFESÖR: Durun, size bir yatıştırıcı vereyim.

SANAYİCİ: Yo, yo... yatıştırıcıyı boşverin... Aslında, güzel bir külah çilekli-limonlu dondurmaya tercih ederdim!

PROFESÖR: Çilekli-limonlu dondurma mı?

SANAYİCİ: Evet, müthiş canım istiyor! Rica ederim profesör, çilekli limonlu-dondurma yiyemezsem ölebilirim.

PROFESÖR: Peki peki, şimdi hemşireyi çağırıp almaya gönderirim.

SANAYİCİ: Teşekkürler... *(Birden sestnin tonu değişir, dehşete düşmüş bir tonla.)* Lanet olsun!

PROFESÖR: Ne var, şimdi ne oldu?

SANAYİCİ: Bu oğlumu doğurmak için... nasıl olacak, nasıl doğuracağım?

Profesör - Eh, çok kolay, sezaryanla.

Sanayici - Sezaryanla mı? Ya, ne de kolaymış!

Profesör - Binlerce kadın sezaryanla doğuruyor.

Sanayici - Olabilir ama ben kadın değilim... ben acı çekmek için doğmadım... sancılar içinde doğurmak için!

Elmayı ben çalmadım, şeytanla ben anlaşmadım...

Hemşire girer. Profesör hemşireyle konuşurken sanayici çantasından örgüsünü çıkarıp örmeye başlar.

HEMŞİRE: Beni mi çağırdınız profesör?

PROFESÖR: Evet, gidip bana büyük bir külah çilekli-limonlu dondurma alır mısınız?

HEMŞİRE: Çilekli-limonlu dondurma mı?

PROFESÖR: Evet, evet... büyük bir külah...

HEMŞİRE: Büyük bir külah... ama ocak ayındayız!

PROFESÖR: Şimdi tartışmayalım küçük hanım... hatta iki tane alın, bir külah da bana, lafını ede ede benim de canım çekti...

HEMŞİRE: Peki profesör. *(Çıkar.)*

PROFESÖR: Şimdi ne yapıyorsunuz?

SANAYİCİ: Görmüyor musunuz, biraz örgü örüyorum... çok umutsuzum ve örmek biraz olsun sakinleştiriyor... bir bere yapmaya karar verdim...

PROFESÖR: Ama umutsuz olmayın... mutlu olun tersine... bebekler Tanrı'nın sevgisini de getirir... sizin de hep söylediğiniz gibi.

SANAYİCİ: Evet, ama ben kadınların doğurduğu bebek-

lerden söz ediyordum... benim gibibir erkeğin değil...
PROFESÖR: Kötü konuşmayın lütfen : Bebekler her zaman bebektir ve onları Tanrı'nın en güzel armağanı olarak kabul etmek gerekir.

SANAYİCİ: Ne armağan ama! Bir alay bu... yönetim kuruluna hamile elbisesiyle gittiğimi düşünebiliyor musunuz? Ya işçilerimin kahkahalarını... onlar için her şeyden önce bir baba olduğumu söylüyordum... şimdi hamile olduğum için bana anne diyecekler... anne, ana, analık, şişko ana, dev anası, kutsal ana. Yo, hayır, yapamam... Karar verdim profesör... bebeği alacağım.

PROFESÖR: Ne?! hem de siz... Çocuk Aldırmaya Hayır Derneği'nin başkanı!

SANAYİCİ: Evet, çocuk aldırma karşıyım... ama kadının aldırmasına!

PROFESÖR: Bu güzel işte... ne tutarlılık... Sizin için beş çocuk doğuran, hem de bazılarını istemediği halde doğuran karnuz duymasın! Çocuk doğuran ilk erkek olmak size gurur vermeliydi oysa.

SANAYİCİ: Bana ne gururdan... Profesör ben bu işte yokum... bebeği alacağım... siz almazsanız İsviçre'ye giderim... ya da İngiltere'ye... bir yere giderim işte... ben kürtaj istiyorum!...

İşkılar kararırken çabuk çabuk örmeyi sürdürür.

İTALYA'DA TECAVÜZ OLAYLARI HAVA TAHMİN RAPORU

Kişiler : Sunucu Bayan, birkaç manken.

SUNUCU: Bugünkü röportajımızın konusu, günümüzde kadınlara karşı şiddet kullanmanın, tecavüzün tüm dünyada, özellikle Avrupa'da ve daha da özellikle İtalya'da gittikçe yaygınlaşması. (*Fonda, büyük bir ekran ve üzerinde İtalya ile Akdeniz'in Kuzey Afrika ve Yakın Doğu kıyılarını gösteren bir harita belirir.*) İlk olarak, Avrupa Birliği Komisyonu'ndan aldığımız en yüksek ve en düşük tecavüz alanlarını bildiriyoruz. Şu eğrinin de gösterdiği gibi, şurada Orta Doğu bölgesinde, özellikle de saatte üç tecavüzün olduğu Türkiye'de bir yüksek tecavüz merkezi var. Buradan bir tecavüz dalgası, tıpkı deprem dalgaları gibi, yayılıyor ve gördüğümüz gibi Romanya'ya yöneliyor, Balkan ülkelerini aşıyor ve İtalya'nın Adriyatik kıyılanna ulaşıyor. Ülkemizde en yüksek tecavüz rakamlarına da zaten bu bölgede raslıyoruz : Pescara 5 - gece 8, Ancona 7 - gece 10, Pesaro 8 - gece 11, Ferrara 10, gece 14. Sonra, Po Ovası'na doğru alçaldıkça sis dağılıyor ve burada, Lodi-Crema-Cremona bölgesinde 3, 4, 5, 2 gibi en düşük tecavüz rakamlarıyla karşılaşırız. Adalardaki anlaşılabilir durgunluk bir yana, İngiltere'nin ulusal ortalamasına oldukça yakınız.. Ancak, kurbanın boğularak öldürülmesiyle sonuçlanan tecavüzlerde bize karşı ezici bir üstünlükleri var. Yine de,

hiç olmazsa tecavüzcü olarak, gelişen ülkeler arasında olduğumuz söylenebilir.

Ancak ülkemizde bölgeler arasında bu konuda da maalesef büyük bir dengesizlik var. Her konuda olduğu gibi, Güney, kadınlara tecavüzde de geri kalmış durumda. Kuzey'de, özellikle de Veneto ve Lombardiya'da, çok daha fazla ve ayırım gözetmeksizin tecavüz ediliyor. Bu iki eyalette, zenginlerle yoksullar hızlı ve programlı tecavüz yarışında, yani şu ünlü "seksüel-fast-food"da hemen hemen başa baş durumdadılar.

Bazı sosyologlar bunu, bütün Güney'de cinsel özgürlük yönündeki gelişmenin, çok yavaş olmasına bağlıyorlar ki bilindiği gibi bu bölgemiz sanayi ve politika alanlarında da tamamen aynı durumdadır. Kısaca söyleyecek olursak, güneyli erkekler hâlâ utanıyorlar... sadomazoşist esinden yoksun oldukları için, sokakta yabancı kadınlara tecavüz anında kendilerini çok kötü hissediyorlar. Dışarda yapamadıkları için de, çözüm olarak, tecavüz olaylarını aile içinde gerçekleştiriyorlar. Gerçekten, kız kardeşlerine, bizzat kendi kızlarına, teyzelerine, halalarına, baldızlarına tecavüz etmekle yetindikleri biliniyor. Annelerine tecavüz etmiyorlar... Güney'de, herkes bilir, anne kutsaldır. Üzerinde aynı şekilde bir eğri olan şu öteki haritayı incelediğimizde, cinsel tecavüz olgusunun eyaletlerde değişkenlik göstermediğini, ancak büyük kentlerde yükselip patlama yaptığını görüyoruz : Örneğin yalnızca Milano'da ve yalnızca geçen ay kadınlara tecavüz 47, çocuklara 18, sapık ilişki 50, sadomazoşist teşhircilik olayı 37 gibi yüksek rakamlara ulaşıyor. Konunun uzmanları, rakamlardaki bu ani yükselişten, kesinlikle, dolunayın yükselişiyle hükümetin geçen-

lerdeki düşüşünün çakışmasını sorumlu tutmak gerektiğini söylüyorlar. Artık kentte, kadınlara güpegündüz, metroda, kiliselerde, asansörlerde, kerpeten tehdidiyle dışçı muayenahanelerinde, hastanelerde ve hatta kadın sığınaklarında bile tecavüz ediliyor.

Voghera'da halk sağlığından sorumlu belediye üyesi, bugünlerde, istekte bulunan bütün kadınlara, bedava olarak, kasalar gibi şifreli kilidi olan, esnek duralüminyumdan yapılmış bir giysi dağıtacaklarını açıkladı. Öneriye, alınan kadın derneklerinden çok sert tepki geldi : "Bize yeniden bekaret kemeri taktırmak istiyorsunuz ama yemeyiz !" Milano'da, kadınlara tecavüz eden gençleri savunanların başında, bizzat tecavüzcülerin annelerinin ve hatta bazan da kanlarının geldiğini görüyoruz. İşte, bu kadınlardan sıcağı sıcağına kaydedilmiş bazı cümleler : "Tecavüz ettiyse, kan kuyruk sallamıştır da, ondan !", "Benim oğlum yarı iktidarsızdır... kesinlikle kadın onu tahrik etmiştir !", "Ama o kadın gece yarısı tek başına sokakta ne yapıyormuş ? İyi aile kızı olsaydı, o saatte evinde, televizyonun karşısında olurdu!"

Televizyon gerçekten o eski ocak başlarının yerini aldı!

Roma'da tecavüzcü gençlerin anneleri bir dernek kurdu.

Başka bazı uzmanlar, kadınlara tecavüzün nasıl bir grup olayına dönüşmekte olduğunu açıklıyorlar. Tek başına tecavüz edenlere artık pek ender raslanıyor. Onlar da geçmişte, o romantik geçmişte kalmış insanlar, Modugno'nun o duygulu şarkısında söylediği gibi... hatırlıyor musunuz?

Kafası silindir şapkalı
bastonlu ve bıçaklı

tecavüzcü farklı
tecavüzcü farklı
kim acaba?
Kim acaba?

Aruk özellikle ve yalnızca kentlerin tarihi merkezlerinde tecavüz ediliyor, belki daha estetik, zevkli yerler olduğu için, ama bu, kurbanların kafatasları için büyük bir tehlike oluşturuyor. Gerçekten, saldırıya uğrayanlar kurtulmaya çalışırken sık sık düşüp başlarını kaldırıma çarpıyor ve kaçınılmaz olarak beyin kanamasından gidiyorlar. Sosyolog Barzelli, bu durumdan, sorumsuzlukları nedeniyle, belediye yönetimlerinin suçlanması gerektiğini söylüyor. Ona göre, belediyeler park ve bahçeleri gece saatlerinde halka kapamasa, saldırıya uğrayan kadınlar, kafalarını sert kaldırım taşları yerine yumuşacık çimenlere çarpacaktı. Gerçekten, parkların sürekli açık olduğu Londra gibi uygar kentlerde, tecavüz sırasında beyin kanamasından ölüm olayları en aza inmiş bulunuyor.

Ekranda bir defile geçti başlar. Mankenler sırayla geçtikçe üstlerindeki giysiler anlatılır.

Modacı Armani, genç kadınlara, akşamları dışarı çıkarken, bu, kristal iğne ve düğmelerle süslenmiş, başı saran şişebilir yastıklı özel bantı öneriyor... bakın, en şişkin ve yumuşak yarı tam kafatasının arkasına geliyor. Akşam dışarı çıkmak isteyen genç kızlar için çok uygun, çok pratik bir zımbırtı da, bu yumruk-savar, boksörlerin antrenmanlarda takıkları yarım kasktan esinlenmiş, şakakları, alını ve enseyi koruyor, tepesi açık. İşte birkaç sevimli model. Bir başka ünlü modacı, Valentino da, son pret-a-porter defilesinde,

enseden, bütün sırtı örterek kuyruk sokumuna kadar inen, bu şilteli modeli sundu. Genç kızların, kemik kırılmasından ya da yaralanmaktan korkmadan, taş ya da toprak, her türlü zemine düşebilmelerini sağlıyor. Model şu sloganla sunuldu: "Tecavüze evet, ama zarif ve konfor içinde". Bilindiği gibi, tecavüz olayı sırasında, fermuarlar, düğmeler, bağcıklar konusunda deneyimsiz olan tecavüzcü, kurbanı hızla soymaya çalışırken o heyecanla ağır kazalara neden olabilmekte, giysilerini yırtıp parçalayabilmektedir. Şimdi, bu tür kazaları önlemek için, modacı Krizia "Anında Çınlıçp-lak" adlı bir model sunuyor. Gerçekten, mankenin göğsünün üzerinde kırmızı bir kordon olduğu açıkça görülüyor. Çekiyorsunuz ve hop! (Manken uygular.) giysi uçup gidiyor. Böylece, ne şiddet, ne der! Sorunsuz bir tecavüz yaşıyorsunuz... Şiddet konusunda bir görüşme yaptığımız, "Kadınlar evlerine" hareketinden Monsignor Labiche, cinsel suçlardaki bu patlamanın nedeninin toplumsal kazanımlarda, örneğin 35 saatlik kısa çalışma haftasında aranması gerektiğini söyledi. Erkekler ve kadınlar haftanın dolu dolu iki günü başı boş kalıyorlar. Kadınlar geziyorlar, erkekler de ahlaksızca arzularını onların üzerinde tatmin etmek için, yollarını bekliyorlar. Ahlaksızca arzular, diyor Monsignor Labiche, sağlıklı ve ağır bir 60 saatlik çalışma haftasına dönülseydi bıçakla kesilir gibi biterdi, garanti veririm. Erkekler cumartesi akşamları o kadar bitkin olurlardı ki yemekten sonra dışarı çıkacak gücü bile bulamazlardı. Pazar günleri de, en fazla birkaç futbol maçı izlediklerini görebilirdik. Tabii beyinleri boşalmış, yarı ölü gibi ve "satılmış hakem!" diye bile bağramadan.

DEMİRYOLU BEKÇİSİ

Kişiler : Franca (Demiryolu Bekçisi), Gazeteci.

Bir telefon kulübesti. Bir gazete muhabiri telefon etmektedir.

GAZETECİ: Alo, bana yazı işlerini bağlar mısınız? Genel Yayın Müdürü yok mu? Yazı İşleri Müdürünü bağlayın öyleyse... Aldo, sen misin? Selam, evet, baksana, Genel Yayın Müdürü beni arıyormuş, neden biliyor musun? Nereye gitmem gerekiyor? Bir geçide mi? Demiryolu geçidi? Ne olmuş? Kaza, cinayet falan mı? Yok mu? Öyleyse? Röportaj mı yapacağım? Kusura bakma ama, kiminle? Demiryolu bekçisi kadınla mı? Hemzemin geçitte bekçilik yapan bir kadının sorunları kimi ilgilendirir yahu?... Ya, ya, renk katar... peki, gidiyorum, ama bu gidişle bir ay sonra kaç satacak bu gazete, merak ediyorum... eyvallah... *(Telefonu kapatır.)* Bir demiryolu bekçisiyle röportaj! Ne günlere kaldık!

Sinemada görüntünün yavaş yavaş belirmesi gibi, Franca, demiryolu bekçisi giymi, enseinde topuz yaptığı, kara saçları, yüzüne düşen bukleleri ve gür, kara kaşlarıyla belirir. Sırtında bir erkek ceketi, boyunda bir eşarp vardır. Siperlikli bir şapka, çapraz bir kemer, bayrak ve fener. Franca hemzemin geçidi

kapatan parmaklıklı engeli indirmek için kolunu çevirmektedir. Mubabir girer.

GAZETECİ: Özür dilerim, hemzemin geçidin bekçisi siz misiniz?

FRANCA: Tabii benim... ama şimdi açılın biraz, canavar geliyor...

GAZETECİ: Ne canavar?

FRANCA: Yük treni, görmüyor musunuz?... öte durun... rica ederim. *(Yaklaşan trenin gürültüsü. Önce bazır olda gibi durur, sonra sağa döner.)* Aldino, yatak odasının kapısını kapat, civcivler dışarı çıkıyor... *(Sonra, fondaki ekrandan geçen trene döner.)* Selam şef...epeyce gecikmelisin bugün... evet, kocam hala açıkta, zavallı hayvan...

GAZETECİ: Özür dilerim bayan... ben bir görevliyim...

FRANCA: Ne diyorsunuz, ne? Hiçbir şey anlamıyorum...Bekleyin, tren geçsin... *(Bayrakla geriye çekilmesini işaret eder.)* ... ve bu arada biraz daha geride durun... sonra rüzgarına kapılıverirsiniz de... başıma bela almayalım... tekerlekler affetmez!.. Ah... sonunda geçti...

GAZETECİ: Öyleyse, izninizle, birkaç soru sormak istiyorum.

FRANCA: Yaa, yoksa siz şu cinayeti araştırma kurulundan mısınız?

GAZETECİ: Ne cinayeti? Yo, bakın, ben bir gazeteciyim ve yalnızca sizinle röportaj yapmak istiyorum...

FRANCA: Ne yapmak?

GAZETECİ: Soru sormak...

FRANCA: Peki, peki, sorun bakalım, benim için... *(Klaksen sesleri duyulur.)* Bekleyin de yolu açayım... *(Gidip engeli kaldırır.)*

GAZETECİ: Dinleyin, yaptığınız işten memnun musunuz?

FRANCA: A, evet, memnun muyum... bakın, insanın memnun olması için... memnun değilsiniz diyelim, dönüp bir çevrenize bakmanız ve sizden daha kötü durumda olanları görmeniz yetiyor memnun olmanız için... kahkahalarla gülünecek bir şey ama...

GAZETECİ: İyi bir felsefe... öte yandan demiryolları size, küçük de olsa, bir ev veriyor... ve gerçeği konuşursak, bugünkü kiralara... iyi bir şey, değil mi? Peki, kira ödüyor musunuz?

FRANCA: Ee, evet... çok değil... ama ödüyoruz... ama elektrik, gaz ve kalorifer için ödemiyoruz...

GAZETECİ: Çok güzel! Peki, nasıl oluyor bu?

FRANCA: Ee, ödemiyoruz çünkü yok... Ne ışık, ne gaz, ne de kalorifer. Demiryolları çok dürüst ama... vermedikleri şeyler için para istemiyorlar... kullandığımız asetilen lambaları için para alıyorlar ama...hakları tabii... zaten...

GAZETECİ: Ama hiçbir konforunuz yok.

FRANCA: Ama ben yakınmıyorum... halimden memnunum... çevreye bakıp daha kötü durumda olanları görmek yetiyor... ve kahkahayla gülüyorum... gözyaşı vadisinde oturup kahkahayla gülmenin nasıl bir memnuniyet olduğunu anlarsınız...değil mi? İçeri davet etmediğim için özür dilerim... Alışık olmadığınız için öksürük tutabilir...

GAZETECİ: Allah allah, neden?

FRANCA: Biraz önce geçen yük treninin dumanından... Görüyor musunuz, şu ilerdeki tünel bir çeyrek saat,tıpkı bir kompresör gibi trenin dumanını püskürtüyor...Duman da mutfağının kırk penceresinden giriyor... oradan yatak odama geçiyor... sonra da arka-

dan, bostan tarafından çıkıyor...

GAZETECİ: Ya, demek bostanınız var? Bu güzel işte!

FRANCA: Evet, ama ne yazık ki bir şey yetişmiyor... geçen yıl bir yığın domates ekdim... bir tek domates oldu... şununla makarnaya sos yapayım dedim...bir su çıktı, kapkara... tıpkı mürekkep balığının kanı gibi! İş karası...

GAZETECİ: Hay Allah... Bu duman olayı gerçekten bir dert...

FRANCA: Ya, ama ben yakınmıyorum... Çevreme bakmam yetiyor... günahlarımızın kefaretinin ödemek için bir gözyaşı vadisinden geçiyoruz... bunun için halimden memnunum... Yalnız biraz çocukların için üzülüyorum... ama onlar dumanı hiç olmazsa yalnızca geceleri soluyorlar... Ah, bir dakika, az daha unuttuyordum... *(Eve doğru yükses sesle bağırır.)* Aldino... pencereyi aç... sonra yatak odasının kapısını açıp civcivleri çıkar, yoksa boğulacak hayvancıklar... bakın, komodinde bir tane var... *(Mubabire.)* Kanadı incindiği için buraya koydum... Aldino benim en küçüğüm... Henüz okula gitmiyor, ama öteki ikisi gidiyor...

GAZETECİ: Okul çok uzak mı?

FRANCA: E, malum, bizim bekçievi köyün on kilometre dışında... onlar da bisikletle gidiyor...

GAZETECİ: Eh, on kilometre gidiş, on da dönüş, çok sayılmaz...

FRANCA: Ya, öyle, şansa yolun tamamını bisikletle gitmiyorlar, çünkü devlet yolu beş kilometre öteden geçiyor... yola ulaşmak için çayırın, ormanların içinden yürümeleri gerekiyor...

GAZETECİ: Yaya mı? Vay canına!

FRANCA: Evet, sırtlarında bisikletle: bisikletli kır koşusu! Ama yakınmıyorlar... tersine memnunlar, çünkü sağ-

lıkları için çok iyi... Çevrelerine bakıp daha kötü durumda olanları da görüyorlar sonra... Tek kötü yanı, yola çıktıklarında zaten yorgun oluyor zavallılıklar... çok az uyuyorlar, uykusuzluktan şikayetçiler biraz...

GAZETECİ: Uykusuzluktan, bu yaşta?

FRANCA: Evet, bu yaşta... ama biliyor musunuz, her gece geçen on iki tren öyle bir gürültü yapıyor ki, ne kadar genç olursanız olun, her defasında yataktan sıçırıyorsunuz...ev öylesine sarsılıyor çünkü...şu duvardaki çatlaklara bakın, sanki deprem oluyor...

GAZETECİ: Vay canına! Şu cephedeki yarık da bu yüzden mi?

FRANCA: Yo hayır, o gerçek depremden... hah ha... o kadar güldük ki...

Gazeteci - Deprem sizi güldürdü mü?

FRANCA: Evet, öyle, bakın burada her tren geçişinde kalıp hemzemin geçidi kapatmamız gerekiyor... artık çalar saate falan da ihtiyacımız yok... Otomatikleştik... böyle denir, değil mi? Uzun lafın kısı, saat kafamızın içinde... beş dakika kala... hop! O zaman da böyle oldu... Sarsıntıyı duyduk... yük treni geçecek, hemzemin geçidi kapatmak gerek! Ben bayrakla ,dışardayım... Sarsıntı sürüyor, ama geçen meçen yok! Hayalet tren mi, yoksa? Çok gülünç! Yakınmıyoruz ama.

GAZETECİ: Peki ama, neden yakınmacaktınız ki? Siz asıl öteki çocuktan söz edin bana! O ne yapıyor?

FRANCA: Hiç, civcivlere, tavuklara bakıyor...

GAZETECİ: Eh, bu da sizin için bir avantaj... tavuk besleyebilmeniz diyor...

FRANCA: Ya, öyle... sekiz tavuğumuz var... durmadan tren altında kalıp eziliyorlar... bazıları da korkudan kalp krizi geçirip ölüyor... şu lokomotiflerin düdüklemini bilirsiniz...

Bir meleme işittir.

GAZETECİ: A,demek bir de koyununuz var...

FRANCA: Hayır, horoz...

GAZETECİ: Ne? Meleyen bir horoz mu?

FRANCA: Evet öyle, korkudan oldu... buradan geçen biri açıkladı bana, sonradan veteriner olduğunu söylemişti, stresin etkisiymiş...Horoz sürekli korku geçirdiği için strese girmiş ve bu yüzden öteceğine meliyor-muş...Tamamen normalmiş bu... zaten tavuklar da...

GAZETECİ: Onlar da mı meliyor?

FRANCA: Hayır, hayır, tututu yapıyorlar... ama ben yumurtaları söylüyordum... yumurtalarının kırmızısı yok, sadece beyaz...

GAZETECİ: Korkudan mı?

FRANCA: Öyle... veteriner açıkladı, nasıl kadınların korkudan sütü kaçarsa, onların da yumurtalarının kırmızısı kaçmış... zavallı kızlarını! Ama inanıyorum ki bundan yakınmıyorlardır... tersine hallerinden memnundur... çünkü besi tavuklarının halini görmeleri için çevrelerine bakmaları yeter...

GAZETECİ: Haklısınız... üstelik bu gözyaşı vadisinde...

Bahse girerim ki onlar da arada bir gülüyordur...

FRANCA: Nerden bildiniz?

GAZETECİ: Neyi?

FRANCA: Tavukların arada bir güldüğünü...

GAZETECİ: Ne zaman gülüyorlar?

FRANCA: Yumurtlarken... çünkü gıdıklanıyorlar...

GAZETECİ: Peki neden?

FRANCA: Çünkü yumurtaları yumurta biçiminde değil... korkudan köşeli yumurtluyorlar...

GAZETECİ: Olağanüstü! *(Bir bavlama işittir.)* Ya bu?

Kesin köpek olmadığını söyleyeceksiniz... peki ne, kedi mi yoksa?

FRANCA: Hayır, Aldino...

GAZETECİ: Kim?

FRANCA: Aldino, oğlum, en küçüğü...

GAZETECİ: Oğlunuz mu havlıyor?

FRANCA: Ee, niçin, ne kötülüğü var? Günah değil herhalde...

Yine bavlama işittir.

GAZETECİ: Bu da oğlunuz mu?

FRANCA: Hayır, bu Bobi... hiç yanından ayrılmayan köpeği... çok zeki,biliyor musunuz... her şeyi anlıyor...bi konuşması eksik...

GAZETECİ: Eh, herkes köpeği için aynı şeyleri söyler...

FRANCA: Yo, ama ben oğlumdan söz ediyordum, konuşması eksik derken...biliyor musunuz, hep yalnız ve köpeklerle birlikte olduğu için onun gibi konuşmayı öğrendi... zaten benim hiç onunla ilgilenecek vaktim yok... bütün bu trenlerle uğraşmaktan...

GAZETECİ: Peki, kocanız...

FRANCA: Kocam hapiste... duruşmayı bekliyor... bereket ölü yoktu...bir yük treni biber taşıyan bir arabaya çarptı... görseniz, her taraf biber olmuştu... tam bir ay biber yedik, köpek dahil.

GAZETECİ: Peki, nasıl oldu bu?

FRANCA: Bakın, biz burada iki hemzemin geçide bakıyoruz... biri bu, öteki bir kilometre ilerde... Onu kapatan parmaklıkları indirip kaldırın kol çalışmadı, yani suç zamanında bakımını yapmayan teknisyenindi... ama ne yaparsınız... zavallı adam gelecek yıl emekli olacak... onu bundan nasıl yoksun bırakırdık? Nasıl,

emekli aylığı olmadan sokağa atardık? Böylece suçu kocam olacak o budala üstlendi.

GAZETECİ: Ama, inanılmaz bir özveri öyküsü bu... yani, bir arkadaşının emeklilik maaşını kurtarmak için, kendininkini kaybediyor...

FRANCA: Yo hayır, bizim emekli maaşı hakkımız yok...biz burada sözleşmesiz çalışıyoruz... nasıl deniyor, mevsimlik işçiyiz... on beş yıldır böyle çalışıyoruz...

GAZETECİ: Ama bunun yasak olması gerek!

FRANCA: Evet, peki, ama zavallı devlet demiryollarıyla ne alıp veremediğiniz var... Biliyor musunuz, demiryollarının halini düşününce öyle üzülüyorum ki ağlayışım geliyor! Zavalhçıklar! Bu yüzden yakınmıyorum! Tamam, kocam hapiste, çocuklarım korkudan tikli oldu, elektrik yok, tavuklar tutu yapıyor, horoz meliyor, küçük oğlum havlıyor, bana açlıktan ölmeyecek kadar bir maaş veriyorlar... ama memnun olmak zorundayım... kapı dışarı ediverirler yoksa, onun için de... *(Hemzemin geçidi kapatan parmaklıkları engeli indirir, tren geçip gider. Bekçi kadın borazanını çalıp bazirola geçer.)*

JAPON KUKLASI

Kişiler: İşçi Kadın Armida, Birinci İşçi, İkinci İşçi, Üçüncü İşçi, Dördüncü İşçi, Beşinci İşçi, Altıncı İşçi, Yedinci İşçi, Fabrika Müdürü, Patron, Doktor, Doktorun Karısı.

Sahne düzeni belirgin biçimde stilizedir.

FRANCA: *(Sunucu kılığında.)* Fabrikada kadınlar ezilmenin doruğunda yaşıyorlar... evde, aile içinde ezildikleri yetmiyormuş gibi. Çalışma temposu genellikle dayanılmaz. Bazı fabrikalarda, ikindinin belirli bir saatinde, "insana güç veren bazı hapların" sunulduğu, kimse için yeni bir haber değil. "Hiçbir zararı yok... yorgunluğu gideriyor, insanı rahatlatıyor, enerji veriyor... Nazlanma, al bir tane... bedava... parası patron-dan çıkıyor. Çaylar şirketten!" Sonra bazılarına, zaman zaman, günde bir hap yetmemeye başlıyor... çalışma temposu gittikçe ağırlaşmaktadır... işini de kaybedemezsin... öyleyse yut hapı... nasıl olsa bedava. Biraz tombulca, ama aynı zamanda da çok esprili bir kızcağız tanımuştum. Enerjik kalmak için hapları yuta yuta sonunda tımarhaneyi boyladı. Sonra tımarhaneden çıktı ve tam o sırada başına gerçekten matrik bir şey geldi. Bu farsa benzeyen öyküsünü bize kendi anlattı; biz de size onun sözcükleriyle aktarmak istiyoruz. Söz konusu kızın adı Armida, Brianzalı, iri göğüslü ve erkeklerin dediğine bakılırsa iyi yürekli bir kızcağızmış. Çalıştığı fabrika Milano'da, Cesano Boscone yakınlarındaymış. Gerçek bir öykü.

Sabne yavaş yavaş kararıp yeniden aydınlanır: sunucu Franca işçi kız Armida'ya dönüşür.

ARMIDA: Evet, doğru, sonunda delilerin arasına düştüm... ama ayakta kalmak için yutmayı öğrettikleri şu uğursuz haplarla kaçınılmazdı bu. Fabrikanın müdürü öğretti bana... kan ter içinde çalıştığım tezgâhın yakınına geliyor ve popomu ellemeye başlıyordu, ben de kızıyordum... Ellediği için değil... ellemesinden bana ne... elleme tarzına illet oluyordum... patronmuş da... ben onun ineğiymişim gibi! Çok kızıyordum! Ama ne kadar sert karşılık versem de, o pişmiş kelle gibi sıtarak : "Hey, Kirpicik !" diyordu. Kirpicik benim takma adımdır. "Biraz sinirlisin galiba, ha... yalnız bana karşılık verirken yavaş ol biraz, mühendis olduğumu unutma". Mühendissen bana ne... "Mühendis olabilirsiniz ama, benim popom şirketin malı değil herhalde... zaten fabrikanızın tezgahı iki parmağı mı götürdü" ve iki parmağı eksik olan şu elimi gösterdim ona... ama bu kadar yeter... "Peki, bırakalım bu konuyu" dedi o da, "beni dinle de iki yatıştırıcı hap al. Şaka bile kaldıramıyorsan, sinirlerin iyice bozuk demektir." Şaka kaldıramadığım hiç de doğru değildi... şakayı kimin yaptığına bağlıydı bu! Mesela iş arkadaşların zaman zaman işletirler beni... ben de hep yerim... ama kızmam bile... hatta sonra herkesten önce ben gülerim... üstelik bak, bazan oldukça ağır da kaçırdı şakaları... mesela tumarhaneden yeni çıktığında yaptıkları şaka... ki ne yeriye, ne de zaman... Evet, kimi zaman hiç ince düşünceli davranmadıklarını söylemeliyim... ama kimseyi ilgilendirmez... onlar için kötü... sonra orada çok arkadaşım da yoktu... Neyse, o zaman avluda yemek yiyorduk, yemek sa-

atıydi, birinin konuştuğunu duydum :

Sabne elemanları değiştirilir ya da projeksiyonla arkaya bir fabrikanın avlu görüntüsü yansıtılır. Yemek saatidir ve kadınlı, erkekli işçiler yemektedirler.

BİRİNCİ İŞÇİ: Önce müdürün suratını dağıtmakla başlamak gerek, grevden önce! Gerçek alçak ol! Şuraya bakın, imza : müdür! (Bir yazı gösterir.)

ARMIDA: O da ne?

DÖRDÜNCÜ İŞÇİ: Depoda çalışan iki işçiye gönderilen işten çıkarma mektubu, ona ters cevap verdikleri için.

ÜÇÜNCÜ İŞÇİ: Bahse girerim ki patronun haberi bile yoktur!

İKİNCİ İŞÇİ: Tabii, hep böyle olur! Düşünüyorum da Michela'nın elini prese kaptırdığı gün bu iğrenç kölenin suratı nasıl da hembeyazdı... dayak yemiş bir köpek gibi başı önünde, yalvarıp duruyordu : "Çok rica ederim çocuklar, her şey sizin elinizde, bırakmayın bizi... Biliyorum, haklısınız, bütün suç bizim. Bu kez hiçbir özrümüz yok, ama ne olur mahvetmeyin bizi!"

ARMIDA: Şu cellada bak! Suratına bir tane geçirseydim canavarın! Kendimi ne kadar iyi hissederdim, isterlerse sonra kovsunlar, orası beni ilgilendirir...

İKİNCİ İŞÇİ: Keşke Japonya'daki gibi yapsalardı, orada iki üç büyük fabrikada şişme müdür varmış...

BİRİNCİ İŞÇİ: Japonya'da ne varmış? Palavra atma!

İKİNCİ İŞÇİ: Ne palavrası, bütün gazeteler yazdı...

ARMIDA: Hadi canım?

ÜÇÜNCÜ İŞÇİ: Ne hadi canımı, Corriere'de bile vardı : Çok modern, tuvaleti ve duşu bile olan iki üç fabrikada, içinde şişme lastikten bir kukla olan özel bir oda varmış... kukla müdürün aynısıymış... ikizi gi-

bi...bir işçinin tepesi attığı zaman, şimdi bizim olduğu gibi... gidiyormuş kuklanın canlıymış gibi masanın arkasında oturduğu o odaya... başlıyormuş anasına babasına sülalesine okumaya... öfkesi geçmezse tokatlıyor, hatta tükürüyormuş bile... paramparça bile edebiliyormuş...bu durumda da üç kuruş bir ceza ödüyormuş... şirket de çok memnunmuş bundan, yenisini koyuveriyormuş yerine... çünkü işçi oradan tamamen hoşalmış, memnun çıkıyor ve işinin başına dönüyormuş ve daha verimli çalışıyormuş... hem de çok çok daha.

ARMIDA: Hay anasını, Japonya'daki işçiler ne kadar şanslı... bizimki gibi alçak bir müdürü sopalamak çok hoşuma giderdi doğrusu, lastikten de olsa... çok hoşuma giderdi!

İKİNCİ İŞÇİ: Neyse, bunun için Japonya'ya gitmeye gerek yok, nasıl olsa birkaç güne kadar burada da olacak...

ARMIDA: Burada, bizde mi? Hadi canım...

ÜÇÜNCÜ İŞÇİ: Senin benim istememle değil herhalde... ortada bakanlık sirküleri var ve hiç şaka etmiyor: biraz önce gizliden okudum, ne diyor biliyor musun? "Üç yıldan fazla işçi çalıştıran her fabrika, filan yasanın filan filan maddeleri uyarınca, içinde fabrika müdürünün ıpatıp benzeyen bir kuklası ya da modeli bulunan özel bir oda açmak zorundadır. Oda tamamen, işçilerin öfkelerini ve bastırıldıkları nefreti boşaltabilmeleri amacıyla, aynen böyle diyor, 'amacıyla', personelin hizmetinde olacaktır.

İKİNCİ İŞÇİ: Tabii, insanın nefreti içinde kalırsa karaciğeri, sinirleri, her şeyi mahvolur ve sonunda senin gibi tımarhaneyi boylar, zararını da şirket çeker.

ARMIDA: Ya, neyse, zararını çekmemek için diyorsan, o

zaman olabilir, evet, inanırım... üstelik bu lastik soy-tanya bir tokat aşkedeceksin ve o "ay" bile diyemiyeccek... ne zevk ama!

İKİNCİ İŞÇİ: Nasıl "ay" diyemiyeccek! İnsanın aya gittiği bugünkü günde, tekme tokat dövülecek bir kukla yapacaklar da, "ay" detirtemeyecekler, öyle mi?

ARMIDA: Yaa, demek "ay" diyor! Nasıl yapıyor? Ha, anladım, eline alıp çevirince anne, baba diyen bebekler gibi; buradaysa, tersine, bir tane indiriyorsun, tak, anneciğim ne tokat! diyor, bildim değil mi?

İKİNCİ İŞÇİ: Eh, hemen hemen... olay şu: midesine bir teyp yerleştirmişler...

ARMIDA: Ah, buluşa bak...tabii, içinde de baştan sona kaydedilmiş bir kaset.

İKİNCİ İŞÇİ: "Ayayay! Nasıl yaparsın bunu? Bu ne biçim konuşma, sus, yoksa patrona söylerim!"

ÜÇÜNCÜ İŞÇİ: Aferin, aynen böyle. Sen daha büroya girmek için kapıyı açtığın anda, tak, teyp çalışmaya başlıyor... ve kukla konuşuyor: "Buyrun, rica ederim, lütfen biraz bekler misiniz!" Sen selam veriyorsun ama, o görmezden geliyor, sen beklerken bir kâğıdı okur gibi yapıyor, kasten, kendini paçavra gibi hissetmen için, böylece onu daha büyük bir memnuniyetle kravatından yakalıyor ve "Kaldır kafanı da yüzüme bak, balkabağı!" diyorsun. O anda teyp yeniden çalışıyor: "Bu ne küstahlık... defol, çık dışarı... yoksa kovuldun demektir."

ARMIDA: .. ve o anda tokadı suratına yiyor!

İKİNCİ İŞÇİ: Mükemmel!

ARMIDA: Sonra bir yumruk, suratına bir tokat daha, ayağına da bir tekme...

ÜÇÜNCÜ İŞÇİ: Bravo!

ARMIDA: Güzel, güzel! Ne zaman geliyormuş bu kukla,

gidip hemen sıraya gireyim.
İKİNCİ İŞÇİ: Çok yakında, belki de bugün.
ARMIDA: Deme... nereye koyacaklarmış ?
İKİNCİ İŞÇİ: Şu büyük odaya, ayrıca sıraya girmeye fa-
lan da gerek yok, ilk giden içini boşaltıyor...yüz lre-
tiği deliğine atıyorsun...
ARMIDA: Yüz lretilik mi ? Deliğine mi atılıyor ? Müzik
dolabı gibi mi ?
ÜÇÜNCÜ İŞÇİ: Aynen... zaten kaset sürdüğü kadar içini
boşaltıyorsun... sonra tepki göstermiyor, işin de keyfi
kalmıyor.
ARMIDA: Vum din dong tok tin yapmayan tilt makinası
gibi desene ... (Düşünceli.) Peki tilt yapıyor mu ?
İKİNCİ İŞÇİ: Ne ?
ARMIDA: Yani vurunca tutukluk yapıyor mu, tilt yapıyor
mu diyorum.
İKİNCİ İŞÇİ: Tabii, tıpkı tilt makinası gibi... yalnızca ka-
lağını çekip bir yüz lretilik daha atman gerekiyor...
ARMIDA: Bir tane daha mı ? Nereye ?
ÜÇÜNCÜ İŞÇİ: Ağzına...kapı ziline basar gibi burnuna
bastırıyorsun, para aşağı düşüyor ve oyun başlıyor...
ARMIDA: Ne güzel... Bütün maaşımı yatacım valla...
müdüre birazcık da benzese yeter...

Yemek arasının bitiş zili çalar.

İŞÇİ: Yemek arası bitti, gidelim...
ARMIDA: (Kendi aralarında gülüşen iki işçiyi fark eder.)
- Söylesene, ne gülüp duruyorsunuz orada ?
İKİNCİ İŞÇİ: Hiç, bir şey yok...
ARMIDA: Nasıl bir şey yok... Ne sanıyorsunuz, benim
yüzümde aptal mı yazıyor ? Bana bir Japon kuklası
mavali anlatınız ve benim afiyetle yiyeceğimi sarı-

yordunuz, öyle mi ? Avcunuzu yalayın...
ÜÇÜNCÜ İŞÇİ: Eh, inanmazsan, sen kaybedersin.
İKİNCİ İŞÇİ: Müdür geliyor, kımlıdayalım yoksa oyar bi-
zi...

Hepsi çıkar.

*Sabne yine değişir: ortada iki çift akümülatör ve yan-
larında, çok eski bir jeneratör vardır. Arkasında, Be-
şinci, Altıncı ve Yedinci diye adlandıracağımız üç iş-
çiyle, müdür girer.*

MÜDÜR: Bir yardım edin bana, yoksa bunların hepsini
atmamız gerekecek... Bu akümülatörler yirmi yıllık
bile yok... contaları da yeni...
YEDİNCİ İŞÇİ: Yine de, sayın müdürüm, ceryan kaçın-
yorlar...az daha çarpılacaktım...
MÜDÜR: Ne çarpılması... en fazla dört volt bunlar... bi-
raz sarsarlar belki, hepsi o kadar. İşin doğrusu, çalış-
mamak için durmadan bahane yaratıyorsunuz...
BEŞİNCİ İŞÇİ: Hayır ama, bakan mühendis bey, devrele-
ri atan bu transformatör... nerdeyse bin yıllık...
MÜDÜR: Sensin bin yıllık...bana eldivenlerini ver ve alet
kutusunu da yakına getir, budala!
YEDİNCİ İŞÇİ: Tamam, geldi.
MÜDÜR: İyi, çalışıp çalışmayacağını göreceksin şimdi,
en fazla on dakika. (Alet kutusundan bir ingiliz
anahtarını alıp jeneratöre yaklaşıp.)
ALTINCI İŞÇİ: Sizin yerinizde olsaydım mühendis bey,
elektriği keserdim...
MÜDÜR: Ya, böyle aptalca bir şey için, bütün fabrikayı
durdurayım, üretimi keseyim, öyle mi ?
BEŞİNCİ İŞÇİ: (Dışlerinin arasından.) Seni bir kerecik
çarpsaydı da görseydin...

ALTINCI İŞÇİ: Bekleyin sayın müdürüm, size keçe ayakkabı getireyim...

MÜDÜR: Gerekmez, ayakkabılarım özel koruyucu tabanlı.

Mühendisin ingiliz anabtarını jeneratöre değdirmesiyle bir alev dalgasının yükselmesi bir olur ve mühendisi bir kukla gibi jeneratörden uzağa fırlatıp atar.

ALTINCI İŞÇİ: (Telaşlı.) Lanet olsun, çarpıldı! elektriği kes... vay canına, ne fırlattı ama...

YEDİNCİ İŞÇİ: (Müdürü sahnenin önüne sürükleyerek.) Kaskatı kesildi! Söylemiştim ona... eldiven işe yarar mı!

ALTINCI İŞÇİ: Yo, belki de ölmemiştir daha, yardım et de şu iskemleye taşıyalım... sen, git söyle de bir doktor çağırınsınlar... (Beşinci İşçi sahnedan çıkar.) Taş gibi kaskatı kesildi... bak, bacakları kıvrık kaldı... ayağa kaldırsak da açılacağı benzemiyor...

YEDİNCİ İŞÇİ: Ayağa kaldırmaya ne gerek var? Şu iskemleye oturtalım, tam ona göre, ismarlama yapılmış gibi... (Çarpılmış müdürle konuşur.) Gördün mü, şimdi bir hastabakıcı olsaydı hiç olmazsa... milyon kere istedik senden... ama olmaz efendim, geliş gidişten tasarruf için yalnızca sabahları bulunacak... al işte, sen de öğleden sonra değil, sabah çarpılsaydın!

ALTINCI İŞÇİ: Hey, sen deli misin? Seni duymadığımı ne biliyorsun? Donmuş gibi ama anlıyor...

YEDİNCİ İŞÇİ: Anlıyorsa, daha iyi... (Müdürle.) Şurada, yönetmeliğin de istediği gibi, bir doktor hazır olsaydı hoşuna gitmez miydi? "Yoo, olmaz, ne işe yarayacak... sokağa atılacak paramız yok..." Şimdi ne yapacaksın bakalım!

ALTINCI İŞÇİ: Ah, güzel bir heykel oldu!

Armida girer ve iki işçinin sandalyeyi kaldırdıklarını, müdürü bitişikteki depo olarak kullanılan hasta bakım odasına taşıdıklarını görür. Sabnede üzerinde damgalar, bakkalar, kitaplar, dosyalar bulunan bir yazı masası, bir döner koltuk, içi çeşitli deterjanlar, süpürge, yerbezi vb...dolus, kapı kanatlarından birinin üzerinde kızılbaç simgesi bulunan bir dolap vardır. Yerde bir köşede bir yangın söndürme cihazı durmaktadır.

ARMIDA: Bak sen şu iş! Gelmiş bile! Şahane bir şey... dur, bakayım... Amma inanılmaz bir şey... gerçekten doğruymuş! Bir de ben, beni işlettiklerini sanmışım. ALTINCI İŞÇİ: Sen yine öyle bil... emin ol, o bu işe hiç gülmezdi...

ARMIDA: Orası kesin, suratına karşı içimizi dökmemiz hiç hoşuna gitmez tabii. Onu bu odaya mı koyuyorsunuz?

YEDİNCİ İŞÇİ: Evet, kapıyı açık tut, aferin.

ARMIDA: Hey, beni listeye yazın... ama listeye yazmayı boşver, nasıl olsa ilk gelen grip için boşaltacak, öyle değil mi? Bakın ne yapalım... geldiğini şimdilik kimseye söylemeyelim, önce biz içimizi boşaltalım, ne dersiniz? Yoksa, sonra kuyruk olacak.

YEDİNCİ İŞÇİ: İçimizi mi boşaltalım?

ARMIDA: Eh, iki üç sefer yeter, söyle tadımlık... ben nasıl çalıştığımı biliyorum... ya siz?

ALTINCI İŞÇİ: İki ya da üç sefer mi? (Yedinci işçiye.) Koltuğa geçirelim. (Müdürü döner koltuğa oturtur.)

ARMIDA: Eh, seferi yüz lireye hiç pahalı değil... Neyse,

üstünüzde para var mı ?

YEDİNCİ İŞÇİ: Para mı ? Ne parası ?

ARMIDA: Öyleyse siz nasıl çalıştığınızı bilmiyorsunuz...
tıpkı tilt makinesi ya da müzik dolabı gibi... sonra si-
ze öğretirim... *(Hoşnut bir tavırla müddürü inceler.)*
Çok iyi yapmışlar! Yalnızca gözleri biraz fazla açık...
ama neyse... şimdi siz onu yerleştirirken ben hiçbir
şey yokmuş gibi yapayım, öbür tarafa gideyim, belki
şef beni arıyordur... ötekiler de sotada bekliyorlar...
sonra parayı alıp gelirim...

YEDİNCİ İŞÇİ: Tamam, tamam... sen de sotaya yat ve
parayı hazırla...

ARMIDA: Kimseye söylemeyin...

ALTINCI İŞÇİ: Tanrı aşkına... söyler miyiz hiç...

Armida, eliyle susma işaretleri yaparak çıkar.

YEDİNCİ İŞÇİ: Zavalılık zaten biraz saçmalardı... yatış-
tıncılarla zehirlediklerinden beri iyice saçmıyor.

ALTINCI İŞÇİ: Saçmalamaktan da öte... tilt makinesi, yüz
liret... içimizi boşaltalım... o lanet olası herifler bu hal-
de tumarhaneden çıkarmışlar kızı. Neyse, şimdi bunu
ne yapıyoruz ? Bir baksana, ilk yardım dolabında bel-
ki ona verecek birşeyler vardır...

YEDİNCİ İŞÇİ: *(Dolaba gider.)* Burada sadece temizlik
gereçleri var... Temizlikçilerin deposu oldu burası...
Vim... Gif... Camsil... Ah, bir termofor da var mamafî.

ALTINCI İŞÇİ: Versene bana, belki midesine iyi gelir.

*Termoforu karnına yerleştirirlerken, telefon etmeye
giden işçi girer.*

BEŞİNCİ İŞÇİ: Onu buraya getirmenizi kim söyledi, ye-

rinden kimildatmamanız gerekirdi...

YEDİNCİ İŞÇİ: Orada, akümülatörlerin ortasında bırak-
mazdık herhalde.

BEŞİNCİ İŞÇİ: Nasıl araba altında kalan birini doktor ge-
lene kadar yerinden kimildatmazlarsa, öyle... dokunan
olursa yanar.

ALTINCI İŞÇİ: Aptal gibi konuşmayın, trafik kazasının ne
ilgisi var bu durumla... bunu yüksek gerilimli elektrik
akımı çarptı... yanı yıldırım çarptı sayılır.

BEŞİNCİ İŞÇİ: Doğru... kalp krizi geçiren biri de böyle
olur... televizyonda da gördüm, şu "Bilgi" programın-
da, yanılmıyorsa... elektrik çarpmış birini göstermiş-
lerdi, olduğu yerde bıraktılar adamı, kimildatmadılar
bile...

ALTINCI İŞÇİ: Emin misin ?

YEDİNCİ İŞÇİ: Bu yanık kokusu da ne ? Hay lanet... ter-
mofor, çıkar onu çabuk... fişini çek! Biliyorum, gözle-
rini oynatıyordu... bu adam da elektrik konusunda
çok şanssız. Doktor ne zaman geliyor demiştin ?

BEŞİNCİ İŞÇİ: Bilmiyorum, yukarda bürolarda kimse
yoktu... her yer kilitliydi...

ALTINCI İŞÇİ: E tabii, bugün cumartesi... burada bir te-
lefon var, ama kesin hat yoktur... Yahu ne kadar ta-
lihsiz bu bizim müdür!

YEDİNCİ İŞÇİ: Yo, yo, çalışıyor... bekle de şurada İlk Yar-
dımın telefon numarası vardı... *(Cebinden bir adres
defteri çıkarıp bızla sayfalarını karıştırır. Sonra nu-
marayı çevirir.)*

BEŞİNCİ İŞÇİ: İyi de, bu saatte İlk Yardımda da kimse
yoktur...

YEDİNCİ İŞÇİ: Ama bu ev telefonu...

ALTINCI İŞÇİ: Amma yaptın, doktorlar cumartesi evinde
olur mu; hepsi yazlıktadır...

Varlıklı, şık bir ev içi görüntüsü. Koltukta oturan bir kadın telefonu açar.

YEDİNCİ İŞÇİ: Alo, kiminle görüşüyorum ? İyi akşamlar, bayan... *(Altıncı İşçiye döner.)* Tahminin tutmadı. *(Yeniden telefona.)* Doktor bey evde mi ?

KADIN: Hayır, ne yazık ki acilen çıkmak zorunda kaldı, oyuncak otomobilini yutan bir çocuğa çağırdılar, ne kötü değil mi ?

YEDİNCİ İŞÇİ: Oyuncak otomobil mi yutmuş ?

KADIN: Şu içinden karamela çıkanlardan... yanış...

YEDİNCİ İŞÇİ: Yanış karamelası ?

KADIN: Hayır, yanış karamelası değil...naneli karamela. Oyuncak yanış otomobili, hem de tekerlekli... bu tür ambalajlar yapan bilinçsiz insanları şikayet etmeli bence, haklı değil miyim ? Ambalajın yenmeyeceğini küçük bir çocuk nereden bilsin, hele tekerlekleri de varsa!

YEDİNCİ İŞÇİ: Tabii, bilemez. Özür dilerim ama, ne zaman döner ?

KADIN: Kocam mı ? Bilmiyorum. Belki yemek saatinde... umarım... çünkü çok üşüyorum.

YEDİNCİ İŞÇİ: Bizim müdür için aramıştım. Elektrik çarptı, ölü gibi yatıyor.

KADIN: Ah, zavalılık!

YEDİNCİ İŞÇİ: Ne yapacağımızı da bilemiyoruz.. Siz yardımcı olabilir misiniz ?

KADIN: Hayır, kocam bana hiçbir şey söylemez. Niçin hastaneye telefon etmiyorsunuz? Gelip hastaneye kaldırınsınlar.

YEDİNCİ İŞÇİ: Haklısınız, teşekkürler.

KADIN: Rica ederim. Güle güle.

BEŞİNCİ İŞÇİ: Dur, numarayı istesene.

YEDİNCİ İŞÇİ: Ne numarası ?

BEŞİNCİ İŞÇİ: Hastanenin, herhalde!

Doktorun evinin görüntüsü kaybolur.

YEDİNCİ İŞÇİ: Kapattı bile... nasıl olsa rehberde buluruz...

ALTINCI İŞÇİ: Evet ama, hangi rehberde ? Bak, en iyisi patrona telefon etmek, bende numarası var. *(Telefonu çevirir.)*

YEDİNCİ İŞÇİ: Bana bak, patron evinden aranınca kızıyor.

ALTINCI İŞÇİ: İsterse kızsın...

BEŞİNCİ İŞÇİ: 118'i arayıp İlk Yardım telefonunu alabiliriz...

ALTINCI İŞÇİ: Neyse, telefon çalıyor. Günaydın efendim...

Başka bir evin görüntüsü: bir koltukta oturan fabrika sahibi telefonu açar.

PATRON: Alo ? Kim anıyor ?

ALTINCI İŞÇİ: Ben Giulio Ambrosini, fabrikadan anyorum...

PATRON: Eh, beni evde rahatsız etmeniz umarım ciddi bir nedeni vardır...

ALTINCI İŞÇİ: Evet, bir kaza oldu...elektrik çarpması...

PATRON: Öldü mü?

ALTINCI İŞÇİ: Hayır, yalnızca felç oldu... taş gibi kaskattı...

PATRON: Lanet olsun! Nasıl oldu?

ALTINCI İŞÇİ: Trasformatörü onarmaya çalışıyordu... ve gülm!, bir elektrik kaçağıyla...

PATRON: E tabii, böyle kafasız çalışırsa sonu bu... belki eldiven bile takmamıştı...

ALTINCI İŞÇİ: Yo, yo, eldivenleri vardı, kafası da yerindeydi... ama çok şiddetli bir elektrik kaçağıydı!

PATRON: Peki, elektriği kesemez miydi? Ama tabii, amaç bana kazık atmak... başıma bela sarmak! İşe sarhoş geliyorlar, dikkatsiz çalışıyorlar... sonra diyorlar ki fabrikada çok yazı asılmış... "şu şu işleri yaparken elektriği kesin, dikkatli olun, süt için, yere tükürmeyin, küfür etmeyin..."

ALTINCI İŞÇİ: Elektriği kesmesini söyledik ama o istemedi.

PATRON: Kim istemedi?

ALTINCI İŞÇİ: Müdür bey.

PATRON: Eh, herhalde bir nedeni olmalı... belki de aptalca bir işi ve bütün üretim gereksiz yere duracaktı... Kuşkusuz iyi yapmış! Peki, doktoru çağırdınız mı?

ALTINCI İŞÇİ: Evet, telefon ettik ama evde yoktu... başka bir kaza nedeniyle çıkmış... bir otomobil kazası... biri küçük bir yanlış otomobilini yutmuş, tekerlekleriyle birlikte...

PATRON: Yanlış otomobilini mi?

ALTINCI İŞÇİ: Evet, ama karamelalı...

PATRON: Baksana, elektrik çarpan sen olmayasın?

ALTINCI İŞÇİ: Nasıl?

PATRON: Bir şey yok, hastaneyi arayın... sonra... müdür orada, değil mi? Söyleyin ona kımıldasın biraz.

ALTINCI İŞÇİ: Kımıldayamaz...

PATRON: Nasıl kımıldayamaz? Ne işi var da kımıldayamazmış? Çağırın onu, telefona gelsin...

ALTINCI İŞÇİ: Ama bakın, sanıyorum bunu yapamaz, çünkü...

PATRON: Kes çünküyü mümkün! Nerede o?

ALTINCI İŞÇİ: Burada...

PATRON: Kımıl da öyleyse, ver onu bana...

ALTINCI İŞÇİ: Derhal (*Müdür'e*) konuşmaya çalışın, müdür bey... (*Abizeyi müdürün ağzına yaklaştırr*)... patron telefonda.

PATRON: Alo?

MÜDÜR: (*Büyük güçle*) A-a-lo... (*Sonra birkaç kelime geveler ve sonunda şiddetli bir brrrrr sesi çıkarır*) Bretteprprpr...

PATRON: Hey, o brrt çeken kim? Alo, kim brrtliyor?

ALTINCI İŞÇİ: Hayır, o brrt değildi... sayın patronum, ağzını oynatamıyor da ondan...

PATRON: Kim ağzını oynatamıyor?

ALTINCI İŞÇİ: Müdür bey, dinleyin... (*Abizeyi müdürün ağzına yaklaştırr*) Gayret Müdür bey... (*Sonra yine patrona*) Ona alo deyin, efendim.

PATRON: Alo?

MÜDÜR: Pr-r-r-prrrrr... (*Güçlü bir brrt*)

ALTINCI İŞÇİ: Gördünüz mü?

PATRON: Görmedim, ama duydum: bir brrt, hem de esaslı!

ALTINCI İŞÇİ: Eh, çıkarabildiği tek ses bu... çarpılmanın etkisi.

PATRON: Yahu kim orada elektriğe çarpılan?

ALTINCI İŞÇİ: Müdür bey, bizzat kendisi... size söylemiş miydim?

PATRON: Hayır, bana söylemedin, budala!

Bundan sonraki konuşma sırasında patronun evinin görüntüsü kaybolur.

ALTINCI İŞÇİ: Ama sayın patronum, size onun elektriği kesmek istemediğini bile söyledim de siz de iyi yap-

uğımı, herhalde bir nedeni olması gerektiğini söylediniz ya... çarpılmak için. Alo, alo... kapattı.

YEDİNCİ İŞÇİ: Şimdi yıldırım gibi buraya geliyordur...

BEŞİNCİ İŞÇİ: Gidelim buradan... gelip de iş başında olmadığımızı görürse, ücretimizden keser...

ALTINCI İŞÇİ: Müdürü burada yalnız mı bırakacağız?

YEDİNCİ İŞÇİ: Ya, üzgünüm ama, kalamam... Kalıp onu tedavi etmeye çalışsam... teşekkür olarak bana kesin "sana kim emir verdi?" diye sorar ve beni üretim düşüşüne neden olmakla suçlarlar.

BEŞİNCİ İŞÇİ: Doğru, hem burada sakın sakın yalnız kalması daha iyi. Televizyonda da öyle demişlerdi... *(Hep birlikte.)* Ee, televizyon öyle dediyse öyledir...

Hepsi odadan çıkar ve hemen hemen aynı anda öbür yandaki kapıya vurulduğu duyulur. Kapı açılır, Armida görünür.

ARMIDA: Girebilir miyim? *(Bir an duraksar.)* Özür dilerim... *(İçeri girip kapıyı kapar.)* Buraya gelmeye cesaret ettim, çünkü... *(Kendi kendine.)* Sakın gerçek olmasın? ... Özür dilerim, siz gerçekten kukla mısınız? *(Müdür kımıldamaz. Elini gözlerinin önünden geçirir.)* Hay lanet... nerdeyse içime kuşku düşürmüşlerdi. Ama önce niye konuşmadı, kapıyı açtığım zaman... *(Termoforun prizden çekilmiş olan fişini görür.)* Hah, işte burada... fişi çekilmiş... *(Fişi prize takar.)* Çalışıyor mu acaba? ... Bir ışığı filan olsaydı bari... *(Bir elini müdürün midesine koyar.)* Yo.yo... kesin çalışıyor... şurası, bak, ısındı bile... Çok iyi... şimdi şu bizim yüzlük litemizi yerine yerleştirelim... işte burası... *(Parayı müdürün ağzına sokar.)* Şu koca ağzını arala bakalım... hoppa! Vay, aşağı gitmiyor...

hâlâ dilinin üstünde... Aa, doğru ya, burnunu çekmek gerekiyordu... *(Yapar.)* Yoo, ne aptalım, çekilecek olan kulaktı... Burnuna basılacaktı... Eh, iyisi mi, ikisini de yapalım. *(Yapar.)* Burnuna hastık kulağını çektik... *(Müdürün boğazından bir bırıltı çıkar, sonra öksürür.)* Hadi! Hadi! Parayı gövdeye indirdi. Güzel, güzel! Çalışıyor! İşte, kolunu da kımıldattı. Gözlerini oynattı. Çok güzel, tıpkı gerçek gibi! Tam tokatluk bir surat! Al sana! *(Esashi bir tokat yapıtırır.)*

MÜDÜR: Uh! Ayy!

ARMIDA: *(Kendi kendine.)* - A a... tıpkı bebek gibi sesler çıkıyor! *(Müdüre.)* Yüzüme bak... sen ne demeye o depodaki iki kızcağızı işten atarsın ha?... *(Kendi kendine.)* Ah, ne güzel içimi dökeceğim şimdi... *(Müdüre.)* İğrenç cellat... çanak yalayıcı uşak! Katil, cellat, uşak! *(Kendi kendine.)* Hiçbirini anımsamıyorum! Dur biraz, o Çin gazetesinde çok güzel şeyler bulmuştum: aa, işte *(Önlüğünün cebinden bir gazete kesiti çıkarır ve müdüre okumaya başlar.)* Dalkavuk köle! Sermayenin uşağı! İşçi sınıfı savaşımına ihanet eden alçak, Amerikan ajanı, çanak yalayıcı uşak... *(Müdüre yakasından yakalayıp sarsar.)* Hey, ne kadar sıcak burası... bütün elektrik devreleri, teybinin mekanizması filan burada herhalde... *(Manken-müdüre.)* Hey, müdür... tilt oyuncağı! sana söylüyorum, eğlence bu kadarla kalmayacak... bana cevap verip alçakça laflar edeceksin ki içimdeki canavar ortaya çıksın, yoksa yüz litemi geri alırım ha, anladın mı? MÜDÜR: *(Geveleyerek.)* Lanet olası... ödeteceğim sana bunu...

ARMIDA: Hah, sonunda doğru dürüst çalışmaya başladı! *(Müdüre.)* Kimmiş lanet olası, ha? Kime ödeteceksin? Tekrarla. Tekrarlamıyor musun? Öyleyse şu kitabı ko-

ca kafana ye de aklın başına gelsin! Kıçımı ellerken iyiydi ama... tekrarlıyor musun ha!

MÜDÜR: Uğursuz...piç...pırrrr!

ARMIDA: Çok güzel, pırrt bile çekiyor! Bir fenomen bul! Şu hokkayı suratına geçireyim mi? Yo, kımıldama: iyisi mi bıyık yapayım sana...İşte bir zank fırçası, daha iyisi şamda kayısı! Vay, ne bıyık ama... yo, bir tane yeter... bir de ben yapalım. Dur, şimdi sıra yanaklarda, alığımızla biraz pembeleştirelim... veee, dudaklarına da aşk kırmızısı sürdük mü, tamam! *(Söylediklerini yapar.)*

MÜDÜR: Alçak, Tanrı aşkına ödeyeceksin bunu bana!

ARMIDA: Kime ödeyeceğim? Sen bana ödeyeceksin... iki parmağımı... ve Michelina'nın da elini! Ah, ne güzel kâşe... *(Kaşenin üzerini okur)* Ödendi... *(Kaşeyi müdürün alına basar.)* Sen satılmışsın, işte paran da ödendi! Lanet olsun, birşeye benzemedi! Bunu temizlemeli, yoksa haftalığımdan kimbilir ne keserler! *(Cebinden bir mendil çıkarır, üzerine tükürür ve müdürün yüzünü ovalamaya başlar.)*

MÜDÜR: Alçak, Tanrı aşkına ödeyeceksin bunu bana!

ARMIDA: Yine mi? Teyp takıldı galiba! Neyse... şimdi de zenciye benzedi! Buralarda bir paçavra filan olmalı! A, işte, bu yer bezi çok iyi! Su...işte burada. *(Yer bezini bir kovada ıslatır ve yüzüne çarpar.)* Snif snif: servisimiz özenlidir. Vay canına, bu kovaya ne koymuşlar yahu? Ne pis koku! Ha, şu tuvaletleri dezenfekte ettikleri şey... Tam da klas adama uygun klas koku... yakışır! *(Sonra çevresine bakınır ve merakla dolaba yönelir.)* Burda ne varmış bakalım? Ah, bu çok iyi... Vim, yerler için köpüğü sınırlı deterjan! *(Bulduğu her şeyi sırayla müdürün kafasından aşağı döker.)* Önce şampuan! Güzel bir gül aroması! Gü-

zel bir köpürtme, ama sınırlı! Ve bitiriyoruz...Vetro-rill... güveye karşı doğru deterjan, hassas saçlar için: kepeği yok eder, saç derisini yüzer! Şap! Şap! İyi ki lastiktensin, yoksa kafan bılardo topu gibi pınl pınl olurdu. *(Müdür köpeğin ağlaması gibi sesler çıkarır.)* Ama ne budalaca yakınmalar kaydetmişler sana! Ah, ne yazık, gerçek müdür değilsin; olsaydın, Michelina'nın başına gelenleri ödetirdim sana, Antonio'yu da... bütün ellerini, ayaklarını ve parmaklarını. Hey, bunun saçları tuttukça elime geliyor... yönetime bildirmek lazım... defolu kuklaları sokuşturmuşlar bize! *(Bir yer fırçasını yakalayıp, bir atı kaşağılar gibi, müdürü fırçalamaya başlar. Müdür tepinir, kıvrılır, iniler: nerdeyse at kişner gibi.)* İşte banyomuz bitti-i! Bir de saçını tarayım... *(Hep fırça darbeleriyle.)* Ne güzel dalgaları var... *(Eline başka bir kutu alır.)* biraz da pudra... öf, ne pudra ama... karıncalara ve çeşitli parazitlere karşı bir toz... ama, malûm, misafir umduğunu değil, bulduğunu yermiş! *(Pudralar.)* Şarkı söylesene, hayatın tatlı cilveleri! *(Müdür öksürür, antenden bir koku fırlar, eli tam da kızın poposuna gelir.)* Yaa, seni pis ahlaksız! Popomu ellemeye kalkışır-sın,ha? *(Elindeki ıslak paçavrayla adamı tokatlar.)*

Arkasında bir işçiyle patron girer.

PATRON: Ne yapıyorsun sen, lanet olası!

ARMIDA: Hiçbir şey, yalnızca bir oyun yaptım, sayın patron.

PATRON: Bir oyun mu?

ARMIDA: Açılışını yaptım... yüz lîretim gitti ama, çok esash... bin lîret de olsa değerdi valla! Gerçekten büyük zevk aldım... Tebrik ederim, gerçekten büyük bir

buluş. Hepsini yaptım!

PATRON: Ne yaptın ona ?

ARMIDA: Herşeyi!, komple servis, tokat, şaplak, tekme, yumruk, şamar. Sonra bıyık, ben, dudaklarına boyal!

PATRON: Bıyık mı ? Lanet olsun, bu kural dışı ama!

ARMIDA: Evet, ama yalnızca bir bıyık! Biliyorum, program dışı ama, ne yapalım, yalnızca tokatla yaşanmıyor, anlamalısınız... Neyse, siz de denemek istersiniz belki... Bakın, insanın sinirlerini öyle bir geriyor ki inanılmaz! Alın... İzinizle yüz lreti ben atabilir miyim? İşte böyle yapılıyor... şlap (*Yapar.*)

PATRON: Parayı ağzına mı atın?!

ARMIDA: Evet, çalıştırmak için! Tıpkı bir tilt makinası gibi... ama sonra bir kulağı çekiliyor... burnuna bastırıyor... ve böylece... lup... para karıncığına iniyor!

MÜDÜR: (*Öksürür.*) Yeter lanet olası!

PATRON: Yine ne esti aklına ?

ARMIDA: Endişelenmeyin, hepsi kaydedilmiş... başlangıçta insanı etkiliyor ama, sonra... bana bakın... tokat mokat hiç dert etmiyorum. (*Müdür'e esash bir tokat yapıştırır.*)

PATRON: Kes artık, lanet olası deli!

Soluk soluğa doktor girer.

DOKTOR: Yo, yo, bırakın yapsın, Tanrı aşkına! Bu tür olaylarda masaj tek çaredir.

PATRON: Ne masajı doktor, bu resmen dövüyor.

DOKTOR: Elbette, çok sert bir masaj olmalı, yoksa işe yaramaz!

ARMIDA: Tabii ya, üstelik tadı da çıkmıyor!

DOKTOR: Ama nasıl ıslandı böyle, sırsıklam ?

ARMIDA: Biraz friksiyon yaptım da, ondan!

DOKTOR: Friksiyon mu yaptınız ? Aferin küçük hanım.

(*Patrona.*) Müdürünüz çoktan kuyruğu titretmediyse, bu işcinize teşekkür etmelisiniz; ve bir daha bana işçilerin patronlarını sevmediğini söylemeyin. Bakın, dolaşım sistemini harekete geçirmek için neler yapmış... bakın nasıl kızartmış her tarafını... bravo!

ARMIDA: Eh, biliyor musunuz, elimden geleni yaptım!

PATRON: (*Armida'ya.*) Sana sert davrandıysam başışla... ama gerçekten bilmiyordum... hiç anlamadım.

ARMIDA: Valla ben de. İlk kez oluyor...biliyor musunuz her şeyi el yordamıyla yaptım, hani, hani... hayal gücümü çalıştırdım. Hattâ bir ara katran ruhu bile kullandım.

PATRON: Katran ruhu mu?

ARMIDA: Evet, şu tuvalet dezenfektanı... ne koku ama!

DOKTOR: Evet ama çok iyi bir yakıdır... biraz fazla kuvvetli olsa da. (*Müdür'e bir iğne yapar.*)

ARMIDA: Hem de ne kuvvetli... saçları demet demet elim'e geliyordu, bereket perukmuş...

DOKTOR: Sonuç olarak, tehlikeyi atlattı. Ama bu yanık kokusu da ne?

PATRON: (*Patron müdürün karnını işaret eder: duman çıkmaktadır.*) Şuraya bakın, yanıyor!

MÜDÜR: Ayoyyyy... (*Müdür adeta uluyup tekmeler savurmaya başlar.*)

ARMIDA: Kısa devre yaptı...fişi çekin!

PATRON: Hangi fişi ?

ARMIDA: İşte bu, tiltin fişi herhalde! (*Oradan bir yangın söndürücü kapar.*)

DOKTOR:(*Müdürün karnının altından dumanlar çıkan termoforu çıkarır.*) Bir termofor! Ama kim koydu onu buraya? Siz mi?

ARMIDA: Ben mi? O nesneyi ? Ama ne yapmak için?

DOKTOR: (Patron söndürmek için termoforu çiğnerken, doktor müdürün gömleğini açar.) Şuraya bakın, çok kötü yanmış!

ARMIDA: Ama ben hemen anlamıştım bu tilt makinasında bir numara olduğunu...

DOKTOR: Tilt makinası mı?

ARMIDA: Evet, bu.

DOKTOR: Çabuk, hemen götürelim onu burdan...

ARMIDA: Evet, evet, kesinlikle... hemen götürmek gerek onu. İşte bu da onun için... tek bu kaldı... (Bunları söylerken müdürün üzerine köpük sıkar, müdür büyük bir köpük bulutunun arkasında görünmez olur.) Nasıl olsa iğrenç bir şey... Lastikten bir müdür, hem de peruklu... Tam bana göre!

BLACK-OUT

Işıksız, gazsız

Kişiler: Dario (Koca), Franca (Karısı), Lucia (Kızları), Birinci çocuk (Giulio), İkinci çocuk (Marco), Üçüncü çocuk (Piero), Nine, Dede, İtfaiyeciler, Doktor, Sed-yeci, Kapıcı.

Orta halli bir apartman datresi.

Franca, elinde öteberiyle tepeleme dolu bir çanta, gözleri bantlı olarak evin içinde dolaşırken, konsola çarpıp üzerinde duran saksıyı düşürür.

FRANCA: Hay Allah... saksı! Tamamen unutmuşum.

DARIO: Kim o? Ne var? Neler oluyor?

FRANCA: Hiç... yalnızca saksı... zaten çatladı...

DARIO: (Koşarak gelir.) Franca, ne oldu? Bu sargılar ne? Aman Tanrım: gözlerin? Bir yere mi çarptın? Yüzünde bir şey mi patladı?

FRANCA: Sakin ol, sakin ol... hiçbir şey olmadı... Çok iyiyim.

DARIO: Nasıl çok iyisin? Öyleyse bu gözlerindeki sargı ne?

FRANCA: Ben kendim sardım... alışmak için.

DARIO: Neye alışmak için?

FRANCA: Karanlığa... neye olsun? Elektrik ikide bir aniden kesiliyor, öyle değil mi?... O karanlıkta hiçbir şey görmeden eve girmeye alışmam gerekiyor herhalde!... Şimdi olduğu gibi, eşyalara, saksılara çarpmadan dolaşmaya da, tabii...

DARIO: Ama delirdin mi sen? Beni öyle korkuttun ki!
 FRANCA: Eh, sonra önemli bir nedenden korkmaktansa, şimdi boşuna korkman daha iyi... Işıklar aniden kesilince anlayacaksın... zifir karanlıkta... bir kör gibi kalakaldığında... nereye gideceğini bilemeden... ama ben... bak... ben antremanlıyım... : burada masa var... iskemleler... komodin... (*"Kör gibi" dolaşırken bir şişeye çarpıp yere düşürür.*)
 DARIO: Şişeye dikkat! İşte, kırdın bile!
 FRANCA: Hangi aptal bu şişeyi kenara koydu ...
 DARIO: Ben, o aptal benim... bir bardak şarap içiyordum.
 FRANCA: Olabilir, ama şişeyi yerine koyabilirdin... Biliyorsun ki ben görmüyorum... Ve insan görmediği zaman şişeler yerine konmalı!
 DARIO: Bak, bu kadar delilik yeter artık... çıkar şu sarıyı.
 FRANCA: Aklından bile geçirme... bir şeye başlayınca, ilk kural, bitirmek gerekir...sakin antremanımı yanda kestirmeye kalkışma... hatta... beni dinle ve sen de gözlerini bağla... karanlığa alışmaya çalış.
 DARIO: Ee, kes şu karanlık hikayesini... saplanıp kalmışsın... ayrıca, bizim mahallenin sırası gelmedi daha... Bizim elektriğimizi yalnızca perşembeleri kesecekler! Üstelik, o da kesin değil...
 FRANCA: Yalnızca perşembe mi? Kim söyledi onu?
 DARIO: Televizyon... sonra gazeteler de yazdı... bugünkü gazetede bütün tahminler var.
 FRANCA: Aferin sana... gazetelerin, televizyonun tahminlerine inanıyorsun, ha? Tahminleri ne de tutuyor ama! Bugün güneşli olacaktı güya... dışardaki havaya bak! Neyse burada gevezelik edeceğine bana bir iyilik yap da kapının önünde bıraktığın gaz t ü p ü n ü

içeri alıver... Yorgunluktan ölüyorum... bütün bu öteberiyle üç kat merdiven çıktım. (*Ahşveriş çantasını masanın üstüne koyar.*)
 DARIO: Başka şeyler de aldın mı?
 FRANCA: Evet, elli kutu kibrit... bir gaz lambası...iki asetilen tüplü kamp lambası...Sonra şeker, makarna, pirinç, konservelet...
 DARIO: Amma abartmışsın! Savaştayız sanki! Bu senin yiyecek depolaman da tam bir takıntı! Hem bütün bu yükü bu merdivenlerden mi çıktın?Asansöre niye binmedin peki?
 FRANCA: Bravo! Ya tam o anda elektriği keserlerse? Kimbilir kaç saat asansörde hapis kalırım sonra, değil mi?
 DARIO: Hep aynı felaket kumkuması! Yalnızca bir kez kaldın.
 FRANCA: Ama ben kaldım, değil mi?... ve o tek kalış bana yetti! O ölüm tuzağında delirecektim nerdeyse!
 DARIO: Ooo, abartmaya bak: ölüm tuzağı... yalnızca beş dakika... Kabretsin, bu tüp de amma ağırmış... Nereye koyayım?
 FRANCA: Bir tüp nereye konabilir sanıyorsun? Yatak odasına, değil mi?
 DARIO: Yatak odasına?
 FRANCA: E, tabii...öteki onbeş tüpün yanına... başka yer kalmadı... yüklük tıklım tıklım dolu... metan sobaları, basınçlı kömür torbaları... üç bidon sobalık talaş.
 DARIO: Talaş? Kömür? Metan?
 FRANCA: E, tabii... kaloriferleri söndürürlerse nasıl ısınırız sence... üstelik sağlık durumun bu kadar naziken?
 DARIO: Lütfen, sağlık durumumu abartmayalım... Ben gayet iyiyim...
 FRANCA: Şimdi iyisin... ama ya elektrik kesilirse... ya

New York'taki gibi olursa... yalnızca kırk sekiz saatlik bir elektrik kesintisi her şeyi alt üst etmişti! Ya bizde de öyle bir şey olursa... en az bir ay elektriksiz kalırsanız; karanlıkta, buzlar içinde bir ay!

DARIO: Ee, yetti artık elektrik kesintisi... fanatik sen de!

FRANCA: Gördün mü? Gördün mü nasıl sinirleniyorsun?

Sözünün edilmesini bile istemiyorsun... Düşünmemeyi tercih ediyorsun... Deve kuşundan farkın yok: korkutucu gerçeği görmemek için kafanı kuma sokmuşsun... *(Kahve kutusunu düşürür.)* İşte...yerine konmamış bir şey daha... Ne düştü?

DARIO: Kahve kutusu!

FRANCA: Ben de tam onu arıyordum... Verir misin bana... yo yo... kendim alırım. *(Aynı anda eğilir ve kafaya çarpışırlar.)* Yaptığına dikkat etsene!

DARIO: Asıl sen dikkat et! Önce bana yerden al diyorsun... sonra da...

FRANCA: Ama ben görmüyorum... güzelim! Özürlü olana biraz anlayış göstermek gerekir, di mi!

DARIO: Lütfen beni dinle, şu sargıyı çıkar... ve şu tımarhanelik oyunu da kes artık.

FRANCA: Haklısın... tımarhanelik! Doğru, Nub'a da, ailesini ve hayvanları kurtarmak için gemi yaparken, bazı budalalar deli diyor.

DARIO: Budalalık iltifatına teşekkürler!

FRANCA: Sen de bana deli deme!

DARIO: Yo hayır... derim ve bir daha derim... delisin sen... ve fanatiksin... çok fazla bilimkurgu filmi seyre diyorsun... hem de felaket filmleri... Hiç anlamıyorum, senin gibi zeki, normal bir kadın... nasıl olur da bir elektrik kesintisi psikozuna bu derece saplanır?

FRANCA: Eh, bu konuda hiç de yalnız sayılmam...binlerce budala ve takıntılı arasında.. baksana, bütün ma-

halle... kadınıyla erkeğiyle yiyecek depolamak için koşturuyor: büyük mağazalarda tek bir mum bile bulunmuyor artık... şu ölülere dikilen küçük mumlardan on tane alabilmek için aşağıdaki bakkalı tehdit etmek zorunda kaldım. Pazar günü kilisede ayinde bir yığın insan vardı... hiç bu kadar dindar bir arada görülmemiştir... on dakika sonra hepsi ortadan kayboldu... rahibin dikmeleri için dağıttığı mumları da yanlarında götürerek tabii!

DARIO: Olamaz! Kim anlattı bunu sana?

FRANCA: Annem... görsen, ne güzel bir adak mumu getirmişti eve... en az bir hafta ışık verir. Konu açılmışken, bir haber var mı?

DARIO: Neden haber var mı?

FRANCA: Annemle babamdan... çoktan gelmiş olmaları gerekirdi.

DARIO: Bize mi geliyorlar? Nerden esmiş?

FRANCA: Senin unuttuğun belli... bir raslantı sonucu bugün kızımızın doğum günü...

DARIO: Ya öyle mi? Peki, kaçma basıyor?

FRANCA: Tahmin etmem gerekirdi... kızımızı yirmi yıl önce sen doğurmuş olsaydın... emin ol, hiç unutmazdın... benim unutmadığım gibi!

DARIO: Ama yanlıyorsun...kanıtı da ona satın aldığım bu güzel pasta...İşte bak!

FRANCA: Pasta mı? Delirdin mi sen?

DARIO: Niye?

FRANCA: Geçelim, iyice geride kalmışsın sen, gerinin de gerisinde... Hala pastadasın... belki üstünde mumları da vardır... bugünün çocuklarına pasta, ha!

DARIO: Evet, üstünde mumlarıyla bir pasta... geride kalmışım ben... ne olmuş?

FRANCA: Üstünde mumlarıyla mı? Mumlarıyla mı dedin?

DARIO: Evet, üstünde mumlarıyla dedim.
 FRANCA: Onları da aldın mı?
 DARIO: Elbette.
 FRANCA: Kaç tane?
 DARIO: Eee, yirmi... yirmisini bitiriyor, değil mi?
 FRANCA: Aferin sana...yirmi mum... Nasıllar peki...büyük mü? Bir dokunayım... nerede onlar?
 DARIO: İşte burada... bu pakette...Ama ne kadar garip davranıyor... pastaya aldırıyor bile... mumlar için bayram ediyor! Baksana, erkek arkadaşını da davet ettim... Hoşuna gideceğini düşündüm... Belki kendisi çekinir de davet edemez diye... yolda karşılaşınca...
 FRANCA: Kimle karşılaştın?
 DARIO: Erkek arkadaşıyla.
 FRANCA: Hangisiyle?
 DARIO: Nasıl hangisi? Kızımızın kaç erkek arkadaşı var?
 Ben yalnızca Marco'yu tanıyorum...üç ay önce birlik-telerdi hanı...
 FRANCA: Doğru... ama şimdi erkek arkadaşı o değil...
 Şimdi Piero ile birlikte... *(Elindeki fincanlarla oynamaktadır.)*
 DARIO: Hay Allah, hiç derdimiz yokmuş gibi...
 FRANCA: Dert ya... onu bunu eve davet edeceğine, kendi işine baksan iyi olurdu.*(Fincanlar elinden kayıp düşer.)* Gördün mü, sinirden fincanların düşmesine neden oldun... kırılmaz takımın son üç fincanıydı! Söyler misin bana, Piero da gelince ne olacak?
 DARIO: Ee, inşallah onu davet etmemiştir.
 FRANCA: Ya ben davet ettiysem?
 DARIO: Ama neden? Sen niye burnunu sokuyorsun?

Kapı telefonu çalar.

FRANCA: Her şeyden önce ben onun annesiyim... Kapı telefonu çalıyor. Baksana kimmiş?
 DARIO: Alo...a, sen misin anne... Evet, şimdi açıyorum...
 Tamam, açıldı... yukarı gel... bekliyoruz.
 FRANCA: Kimdi?
 DARIO: Annenle baban...
 FRANCA: Sonunda gelebildiler... Çatı katında duran gazlı fırını da getirmişler mi?
 DARIO: Bir de gazlı fırın mı...? Hayır, sormadım...
 FRANCA: Neyse, onları karşıla lütfen... çok yükleri olmalı...belki eski odun sobasını da getirmişlerdir...
 DARIO: Yo, olamaz!
 FRANCA: Aman yarabbi, söyle onlara asansöre binmesinler! Çok tehlikeli!
 DARIO: Aptal aptal konuşma... Elektrik tam şu anda kesilecek değil ya!
 FRANCA: Hiç belli olmaz... Kapı telefonuyla seslenip durdurmaya çalış... daha binmemişlerdir belki... Çabuk ol... nerede şu telefon... ver de ben konuşayım...
 dur, önce şu kahve ibriğini tut... *(Tam bu anda elektrik kesilir. Kadın ibriği kocasına verir ama adam karanlık nedeniyle görmez: ibrik yere düşer.)* Aman yarabbi... sana ibriği al diyorum, yere düşürüyorsun! Gözlerin nerede... Görmüyor musun?
 DARIO: Hayır, görmüyorum... Ansızın elektrik kesildi!
 FRANCA: Aman tanrım! Elektrik! İşte, gördün... Annemle babam! Gördün mü! Asansörde hapis kaldılar... Çabuk gidip bak...hadi... *(Gözündeki sargıyı çıkarır.)*
 DARIO: Tamam, hemen gidiyorum... karanlık... göremiyorum! *(Elleriyle yoklayarak kapıya doğru gider.)*
 FRANCA: İşte, şimdi gör bakalım... bana kulak verseydin... kendini karanlığa alıştırsaydın... şimdi hiç sıkıntı çekmezdin! Ne var? *(Dario dışardan açılan kapıya*

çarpar: Birinci çocuk girer.)

DARIO: Hey, ne oluyor! Kapı kapalıyken bana çarp-
tı...oy oy! Ne çarpış ama! Kim o, tam bu anda kapıyı
açıp kafamı delen uğursuz?

FRANCA: Sen misin, anne?

DARIO: *(Karanlıkta elleriyle yolunu bulmaya çalışa-
rak.)* Sen misin, anne?

BİRİNCİ ÇOCUK: Hayır, hamfendi... ben anneniz değı-
lim. Özür dilerim ama zil çalmıyor... Lucia evde mi?

FRANCA: Aa, sen kızımın erkek arkadaşı mısın? *(Kendi
kendine.)* Nerede bu kibritler?

BİRİNCİ ÇOCUK: Evet... doğum gününe davetliyim.

DARIO: Şimdi oldu! Benim davet ettiğim çocuk musun
sen...karımın davet ettiği mi?

BİRİNCİ ÇOCUK: İı, ben, aslında, beni Lucia davet etti.

FRANCA: Ya, öyleyse sen üçüncüsün... İyi, iyi... *(Bir
mum yakar.)* Gerçekten, seni hiç görmemiştim... bi-
raz yaklaşıp mısın? Yo, hiç görmedim! Eh, memnun ol-
dum! Sen ne yapıyorsun orda, oklava yutmuş gibi...
gidip baksana babamla anneme ne olmuş... Al şu mu-
mu... Hepsini bitirme ama, pastanın mumları eksik
kalır. Hadi, çabuk ol!

DARIO: Tamam, tamam, hemen gidiyorum! *(Kapıya yö-
nelir.)*

FRANCA: Sen de işe yara... bir mum daha yakmama yar-
dım et. Daha büyükleri de var ama, onları uzun ke-
sintilere saklamak daha doğru değil mi... ne dersin?

BİRİNCİ ÇOCUK: Evet bayan, kesinlikle.

Dario açılan kapıya çarpar : İkinci çocuk girer.

DARIO: Oy oy! Kapı gibi Allahı cezanı versin!

FRANCA: Ne var? Kim geldi?

DARIO: Ben ne bileyim? Birden sokak kapısı açıldı! Az
daha kafam kırıyordu... mumun sönmesi de cabası!

İKİNCİ ÇOCUK: Özür dilerim, ama... bilemezdim...

FRANCA: Kim geldi... cevap verin lütfen!

DARIO: Bekle de ona sorayım... kimsin sen?

İKİNCİ ÇOCUK: Adım Marco...beni siz davet ettiniz.

DARIO: Marco...benim davetlim.

FRANCA:*(İçecek ikram eder.)* Gir içeri... sen de bir mum
al... Tanışıyor musunuz? Hayır mı? Eh, şimdi tanışın
öyleyse... kız arkadaşınız birazdan gelecek... çin çin!
Umarım, elektrik de çabuk gelir...

*Dario, suratına kapıyı yemeden dışarı çıkmayı so-
munda başarır.*

MARCO: Sanmıyorum bayan... tersine kesinlikle biliyo-
rum ki bütün gece gelmeyecek... yarın sabah on
birde verecekler.

FRANCA: Olamaz ama, düşünün bir... on bir saat elekt-
riksiz... Görülmemiş bir şey... Sonra, önceden haber
vereceklerdi hani?

BİRİNCİ ÇOCUK: Haber verdiler, bayan... Buraya gelir-
ken radyodan duydum... arabada... yarım saat kadar
oluyor.

FRANCA: Nasıl, nasıl? Yalnızca yarım saat önce mi haber
verilmiş? O an radyo başında olacaksın da duyacak-
sın!

MARCO: Ama, öngörülen bir şey değildi... açıkcası.

BİRİNCİ ÇOCUK: Evet, acil bir durum olmuş... İyi anla-
madım ama, santralda bir patlama olmuş galiba.

FRANCA: Lanet olsun... ne biçim bir ülkede yaşıyoruz?!
Santrallar havaya uçuyor... Sanki Amerika'dayız! *(Öf-
keden kapıya bir tekme atar.)*

O sırada giren Dario kapıyı suratına yer.

DARIO: Auuu! Burnum!

FRANCA: Dikkat etsene! Nedir bu çektiğimiz... Güzel haberi duydun mu? Yarın sabah on bire kadar elektrik vermeyeceklermiş. Buzdolabının derin dondurucusunu da tıka basa doldurmuştum... donmuş gıdaların hepsi bozulacak, farkında mısın?

DARIO: Yok canım, o kadar dramatize etme... hiç açılmazsa, yirmi dört saat dayanırlar.

FRANCA: Sen nerden biliyorsun? Ama asıl... annemle babam ne oldu? Neredeler?

DARIO: Bir şey olmadı... Her şey yolunda.

FRANCA: Neyse... öyleyse asansörle çıkmadılar?

DARIO: Hayır, çıkmadılar!

FRANCA: Neyse!

DARIO: Giriş katında kaldılar... Asansöre tam binmişlerdi ki, tak... elektrik gitti.

FRANCA: Giriş katında? Asansörün içinde... hapis mi kaldılar? Ve sen bana gelip hiçbir şey olmadı diyorsun, ha?

DARIO: Öyle ama, giriş katında onları kurtarmak çok kolay... en üst kata, asansör komuta odasına çıkıp acil durum kolunu çektik mi, tamam...

FRANCA: En üst kata çıkmak yetiyor mu? Emin misin?

DARIO: Nasıl olmam... kapıcı söyledi.

FRANCA: Öyle mi? Peki kapıcı nerede? Çıktı mı?

DARIO: Hayır, daha burada... Elektrik gelmeden çıkamıyor.

FRANCA: Niçin... dalga mı geçiyorsun... hepimiz gibi merdivenlerden çıkamıyor mu? Bacakları mı kırıldı yoksa?

DARIO: Yo, yo... bacakları sağlam... Yalnızca annen, ba-

ban ve bir doktorla birlikte asansörde kapalı kaldı.

FRANCA: Bir doktor mu? İçerde bir de doktor mu kaldı... neyse...annem bayılırsa ne yapacağını bilir, hiç olmazsa.

DARIO: Eee, tabii, ayıldığı zaman.

FRANCA: Nasıl ayıldığı zaman? Yani bayıldı mı demek istiyorsun? Kriz mi geldi? Doktor kriz mi geçirdi?

DARIO: Evet, korkudan ani bir kriz... kapalı yer korkusu varmış... tak diye düşmüş. Hay Allah, ne aptalım... Az daha unutuyordum... Bir cankurtaran ve itfaiyeyi çağıracaktım. *(Telefona gider.)*

FRANCA: İtfaiye mi? Neden?

DARIO: Çünkü komuta odasının anahtarı kapıcının cebinde... bu nedenle asansörün kapısında bir delik açmak gerekiyor... birinin içeri elini sokup anahtarı alması için...ve oksijen tüpünün borusunu sokmak için... doktor için ve de astımı olan kapıcı için. *(Mumu yaklaştırarak ışığında numarayı çevirir.)*

FRANCA: Of, ne felaket! Annemle babam asansörde kaldı... dondurulmuş gıdaların eriyor... kızımın iki erkek arkadaşı...

Üçüncü çocuk girer.

ÜÇÜNCÜ ÇOCUK: Girebilir miyim? İyi akşamlar, bayan... adım Piero...

FRANCA: İşte, lafım ağzımda kaldı... Buyur, tam da seni bekliyorduk... mumunu al... ve Mormonlar topluluğuna katıl.

Kızları girer.

FRANCA: Oo, işte yedi kocalı Hümmüz!

LUCIA: Selam anne... geciktiğim için kusura bakma... Giulio geldi mi?

FRANCA: Geldi: Giulio, Marco, Piero... hepsi geldiler... itfaiyecilerle cankurtaranı bekliyoruz... onlar da gelince tamam olacağız.

LUCIA: *(Annesini bir yana çekip...)* Lanet olsun... öteki ikisini kim davet etti?

FRANCA: Oo, önemli değil...Sana bir sürpriz yapmak istedik... Eskiye Dönüş çok moda ya bugünlerde!

LUCIA: Ne kadar düşüncesizsiniz... durup dururken başıma iş açtınız! Ne felaket!

FRANCA: Eh, bir felaket fazla, bir felaket eksik olmuş... ne fark eder...

DARIO: *(Telefonu kapatır.)* Yapacak bir şey yok... Selam Lucia... doğum günün kutlu olsun, itfaiyeciler gelemiyorlar... Hepsi işteymiş... santral görevlisi dedi ki tüm kentte yüzbinden fazla asansörde insan kalmış... Neyse, çok ağır bir durum değil: elektrik santrali havaya uçmamış hiç olmazsa... yalnızca önlem olarak kentin elektriğini kesmişler...

FRANCA: Eeh... iyi bir haber gerçi... Ama neye önlem olarak?

DARIO: Dağıtım merkezinin gaz tanklarında bir kaçak saptanmış... Sızan gazın ateş almasını önlemek için de elektriği kesmişler... Belki de yarın akşama kadar sürer!

FRANCA: Yarın akşama kadar mı? Annemle babam, kapalı yer korkusu olan bir doktor ve astımlı bir kapıcıyla asansörde hapis kalacaklar, öyle mi... hem de kırk sekiz saat? Kızım üç nişanlıyla birlikte... buzdolabım eriyecek ve içine doldurduğum bütün yiyecekler bozulacak... Üstelik gazı da kestiler... *(Bir radyatöre dokunur.)* Tanrım, kalorifer sönmüş bile!

DARIO: Sakin ol, kendimizi kaybetmeyelim!

FRANCA: Evet, haklısın, kendimizi kaybetmeyelim, sakın olalım. Bir şeyler yapmalıyız! Hadi bakalım, buzdolabını boşaltalım... her şeyi dışarı çıkaralım... buzlarını çözdürüp pişirelim. Böylece bozulmazlar. Heey, size diyorum... hepinize... kımıldayın biraz.

KIZI: Ama, anne, gaz kesikse nasıl pişireceğiz?

FRANCA: Yedek tüpler var... hortumları çıkarın...tüplerin ağzına takın... yatak odasında bulabilirsiniz, fırlayın, hadi! Sen Piero, Marco ya da adın neyse... sandık odasında iki gazlı fırın var... hazneleri de dolu... Dışarı çıkarın onları.

DARIO: *(Buzdolabını boşaltırken.)* Dondurulmuş balık... et... sebzeler... bir tavuk! Ne kadar çok şey almışsın? Nerdeyse yirmi kilo var! Hepsini pişirmeyi düşünmüyorsun ya?

FRANCA: Evet, hepsini... bozulmadan önce! En az on fırınım var... tencereler de yeter...

DARIO: Ama piştikten sonra da yarım günden fazla dayanmazlar... buzdolabı da çalışmıyor çünkü... Hepsini yiyecek miyiz yoksa?

FRANCA: Evet, hepsini yiyeceğiz... eğer gerekirse!

DARIO: Yirmi kilo yiyeceği mi? Bizi öldürmek mi istiyorsun?

FRANCA: Merak etme... bu üç delikanlı ve kızımız da bize yardım eder... gençler her zaman iştahlı olurlar. Görülmemiş bir doğum günü kutlaması olacak! İşte tencereler ve tavalar... Şu dördüne su doldurun...hadi iş başına... çalışmaya yemek yok!

Oradaki herkesin katıldığı çılgınca bir pandomim başlar: fırınları yakarlar, kızartmalar hazırlanır, patatesler soyulur, sebzeler ayıklanır. Ortalık üstlerinde

tencere ya da tava olan fırınlarla dolmuştur. Dışardan çekiç çakma sesleri gelir.

DARIO: Merdivenlerdeki bu gürültü de ne? Bir dakika gidip bakayım. *(Çıkar.)*

FRANCA: İşte bizimki, sıvışmak için en küçük fırsatı bile kaçırmaz.

Pantomim sürerken Dario girer.

DARIO: İyi haberlerim var. İtfaiyeciler gelmiş, cankurtaran da. Asansörün kapısını deliyorlar... annenle baban birazdan kurtulacak.

FRANCA: İyi! Öyleyse elimizi çabuk turalım da onları çıkardıklarında kutlama için yemek hazır olsun!

Fırınların başında çılginca çalışma pantomiminden, erimeyle, zengin bir sofranın kurulma pantomimine geçilir. Dario şarap şişelerini açmaktadır. Masanın ortasında, üzerinde pek çok mum yanan bir mumluk vardır. Lucia girer.

LUCIA: Tamam, onları kurtardılar... merdivenden çıkıyorlar!

KORO: Yaşasın!

FRANCA: Ah zavallı anneciğim... ve babacığım... kimbilir ne kötü olmuşlardır...

LUCIA: Yo, yo! Çok iyiler... hele ninem... ötekileri o yüreklendiriyordu... bütün bu süre içinde şarkı söyledi... hep gülüyordu...

FRANCA: Şarkı söyleyip gülüyor muydu?

Koridordan bir kadın sesi duyulur. Şarkı söyleyen ninenin sesi.

NİNE: "Manastıra tukmuşlardı beni... küçücük bir hücreye... aşk yapmıyayım diye..."

İki itfaiye eri, yaşlı kadını taşıyarak ve şarkısına eşlik ederek, içeri girerler.

İTFAYECİLER: "Sevgilileri onu kurtardı ama... aşk yap-sın diye doyasıya!"

FRANCA: Oh, sevgili anneciğim... ne kadar sevinçliyim... bilsen ne kadar korktum!

NİNE: Bense tersine, hiç korkmadım!

İTFAYECİ: Olağanüstü bir anneniz var, sevgili bayan... müthiş!

FRANCA: Biliyorum, biliyorum... ya babam nerede?

Dede sahneye girer.

DEDE: İşte buradayım ve çok iyiyim...Ne de olsa eski toprağız! Ama doktorla kapıcı maalesef pek iyi değiller. Sana sormadan onları yukarıya evine davet ettim.

Kızıl Haç'ın sedye taşıyıcıları Doktor ile Kapıcıyı getirirler.

FRANCA: Çok iyi yaptınız... buyrun, rahatınıza bakın.

DOKTOR: Sizi rahatsız etmek istemezdik... beş dakika soluk alıp gideceğiz.

FRANCA: Ne rahatsızlığı... rahatınıza bakın... hadi çocuklar, iskemleleri getirin... hep birlikte birkaç lokma yiyelim! Kurtuluşunuzu kutlayalım! *(Kocasına.)* Sen de şarap koy.

İTFAYECİ: Teşekkürler... ama biz görevdeyiz... kalamayız. Hatta, hemen gitmemiz gerekiyor... malum, daha

kurtarmamız gereken çok kişi var.
FRANCA: Şaka ediyorsunuz galiba... Annemle babamı kurtaracaksınız ve ben size, bir lokma yemek ve bir yudum şarapla teşekkür edemiyeceğim, öyle mi? Hadi, siz de oturun... hastabakıcı beyler... buyrun... davet beklemeyin... kalırsa nasıl olsa hepsi atılacak... Evdeki her şeyi pişirdim yoksa bozulacaktı... bir centilmenlik yapıp bize yardım edin...
İTFAİYECİ: Be, yardım etmek içinse...
ÖTEKİ İTFAİYECİ: Elbette... eğer bir acil durum varsa... zor durumdaki yurttaşlara yardım etmek görevimizdir! Bunun için buradayız!
SEDYE TAŞIYICI: Üstelik tannın bunca nimetini sokağa atmak... suç olurdu, suç!
FRANCA: Aferin... herkes oturduğuna göre başlayabiliriz... Bugün kızımın doğum günü...
KORO: Tebrikler!
DARIO: Haydi yemeğe! Neyle başlayalım... balıkla mı... yoksa piliçle mi? dana kızartmasıyla mı? yoksa kuzu pirzolasıyla mı?
NİNE: Vay canına, ne kadar çok yiyecek!
İTFAİYECİ: Korkarım biz sonuna kadar kalamayacağız.
FRANCA: Eh, bu demektir ki ikiniz için de birer paket yapacağım ve yemeklerinizi yanınızda götüreceksiniz! Nasıl olsa atılacaklar... buzdolabı çalışmıyor çünkü!

Kabkabalalar

DARIO: Dinleyin... doğum günü pastasının mumlarını söndürmekle başlasak, ne dersiniz?
FRANCA: Evet...haklı... Biraz daha bekleysek kendileri söneceklerse de... hadi... işte pasta... gayret Lucia büt-

tün mumları bir üfleyle söndür! Bir... iki...ve...

Lucia üfler, mumlar söner ve aynı anda elektrikler yanar.

KORO: Oooo! Elektrik geldi!
FRANCA: Yaşasın!
DARIO: Şimdi bir soluk alabiliriz! Artık rahat rahat yemeye başlayabiliriz.
İTFAİYECİ: Evet...acil durum bitti artık... İstedğimiz kadar kalabiliriz burada! Yaşasın!
KORO: Afiyet olsun!
FRANCA: Ne afiyet olsun... Durun bakalım: yemek bitti!
DARIO: Ne oluyor sana? Nasıl bitti?
LUCIA: Ama anne, delirdin mi?
FRANCA: Tabii ki hayır! Asıl siz delirmişsiniz... hem delisiniz, hem de cahil! Dünyanın parasını verdiğim bu kadar yiyeceği bir oturuşta bitirecek miyiz?... Öylesine, neşeyle tıkmak için! Gençlere çok güzel örnek oluyorsunuz! Tutumlu olma sorumluluğumuz yok mu?
DARIO: Ama, sevgilim... onları sen davet ettin...bizim konuklarımız onlar!
FRANCA: Evet, konuk... ama acil durum konuğu... yiyecekleri atmamak için davet edildiler... ama artık elektrik geldi, buzdolabı da çalışıyor... acil durum bitti! Bağışlayın beni... üzgünüm ama şenlik bitti... lütfen anlayın... zor zamanlar yaşıyoruz... kriz var... yiyecekten tasarruf etmek, bir kısmını daha kötü günlere ayırmak zorundayız... Artık başka zamana... *(Ninenin yardımıyla tabakları toplar ve büyük bir hızla buzdolabına doldurur.)* Gelecek sefere... Gelecek elektrik ke-

sintisine... hepiniz davetlisiniz... bekliyorum! Güle güle, teşekkürler... *(Konukları sokak kapısına doğru iteler.)* Hadi, üstlerinizi bekletmeyin, belki de sizi düşünüyorlardır... Sayın doktor... biraz daha iyi misiniz? Ya siz? Kapıcı daairesini boş bırakamazsınız, değil mi? Güle güle, çocuklar... Lucia'yı anımsamak için birer mum alın... hoşça kalın... teşekkürler... Gerçekten güzel bir akşam oldu! Sen de anne... bu saatte ayakta ne işin var? Saat çok geç... güle güle baba... seni gördüğüme sevindim.

Bir fanfar müziği başlar ve gittikçe yükselir.

FRANCA: *(Bitkin bir halde kendini bir iskemleye bırakır.)*
Ne korkunç şey bu elektrik kesintileri!

Kocasıyla kızı, bir peçeteyle yelpazelenen Franca'ya şaşkın şaşkın bakmaktadırlar.

YAŞLILARIN SORUNU

Kişiler: Franca, Alışveriş Çantalı Kadın, Dış Ses, Delikanlı, Paketli Adam, Fötr Şapkalı Adam, Diğer Adam, Dürbünlü Adam, Belediye Zabıtası, Seyyar Satıcı, Bir Kadın.

Franca kitap okumakta.

DIŞ SES: Hey. Franca, yayındayız... ne yapıyorsun?

FRANCA: Görmüyor musun, okuyorum. Bekle de şu öyküyü bitireyim.

DIŞ SES: Ama vakit yok, çabuk ol!

FRANCA: Yo hayır, çabuk falan olamam, olacak şey mi ama insan ne zaman ilginç bir şey okuyor olsa, anında başlarlar : "Çabuk ol, kumolda, fırla! Herkes bana emrediyor..." Hayat mı bu!

DIŞ SES: Bu kadar ilginç olan da neymiş? Polisiye mi?

FRANCA: Ne polisiyesi! Anton Germano Rossi diye birinin oyunu.

DIŞ SES: Aa, ünlü mizah yazar, satirik gerçeküstücülüğün ustası.

FRANCA: Ya, tanıyorsun demek! Baksana, burada televizyonda oynayamaz mıyız bu parçayı?

DIŞ SES: Hangi parçası acaba?

FRANCA: Pencereden atılan yaşlıları anlatan parça.

DIŞ SES: Pencereden atılan yaşlılar mı? Haa, evet. Yaşlı sorununa karşı ilgisizliğimizi korkunç iyi anlatır.

FRANCA: İşte, tamam. Oynuyor muyuz?

DIŞ SES: Burda, televizyonda mı?

FRANCA: Evet, yalnızca beş ya da altı kişi var, daha ne istiyorsun!

DIŞ SES: Yo yo. Fazla sert bir parça, insanlar bu kadar acımasız bir güldürüye alışık değil, yanlış anlaşılabilir.

FRANCA: İşte buyrun, hep aynı terane, halk anlamaz, halk hazır değil. Hep aynı küçümseme. Siz sorumlu yöneticiler, yalnızca kendinizin mi anladığınızı sanıyorsunuz ? Halk geri, çocuk kalmış, gelişmemiş. Yalnızca kahramanın iyi, yakışıklı, güçlü ve yenilmez olduğu zirvaları anlar, kahraman bir at ya da çoban köpeğiymiş fark etmez ; tabii kötüler de çirkin, iğrenç ve aptaldırlar, sonunda yenilir ve param parça olurlar. "Halkı rahatsız etmemek gerekir, özellikle de yemek yerken" diyorsunuz ve sonra üzerine dakikada beş ölü, deşilmiş kadınlar, kan sızan ağızlar, yakılan insanlarla dolu televizyon filmlerini boca ediyorsunuz. Ama gerçek şiddetten, her gün sürekli karşılaşılan şiddetten söz etmek bile istemiyorsunuz!

DIŞ SES: Sana ne oluyor Franca? Şimdi de ahlakçı feminist mi kesildin başımıza!

FRANCA: Benimle dalga geçme: ikiyeüzlü, memur, geveze. Şu yaşlılar üzerine oyunu oynuyor muyuz, onu söyle!

DIŞ SES: Hayır, olamaz... Denetim kurulundan geçirmek gerekirdi...

FRANCA: Öyleyse ben de yayma çıkmıyorum.

DIŞ SES: Tamam tamam. Ama seni uyarıyorum, izleyicilerin büyük bölümü oyunun esprisini anlayamayacak, göreceklerin. Hadi, anonsunu yap bakalım.

FRANCA: Sevgili dostlar, bayanlar baylar, yaklaşık elli yıl önce, Anton Germano Rossi yaşlıların sorunları üze-

rine bu çok kısa tek perdelik oyunu yazdı. Uygar toplumumuzun gittikçe daha çok dışladığı, uzaklaştırdığı, evlere, gettolara kapattığı yaşlılar üzerine; evet, bu toplum, elinden gelse, yaşlıları tümüyle yok ederdi. Herkes, çocuklardan başlayarak. Yararsız boğazlardan başka bir şey değil yaşlılar...para kazanmada, devlette, sporda, modada, her şeyde yararsız. Size bu tek perdelik oyunun serbest bir uyarlamasını sunuyorum. Hadi... çok rica ederim, simgeleri iyi anlamaya çalışın! ... ve üzerinde düşünün... hadi!

Sabne: Kentte büyük bir caddenin perspektif görünüşü. Bir insan kümesi bavaya, karşıdaki apartmanın üst katlarına doğru bakmaktadır. Bisikletli bir delikanlı gelir, durur.

DELİKANLI: Ne oluyor?

ALIŞVERİŞ ÇANTALI KADIN: Görmüyor musunuz? Yaşlı bir adamı aşağı atıyorlar?

DELİKANLI: Yaşlı bir adamı mı? Nereden?

KADIN: Şurada yukarda, iyi bakın: iki, üç, dört, beşinci kat. İşte orada! Görüyor musunuz, itiyorlar!

DELİKANLI: Ama niçin aşağı atmak istiyorlar ? Ne yapmış?

KOLTUĞUNUN ALTINDA PAKET OLAN ADAM: Hiçbir şey ! Amma laf ! Şu işe bak, yaşlı bir adamı pencereden aşağı atmak için uygunsuz bir şey yapması mı beklenecek? Yanmıştık o zaman!

ALIŞVERİŞ ÇANTALI KADIN: Doğru. Ama, pek eğitici bir gösteri olmadığını söylemek zorundayım ! Artık sık-maya başladı ! Sokaklar yukardan atılmış yaşlı insanlarla dolu...bari, aşağıdan geçenlere önceden haber verseler !

DELİKANLI: Ama onu gerçekten atıyorlar mı ? Ama alçaklık bu ! Uygarlık dışı ! Kim o adamcağızı aşağı iten kaçıklar ?

FÖTR ŞAPKALI ADAM: Kim bilir ? Belki apartmandaki kiracılarıdır ya da mahalle halkı. Doğru, siz haklısınız, uygarlık dışı bu. Yönetim halletmeli bu işi, vatandaşlara bırakmamalı. Ama belediyedekilerin umurunda bile değil ... onlar yalnızca vergi almasını biliyorlar !

DELİKANLI: Peki polis ne yapıyor ? Karışmıyor mu ?

KADIN: Ha, bir polis var... bir memur, orada aşağıda kaldırımda, meraklıları ve yoldan geçenleri uzaklaştırmaya çalışıyor, adam üzerlerine düşmesin diye.

PAKETLİ ADAM: Ama beceremiyorlar. Bakın, parmaklıklara nasıl da sarılmış adamcağız. Vay canına, amma da çevik !

DİĞER ADAM: Hayata nasıl bağlılar, inanılmaz !

FÖTR ŞAPKALI ADAM: Doğal ! Ne kadar yaşlı ve düşünün olurlarsa o kadar hayatta kalmak istiyorlar, hayatı seviyorlar, yaşama içgüdüleri iki kat güçlü oluyor.

Bir seyyar satıcı geçer.

SEYYAR SATICI: Dürbün var ! Dürbünler, tek gözlü, çift gözlü, üç boyutlu, renkli. Yaşlı adamın düşüşünü yakından izleyin. Fırsattan yararlanın, kiralık da var. Özel indirimler, zengin armağanlar !

DİĞER ADAM: Bir tane verir misiniz ! Kaça ?

KADIN: Ama şuna bakın, ne kadar dik kafalı bir yaşlı ! Kimıldamıyor bile.

DELİKANLI: Özür dilerim, ama gerçekten anlamıyorum. Bu bir suç, bir cinayet olayı ve siz burada durmuş seyrediyorsunuz. Hiçbir şey yapmıyor musunuz ?

FÖTR ŞAPKALI ADAM: Ama onunkiler anlaşırsa biz ne yapabiliriz ?

DELİKANLI: Onunkiler kim ?

FÖTR ŞAPKALI ADAM: Akrabaları, izin kağıdı imzalandıktan sonra...

DELİKANLI: Neyin izni...

KADIN: Neyin izni mi ? Sen nerede yaşıyorsun, delikanlı ! Yaşlı adamı atma izni. Siz bu taraflardan değilsiniz galiba ?

PAKETLİ ADAM: O kadın da ne yapıyor ?

DİĞER ADAM: Hangisi ?

PAKETLİ ADAM: Dürbününüz var, yine de göremiyor musunuz ? Şurada, iyi bakın. Yan pencereye bir kadın çıktı, yaşlı adamı kollarından yakalamış yukarı çekmeye çalışıyor !

KADIN: Yakın bir akrabası olmalı, oluyor böyle şeyler... insan son dakikada acıyı veriyor.

FÖTR ŞAPKALI ADAM: Ama ne acıması, bilinçsizlik bu !

KADIN: Ee, belki siz anlayamazsınız, benim moruğu atıklarında, ben de bir an, böyle, nasıl söylesem... ne de olsa senin kanından biri. Sonra düşündüm. İşte ! Pencereden uzaklaştırdılar sonunda, zavallı kadın ! Yaşlı adama bakın, çerçeveye tutundu... gücü tüketiyor artık !

PAKETLİ ADAM: Bahse girerim ki daha dayanacak, kurtaracak kendini !

FÖTR ŞAPKALI ADAM: Bahse mi giriyorsun ? Ne koyuyorsun ?

PAKETLİ ADAM: Beşbin.

FÖTR ŞAPKALI ADAM: Anlaştık. Ben vanım ! İki dakika içinde düşecek diyorum ve beşbin koyuyorum.

PAKETLİ ADAM: Bahis tamamdır.

KADIN: Siz ikniz, utanmıyor musunuz ? Böyle üzücü

olaylar üzerine bahis olur mu?

DİĞER ADAM: Bu tür gösterileri biç .olmazsa küçük çocukların izlemesini önlemeleri gerekirdi. Aşağıya bir göz atın, en azından on çocuk var, üstelik bazıları çok da küçük.

KADIN: Ama ne biçim ana baba bunlar ? Bazı olayların, küçükler üzerinde, belki de bütün yaşam boyu sürececek bir çok etkisi yapacağını nasıl oluyor da anlamıyorlar!

DELİKANLI: (*Yukarıya doğru bağırır.*) Bravo, bravo dede! Bakın, kurtuldu! Yağmur oluğundan kayıp alt katın terasına indi... ha gayret, dede !

KADIN: E aferin, bir de taraftarlık yapıyorsunuz ha! Ne bilinçsiz bir çocuk!

DELİKANLI: Nedenmiş o ?

FÖTR ŞAPKALI ADAM: Lütfen, gidin buradan !

DİĞER ADAM: Ne sanıyorsunuz siz, maçta olduğunuzu mu? Bizim burada eğlendiğimizi mi sanıyorsunuz? Sizden daha çok üzülünüz biz, haberiniz var mı?

DELİKANLI: Üzülme mi ? Hiç sanmam, burda durmuş seyrediyorsunuz, o kadar!

KADIN: Biz seyretmiyoruz, hazır bulunuyoruz, çok farklı şeyler bunlar!

DELİKANLI: Evet, ama hiçbir şeye karışmıyorsunuz!

KADIN: Sizse alkışlıyorsunuz, bilinçsizce onu destekliyorsunuz! Ama şunu anlamıyorsunuz : eğer yaşlılar isyan etmeye, pencereden atılmaya karşı gelmeye başarlarsa, bunun sonu düzensizliktir, anarşidir!

FÖTR ŞAPKALI ADAM: (*Delikanlıya.*) - Yanılıyor muyum, yoksa siz şu antinükleer komitenin tutucu üyelerinden misiniz ? Hani şu doğayı ve atılacak yaşlıları koruyalım diyen !

DELİKANLI: Ben hiçbir komiteden değilim. Ben diyorum

ki bu yapılacak şey değil, yaşlılar da insandır!

KADIN: İşte! İşte şimdi anlaşıldı, bir insan hakları bayraktarı daha ! Şu gençlere bedava eroin dağıtmaktan yana olanlardan biri. O berbat yaşlı sığınaklarını da canlandırmak ister bunlar. Hani şu zavallı yaşlı babalarımızın, annelerimizin birer solucan gibi can sıkıntısından patlasınlar diye atılıverdikleri sığınaklar. Yalnızlık kemirip bitirir zavallıları orada, bazan da karıncalar!

PAKETLİ ADAM: Sen nesin biliyor musun, sevgili delikanlım? Gerçekte iki yüzlü bir tutucu, bir gericisin sen!

DİĞER ADAM: O insanlık dışı zindanları kapatmak için yıllar yıllar boyu verdiğimiz onca savaşımdan sonra vardığımız noktaya bak! Hâlâ şu iki yüzlü, popülist nutukları dinlemek zorunda kalıyoruz.

DELİKANLI: İki yüzlü popülist de kim ? Kim nutuk atıyor, ne üzerine?

KADIN: Yaşlılar üzerine, sevgili delikanlı. Bizim yaşlılarımız üzerine. Seçimimizi yaparken cesur olmak gerekiyor. Demagoji de yapmayalım. Yaşlılarımızın bize yük olduklarına karar mı verdik? Onlara bakamıyor, yardımcı olamıyor muyuz? Emekli aylıkları da, genelleme yapmayalım ama, yaşamlarını sürdürmelerine yetmiyor. Onlarla ilgilenecek zamanımız da yok. Öyleyse, onları bu yaşlı sığınağı denen pis kokulu zindanlara terk etme cinayetini işlemektense, pencereden atma sorumluluğunu üstlenmek daha iyi, çok onurlu ve uygar bir davranış.

DÜRBÜNLÜ ADAM: Dikkat ! Bakın, onu yeniden yakaladılar. Atıyorlar !

KORO: Attılar !

KADIN: Zavallı yaşlı adam. Acıları sona erdi artık !

ZABITA: Hadi, açılın. Hadi evinize, yolu boşaltın !
FÖTR ŞAPKALI ADAM: Özür dilerim bayım, beş bin lire-
tim ne oldu ? Bahsi kazandım.
PAKETLİ ADAM: Lütfen, siz hiçbir şey kazanmadınız!
Berabere kaldık, pata!
DÜRBÜNLÜ ADAM: Dikkat ! Birini daha atıyorlar.
KADIN: Nerede ?
DÜRBÜNLÜ ADAM: Şurda, şu yanda, dördüncü kat!
İkinci pencere.
ZABITA: Bu kadar da olmaz, ileri gittiler artık, trafiği
böyle saatlerce engelleyemezler!
KADIN: Elbette, bunun bir saati olmalı, sabah erken ve
haftada en çok, önceden belirlenen iki ya da üç
gün... yoksa kargaşa olur! Özür dilerim memur bey
ama, şu Belediye Meclis Üyesi'nin önerisi ne oldu?
Atılacak tüm yaşlıları toplayıp stadyuma götürmeyi ve
orada maçtan önce kitlesel bir şey yapmayı önermiş-
ti hani?
ZABITA: Evet, biliyorum. Ama, spor-totocular karşı çıktı.
Kendileri yapmak istiyorlarmış!

TABAKLAR

Kişiler: Anne, Baba, Dede, Torun, İki Genç.

*Sabne: Büyük bir kentin kenar mahallelerinden bi-
rinde, dar geliri bir ailenin oturma odası.
Sabneye, oldukça dinç bir yaşlı adam olan Dede gi-
rer. Sırtında tümüyle parçalanmış bir bisiklet vardır.
Tekerlekleri dağılmış, didonu kopmuş, pedali ters
dönmüş. Karşı taraftan da, yirmi yaşlarında bir deli-
kanlı olan Torun girer ve endişeyle yaşlı adama doğ-
ru gider.*

TORUN: Ne oldu?
DEDE: Birileriyle çatıştık.
TORUN: Kimlerle?
DEDE: Bir tramvay ve bir otobüsle.
TORUN: Bir yerlerine bir şey oldu mu? Ya sen, sana bir
şey oldu mu?
DEDE: Yo, bir şey olmadı; yalnızca şuram sıyrıldı... ama
annenle baban bana neler diyecek kimbilir. *(Bisikleti
göstererek.)* Hadi, sakla şunu... ama evde değil... Ta-
mirciye götür, ya da daha iyisi, ver bana, ben götüre-
yim. Tümüyle parçalanmış küçük bir motoru sürükle-
yerek Anne girer: Gövdesi ikiye katlanmış, motoru
delinmiş, arka tekerleğiye hiç yoktur. Hep bir ağız-
dan konuşurlar:
TORUN, DEDE VE ANNE: Ne oldu? *(Dede ve Anne, yine
bir ağızdan konuşarak, ama her biri kendi başına
gelenleri, anlatırlar; aniden önüne çıkmalar, frene*

basmalar, ama yine de çarpışmalar ve bitirirler.)
Ama bereket bana bir şey olmadı!

ANNE (*Yalvararak.*): Aman, Tanrı aşkına, kocama bir şey söylemeyin!

Tam bu anda Koca, arabasının kapılarından birini koltuğunun altında taşıyarak, jant kapağı yarılmış olan bir tekerleğini de yerde yuvarlayarak girer.

ANNE, DEDE VE TORUN (*Bir ağızdan.*): Ne oldu? (*Hep bir ağızdan, ama her biri başka bir şey söyleyerek, konuşmaya başlarlar.*)

BABA (*Haykırır.*): Stop! Sırayla konuşalım! Ben başlıyorum: Soldan üstüme doğru geldi ve kapımı boydan boya ezdi. Gayet sakın indim, ufacık bir öfke bile yok... nasıl olsa sigortam var... onun da sigortası varmış. Onun yalnızca bir fanı gitmiş... gülümseyip el sıkışıyoruz; sonra gerekli notları alması için ona sigorta kartını veriyorum, o da bana kendininkini. Sonra birden bana diyor ki: "Ama sizin sigortanız bir boka yaramaz!" "Nee! Ne diyorsunuz?" "Evet, hiçbir geçerliliği yok... bu sigorta şirketinin sahipleri ve müdürü - bütün gazeteler yazdı - tutuklandılar, çünkü 18 milyar hasarı ödememişler... sizi de dolandırdıkları için çok üzgünüm, sayın bayım, ama beni de dolandırmalarını istemezsiniz berhalde." Ve bu noktada karşılıklı bir atışma başladı: "Siz ne hakla!" diye başlayıp hırsız... haydut... katile kadar vardık! Ben onun arabasına bir tekme attım... o krikosunu çıkarıp benimkinin motor kapağına bir tane geçirdi... ben de bir demir boru kapıp onun arabasına giriştim... Tam bu sırada son huzla gelen bir araba bizimkilere bindirmez mi? Hadi yeniden bir tartışma, itişme, tekme tokat, yumruk ve iş-

te sonuç: arabamdan bana kalan bunlar!

DEDE: Neyse, önemli olan hiçbirimize bir şey olmaması, ne demişler, her şeyin başı sağlık!

ANNE: Sofraya oturalım ve bunu düşünmeyelim artık.

BABA: Kazadan söz açmışken, asansöre ne oldu, bilmek isterdim doğrusu. Yine çalışmıyor ve üç katı merdivenlerden yürüyerek çıkmak zorunda kaldım.

ANNE, BABA, DEDE: (*Delikanlıya bakarlar. Ve hep birlikte.*) Hep bu haydut çetesi... sen ve apartmanın diğer çocukları, başka eğlence yokmuş gibi asansörle bir aşağı bir yukarı...Ama tabii, her şeyi bozmaktan, kırmaktan ne biçim bir zevk alıyorsanız... bir vahşiler kuşağısınız siz! Vitrinleri kırıyorlar, trafik ışıklarını, telefon kulübelerini yıkıyorlar... (*Bunları söylerken, otomobilden, motordan ve bisikletten kalan parçaları, odanın bir köşesinde üst üste yığarlar. Sonra sofra örtüsünü yayıp üzerini kağıt tabaklarla donatırlar.*)

ANNE: (*Dedeye.*) Yavaş ol, bu sofra örtüsü kağıttan.

BABA: (*Şaşkınlıkla yerinden sıçrar.*) Kağıt sofra örtüsü mü? Hayır, lütfen, iğrenç bir şey... biliyorsunuz ki bu nesnenin üzerinde yemekten nefret ediyorum. Tüylem diken diken oluyor.

ANNE: Uzatma. Kumaş sofra örtüsünü sermiyorum, çünkü kirlenince ben yıkıyorum, anlaşıldı mı?

Tartışma sırasında adam bir eşyaya beceriksizce bir tekme atar, dengesi bozulur ve elinde çorba kasesi olan karısına çarpar. Kase yere düşüp kırılır. Bir an ortalık karışır, sonra hep birlikte sofraya otunurlar. Baba önündeki tabağın kağıt olduğunu farkeder.

BABA (*Bağırır.*): Bu evde herkes delirdi mi? Bu kağıt tabak da ne? İğrenç bir şey! Bir kağıt tabakta yemek ye-

meyi reddediyorum.

ANNE: Bir kere daha ucuz bunlar, sonra kullanınca atıyorsun. Sonra, porselen tabakları kim yıkıyor ha? Ben yıkıyorum.

BABA: Hayır! Bulaşık makinesi var.

ANNE: Çalışmıyor.

BABA: Nasıl "çalışmıyor"? Onu satın alabilmek için fazla mesai yaptım. Taksitleri daha bitmedi.

ANNE: Her yana su fışkırtıyor, sanki Trevi çeşmesi mübarek. Tamirci çağırdım, görünce açmayı reddetti. Bu modelin yedek parçalarının artık üretilmediğini söyledi.

BABA: Öyleyse ben tamir ederim... bu kadar budalalık olmaz... Ver şu İngiliz anahtarını bana. (Baba birkaç alet alır, makinanın içinde bir şeyler yapar. Sonra porselen tabakları doldurur çalıştırır. Makina bıcır-gı tutmuş gibi sesler çıkarır ve korkunç bir gürültüyle topaç gibi sıçrayarak evin içinde dolaşmaya başlar.) Gördün mü bak, çalışıyor!

ANNE: Bir direksiyonla bir de plakası olsaydı, atlayıp otoyola çıkabilirdin.

Makinadan önce kıvılcımlar ve bubar dumanları çıkar ve sonra, birden, bir ekmek kızartma makinasının ekmek dilimlerini ya da atış alanında trap makinasının nişan plaklarını fırlatması gibi, tabakları fırlatmaya başlar. Hepsi tabakları havada, yere düşmeden yakalamaya çalışırlar. Makinayı durdurmak için "stop" düğmesine basarlar ama, bu, tabakları fırlatma bızını artırmaktan başka bir işe yaramaz. Dede ve Torun birer tabağı havada yakaladıkları için sevinç gösterisi yaparlar. Ellerini boşaltıp kurtarma işlemine devam etmek için tabakları Anne ve Babaya

verirler, onlar da yere atar. Hep birden makinanın elektrik kablосunu kesmek için koşuşurlar, ama yanlışlıkla radyonun kablосunu, antenin kablосunu ve sonunda da telefonun kablосunu keserler. Baba, yine makinayı durdurmak için, parçalanmış otomobilinden kalan bir boruyu eline alır, deliren makineye vurmak için başının üstüne kaldırır ve ama makina ona bir çalım atıp darbeden kurtulunca, bedefi şaşırır ve demir boruyu masaya indirerek masadaki birkaç tabakla bir sürabiği un ufak eder. Makinayı sonunda çembere alırlar... her birinin elinde bir silah vardır. Silahlarını kaldırıp tam vuracaklarken "Merhamet! Merhamet!" diye bir ses duyulur. Biraz önce Dedenin açtığı televizyondur bu. Klasik bir western sabnesinde bir kadın yardım ve merhamet istemektedir... Bulaşık makinası durur.

Dedeye televizyonu kapatmasını baykırırlar, o ise tersine, kanal değiştirir: bir spiker haber okumaktadır: "Bugün İtalya'da büyük felaketler..." Dede televizyonu kapatır. Sofraya otururlar.

Baba, oturduktan sonra, yine kağıt tabaklar bakkında söylenmeye başlar ve önündeki tabağı yere atar. Tabak paramparça olur; kağıt değil, makinadan çıkanlardan sağlam kalan tek tabaktır.

ANNE: İşte, takımın son parçası da gitti!

Baba - Neyse, yabancı takımımız var nasıl olsa. Onu çıkaralım.

ANNE: O takıma dokunmak yok! Onu önemli anlarda kullanıyoruz.

BABA: (Haykırarak.) Bu evde tek önemli an "benim" sofrada olduğum andır. Anne, kucagında bir tabak kulesiyle gelir.

ANNE: Al. Ama sonra sen yıkayacaksın!
 BABA: Tabii yıkarım! *(Tabakları inceler ve tozlu olduklarını görür.)* Ama bunlar toz içinde!
 ANNE: Tozlarını al öyleyse!
 BABA: Hayır, tozunu almak yetmez, yıkamak lazım.
 ANNE: O zaman yıka! Senin hizmetçin değilim ben! Ben de senin gibi çalışıyorum. Benim de sınırlarım bozuk! Yıka, yıka, bakalım becerebilecek misin, ama dikkat et... bir tanesini kıracak olursun... Unutma, iyi takımımız bu... özel mayolika, Alman malı...bir tek tabağının kaç para olduğunu biliyordur herhalde!
 BABA: Bana ne Alman malıysa... Ayrıca, kırarsam kırarım... Tanrı aşkına, parasını ben ödedim, değil mi? Ödeyebilmek için yaptığım fazla mesaiyi...
 ANNE: Ben de ödedim, yalnızca sen değil!
 BABA: Öyleyse ben benimkileri kırarım, sen de seninkileri!
 ANNE: Peki, öyle olsun!
 BABA: Öyleyse, sence bu benim mi yoksa senin mi?
 ANNE: Tanrı aşkına, senin olsun!
 BABA: Öyleyse, al bakalım! *(Masanın köşesine vurarak tabağı kırar.)*
 ANNE: Ne sanıyorsun sen... beni korkutamazsın!
 BABA: Hayır, korkmuyorsun, ama orada öfkeden bembeyaz oldun! Çünkü bu iyi takım, akrabaların geldiği zaman, onlara gösteriş yapıyorsun. "Ah, yemek takımınız çok güzel" "Alman malı" vb... *(Bir tabak daha kırar.)* Çok mu acı çekiyorsun?
 ANNE: Umurumda bile değil!
 BABA: Hayır, umurunda, çünkü reklamlar beynini yıkamış, parlak beyazlar... "Oh, ne güzel! Bembeyaz, ısl ısl!" İşte şu oradaki aptal kutusuyla yıkıyorlar beynini. *(Televizyonu gösterir.)* "Ne güzel koku, limona

benziyor... Neyle yıkadın... öyleyse... *(Elindekini kırmaya davranır.)*

ANNE: Dur! *(Tabağı elinden kapar.)*
 BABA: Ya, gördün mü? Acı çekiyorsun işte!
 ANNE: Hayır! Bunu ben kırmak istiyorum... hatta, bak, iki tane kırıyorum. *(Bir tabak daha alıp bando zili gibi ikisini birbirine çarpar. Dede ve Torun alkışlarlar.)*
 BABA: Kırma nasıl olurmuş şimdi anlayacaksın! Bu gösteriyi iyi izle. *(İki tabak alır, bir üçüncüsünü havaya atar, üç topa oynar gibi, üç tabağı birden kırar.)*
 TORUN: Ben de! Ben de! *(Bir tabak alıp havaya fırlatır, Baba tabağı havada yakalayıp oğluna bir tokat atar.)*
 BABA: Sen ne hakla atıyorsun, vitrin kınacı vahşi! Trafik ışığı canavarı! Gör bakalım nasıl kırılmış!
 DEDE: Ben de, ben de.
 BABA: Olmaz. Bu sana göre değil.
 DEDE: Nasıl bana göre değil... hayatım boyunca çalıştım... sisi doyurdum, giydirdim...
 Baba - Peki peki, al bunu kır... *(Dedeye bir tabak verir, dede kırmaya çalışır ama tabak kırılmaz... Yeniden dener ve bu kez bütün gücüyle yere çarpar.)*
 DEDE: Demirden bu.
 BABA: Olamaz, ver şunu bana.

Dede tabağı Babaya verir, Baba masanın köşesine vurunca tabak paramparça olur. Dedenin gözleri fal taşı gibi açılır.

DEDE: Bir tane daha... bir tane daha istiyorum! *(Başka bir tabak verirler. Dede dikkatle inceler... ısrır, sesini dinler.)* Evet, bu kesinlikle mayolika!

Dede tabağı masanın köşesine çarpar... masanın köşesi kopar ama tabağa bir şey olmaz. Yine aile reisine verir ve o kolayca kırar. Dede bir tabak daha kapar ve öfkeyle duvara fırlatır; tabak duvara yapışıp kalır... ama kırılmamıştır! Kadın bir tabak alıp duvara, dedenin attığı tabağa nişan alarak fırlatır ve tam ortasından vurur. İki tabak da parçalanarak yere düşer. Dede artık birşinden ağlayarak başka bir tabak kapıp duvara fırlatır... tabak duvar yerine pencereye gider ve dışarı çıkar... Sessizlik... tabak pencereden içeri girer, odayı boydan boya geçer ve duvarda asılı bir tabloya çarpar. Bu, Garibaldi'nin bir portresidir. Tabak tabloda, tam kahramanın kafasının üzerine saplanır ve Garibaldi'nin başında şapkası gibi durur. Garibaldi alınmış gözlerini çevirir. Dede bir tabak daha alıp havaya atar... düşmesini bekler ama tabak düşmez. Bir tane daha atar... yine aynı. Hiçkırarak bir iskemleye çöker. İki tabak, gayet ağır, güz yaprakları gibi salınarak yere inerler. Dede eline büyük bir çekiç alır... tabak kaçır... Baba üzerine basarak kaçak tabağı yakalar... Dede çekici aile reisinin ayağına indirir... Baba hayvan gibi uluyarak birkaç tabak kapar ve öfkeyle kırar. Dede, Torunun yardımıyla, asi tabağı yakalamayı başarır, çekiçle vurur, ama çekiç parçalanır, tabaksa bülâ sapasağlamdır. Torun tabağı yakalayıp kırar. Babası ona bir tokat aşkeder. Oğlu da ona terbiyesizce karşı gelir.

TORUN: Yalnızca sen mi kıracaksın! Haksızlık bu! Sonra da niye evden gidip dışarda yaşıyoruz diye şaşıyorsunuz!

ANNE: Babana böyle karşılık veremezsin! (Kafasında bir tabak kırar.)

DEDE: (Torununu savunur.) Çocuk böyle terbiye edilmez! Çocukların kafasında tabak kırılmaz!

ANNE: O benim oğlum ve kafasında istediğim kadar tabak kırarım! (Oğlumun kafasında bir tabak daha kırar.)

DEDE: Öyleyse, senin kocan da benim oğlum olduğuna göre, ben de onun kafasında tabak kırarım. (Yapar ve bu defa tabak paramparça olur. Dedenin sevinç çığlığı.)

DEDE: Kırıldı! Kırıldı! Kafada kırılıyormuş meğer! (Bir tabak daha kapıp Torunun kafasında kırar... Ama bu sefer, ortası kırılıp düşen tabak, bir fotör şapkanın si-perliği gibi oğlunun kafasına oturur. Çıkarmaya çalışırlar ama başaramazlar.)

TORUN: Dışarı nasıl çıkacağım şimdi böyle?

Anne kafasının üzerine bir çanak oturtur.

BABA: İşte, böyle çıkabilirsin, tam şapka gibi oldu.

TORUN: Beyaz bir şapka mı? Asla!

BABA: O zaman evde kal, dışarı gidip arkadaşın olacak o muzır yaratıklar çetesiyle çene çalıp haytalık etmeden iyidir... o serseri takımıyla!

TORUN: Serseri değiliz biz!

BABA: Hem de ne serserisiniz... Scala'ya gidip Otello'ya sataşıyorsunuz! Ne zavallı şu Otello, bırakmıyorlar ki boğazlasın karısını rahatça.

TORUN: Hah, koymuşum Otello'ya da, karısına da...

BABA: Ne güzel terbiye etmişsin oğlunu... Gördün mü nasıl söz ediyor Otello'dan bu ırkçı!

TORUN: Ben ırkçı mı?

BABA: Tabii, zenci olduğu için böyle söz ediyorsun ondan... esrarkeş ve ırkçı bir serseri takımısunuz hepiniz!

Bunları söylerken bir tabak daha kırar. Anne ve Dede de konuşurken bir yandan tabak kırarlar.

DEDE: Evet, siz kötü bir gençsiniz, kabul etmeliyim...biz çocukken zencilere çok daha saygılı davranırdı... Etiyopya savaşını anımsıyorum: "Özgür Adua, döndün aramıza..."

TORUN: Hadi dede, anlatsana zencilere ne yapıyordunuz?

ANNE: Dedenle böyle konuşamazsın, saygılı ol biraz ve onunla konuşurken şapkanı çıkar, terbiyesiz!

TORUN: Nasıl çıkarayım, kafama çaktıysanız... Önce insanın kafasına çakıyorlar, sonra da çıkar diyorlar...

Anne çocuğun ensesine bir tokat indirir. Şapka o anda ikiye ayrılır ve yere düşüp parçalanır.

BABA: Yazık! Yeni bir şapkaydı!

DEDE: Tabii, günümüzde üretilen mallar çok dayanıksız. Ne de olsa seri üretim... benim bir şapkayı tam otuz yıl giydiğimi düşünün bir de!

BABA: Amma laf, tüketim uygarlığı bu, harcama kültürü. Her şeyi özellikle kısa sürede eskisin... çabucak kırılıversin diye üretiyorlar... *(Bir tabak kırar.)* Bak şuraya, bir de eski zaman tabaklarını düşün...

ANNE: Tabii, annem evlendiği zaman çeyizinde ninesinden kalan tabakları da götürmüş, bir köşesini bile kıramazdın, bir de bunlara bak. *(Bir tabak daha kırar.)* Bu oyuna geldiğimiz için suç bizde : ha bire satın alıyoruz... Ve her şey daha kötüye gidiyor. *(Konuşurken, bir tabağı farkına varmadan masanın köşesine doğru itip düşürür... Dede tabağı alıp kendi kafasında kırar... Sonra memnun memnun güler.)*

DEDE: Her şey yuvarlanıyor! *(Bir tabağı yerde yuvarlar.)*

Her şey kırılıyor! *(Yuvarlanan tabağı ayağıyla ezer.)*

BABA: *(Havaya bir tabak atar.)* Herkes gündelik yaşıyor, geleceği düşünmeden, öylesine. Bir parayı havaya atmak gibi. *(Bir tabağı havaya atar, tabak yere düşüp kırılır.)* Yazı mı, tura mı? İnsanlar yalnızca oyunla, piyangoyla, ödüllü yarışmalarla ilgileniyor. *(Bir tabağı topaç gibi çevirir.)* Sanki yaşam bir rulet... Kazanacak mıyım? Kaybedecek miyim?

ANNE: *(Bir tabakla tabak-topacı ezer.)* Kaybettin! Öyle, bir kişi kazanırken milyonlarca enayi kazıklanıyor. Tamamen üç kağıda getiriyorlar seni... *(Üç tabağı üç kağıt açar açar gibi masanın üzerine, yanyana dizer.)* Beyaz tabak kazanır, kırık tabak kaybeder! Kırık tabağı bulun, parmağınızla gösterin lütfen.

DEDE: İşte, bu! *(Bir tabağı alıp yere atar.)*

ANNE: Hayır, bu! *(Kırılan bir tabak daha.)*

BABA: Kaybettiniz bayım! Kaybeden parayı öder, tabakları alır! Hadi bakalım, kolları sıvayıp süpürgeleri çıkarın, ortalığı temizleyelim. Her şey toplansın. Ve yeniden başlayalım! Düzen, düzen... ve kafamızı çalıştıralım... Biraz özveri! Hatta önce yiyelim... sonra temizleyelim! *(Tabakları dağıtır.)*

ANNE: Yalnızca kağıt tabak kaldı!

BABA: Yo hayır! Kağıt tabakta yemem!

ANNE: İşte, ulusal özverinin simgesi!

BABA: Bir tane bile sağlam kalmamış mı? Olamaz! *(Gidip kırık yığının karıştırmaya başlar ve büyük parçaları öfkeyle kırar.)*

Zil çalar. Anne gidip kapıyı açar. Bir Genç girer.

GENÇ: Günaydın, Mangelli'lerin evi mi?

BABA: Evet.

GENÇ: Size bir paket var.

Elinde büyük bir kutuyla başka bir Genç girer.

BABA: Bu da ne?

GENÇ: Bir ödül kazandınız: "Casa Linda" yarışmasında.

ANNE: Ha evet! "Pril" bulaşık deterjanının promosyon kampanyası.

GENÇ: Doğru hamfendi!

ANNE: Peki ne kazandım!

GENÇ: Kırk sekiz parçalı bir yemek takımı... kırk sekiz tabak ve kırk sekiz kase! Tebrikler, hamfendi!

BABA: Ne, ne? Bu iğrenç yarışma tuzağına sen de mi düştün?

ANNE: Evet, ne olmuş? *(Kutuyu açıp birkaç tabak çıkarır.)* Gördün mü, hiç de dediğin gibi iğrenç şeyler değil. Artık hayatın boyunca gerçek tabaklarda yiyebilirsin. *(Ona bir tabak uzatır.)*

BABA: Asla! Yarışmada kazanılmış bir tabakta asla yemeyeceğim! Bir onurum var benim! Bu, insanları aptallaştırıp açmaza düşürenlere dolandırtmam kendimi! Kağıt tabakta yerim, daha iyi! *(Ve karısının biraz önce ona verdiği tabağı kırar.)*

DEDE: Elbette, en iyisi kağıt tabakta yemek! *(O da bir tabak kırar.)*

ANNE: Eh, öyle istiyorsanız... *(Kucaklayabildiği kadar tabağı havaya atar.)*

Hepsi kendinden geçmiş, çılgınlar gibi tabak kırarken ışıklar yavaş yavaş kararır.

PARİS - DAKAR

Kişiler : Bir adam (Dario), Bir kadın (Franca), Sahne dışından sesler.

Olay büyük bir ekranın önünde geçer. Ekranda, çölde yol alan bir araçtan çekilmiş Paris-Dakar otomobil yarışından görüntüler birbirini izlemektedir. Franca ve Dario bir kamyonun sürücü yerindedirler. Franca, sürekli sarsılıp sığrayarak ilerleyen aracı kullanmakta, Dario ise bir telsiz telefonun mikrofona konuşmaktadır. Araya sık sık arşiv görüntüleri girer.

DARIO: Alo, alo, burası 352 numaralı araç Camel Camel, yineliyorum : Camel... Sponsoru Latticini Baby Süt Ürünleri. Alo, cevap verin, dinliyor musunuz?

FRANCA: Boşuna, bağlantıyı kaybettik. Sonra yine denersin.

DARIO: Evet, asıl sen nasılsın?

FRANCA: 94 saat aralıksız araba sürdükten sonra nasıl olmamı istiyorsun... Kötüyüm, uykudan devrilmek üzereyim.

DARIO: Eh, şu bişeronu al bari...

FRANCA: İçinde ne var?

DARIO: Simpamin, metedrin, biraz analjezik katılmış bir psikedelic ve portakal suyu, iç bak beş dakika sonra bir şebek gibi yerinde duramaz hale geleceksin.

FRANCA: *(Şişedekini anında göğsüne indirir, yerinde zıplar, gözlerini iyice açar.)* Korkunç! Bir şeyler yap!

DARIO: Ne gibi?

FRANCA: Uyanık kalmama yardım et, konuş, şarkı söyle.

DARIO: Evet, şarkı. Hani şu geçenlerde televizyonda izlediğimiz eğlence programındaki gibi, deveyle ilgili bir şarkıydı... şöyleydi : oh ne güzel ne güzel çölde ıssız, gidiyoruz son hızla ve yapayalnız...

Bir çarpma sesini büyük bir sarsıntı ve sıçrama izler.

FRANCA: Ne oldu?

DARIO: Hiç, bir ceylan. Hayvanın üstünden geçtin. Bak-sana, kanı ön cama bile sıçradı.

FRANCA: Zavallı hayvan, gerçekten üzülüm.

DARIO: Sorun yapma! Afrika'da bu çok doğal. Ha burada ceylan ezmişsin, ha İtalya'da otoryolda sinek.

FRANCA: Evet, doğal. Dakar'a ne kadar var?

DARIO: Bunu düşünme, sür.

FRANCA: (Yanımdaki pencereden sarkarak) Bu kim?

DARIO: Bejard. Fransız. 328 kullanıyor. Evet, o! Ne yapıyorsun, niye yavaşladın?

FRANCA: Yoklan aşağı uçtu... belki ölmemiştir. Geri dönelim, belki hâlâ yardım edebiliriz.

DARIO: Vakit yok... zaten üç saat gecikmiş durumdayız, iyilik etmek için bu çok değerli dakikaları mı kaybedeceğiz? Sonra arabasını çekip çıkaracağız, onu bindireceğiz ve bizden güçlü olduğu için bizi geçecek. Yardım servisi var, kendi yardım istesin. İşte, helikopter... onu gördüler, iniyorlar. Dikkat!

Büyük bir sarsıntı.

FRANCA: Ne oldu?

DARIO: Bir zenci galiba. Ezdin geçtin.

FRANCA: Lanet olsun, koskoca çölde yer mi bulamamış? Yolun üzerinde ne işi var? Evet, her yere burunlarını

sokmaya başladı bu zenciler, bizim plajlarımızdan başladılar ve işte Allahın çölünde bile karşımıza çıkıyorlar. Durayım mı?

DARIO: Ne yapmaya? Ona yardım etmeye mi? Delirdin mi? Oyun mu oynuyoruz? Şimdi de zencilere iyilik yapmak için mi duracağız?

FRANCA: Haklısın, sıradan bir kadıncağz gibi davranıyorum gerçekten, uykuda gezer gibiyim, durduk yerde heyecanlanıyorum.

DARIO: Sen sürmene bak, gecikmiş durumdayız. Sür, bir Cola iç ve sür.

Franca içer ve teneke kutuyu dışarı atar.

DARIO: Bak, yolun kenarında ne kadar çok teneke kutu var... Gördün mü? Küçük bir zenci çocuğu kutuları topluyor... Ne yapacak acaba?

FRANCA: Ev.

DARIO: Ne dedin?

FRANCA: Kutuları topluyorlar, birleştiriyorlar ve evlerine duvar yapıyorlar. Boş teneke kutular çok iyi bir yalıtıcıdır.

DARIO: Sen şu zencilerin şansına bak yahu! Bir Paris-Dakar rallisi yapıyor ve onların yaşamını değiştiriyor... teneke kutulardan kendilerine birer ev yapıveriyorlar.

FRANCA: Hay Allah, şurayı gördün mü, acil yardım helikopteri düştü... gidip yardım edelim.

DARIO: Sen delirdin mi? Böyle bir düşüştü sonra işleri bitmiştir. Böyle gereksiz şeyler için durulur mu!

FRANCA: Bana gereksiz bir şey gibi gelmiyor... üstelik onlar da bizim gibi beyaz.

DARIO: Ne olmuş beyazlarsa. Şimdi de ırkçılık mı

yapıyoruz? Beyazlara yardım var, zencilere yok. Asla. Bak, istersen, yanıştan çekilelim. Ya herkes, ya hiç kimse; hiç kimse! Yo, seninle aynı görüşte değilim, herkese yardım ederiz edeceksek, herkese, arabanın yanlarını ve tavanını beyaza boyayıp üzerine birer kızıl haç çizelim, sen hemşire beresi tak ve insancılık yapalım... Oh ne güzel ne güzel deveyle gezmek, ne güzel pilotları sürücülerini tedavi etmek...

Bir sarsıntı daha.

FRANCA: Allah kahretsin!... Bu sefer ne oldu?

DARIO: Bir deve... Bu sefer de bir deveyi ezdin, üstelik üzerinde bir de bedevi vardı. Lanet olsun, önünü görmüyor musun?

FRANCA: Hayır, görmüyorum. Ayakta uyuyorum dedim ya sana, gözümün önünde yıldızlar uçuşuyor.

DARIO: Biraz duralım.

FRANCA: Deveyi tedavi etmek için mi?

DARIO: Hayır, donuma etmek üzereyim. Yedi saattir kendimi tutuyorum.

FRANCA: Eh, biraz daha dayan, bir köye gelmek üzereyiz, içimizi onların toprağına boşaltırız, bu üçüncü dünya insanların gübreye çok ihtiyacı var.

DARIO: Haklısın. Senin bu kadar insancıl olduğunun bilmiyordum doğrusu. Gerçekten bu yoksul üçüncü dünyalılara yardımcı olmak gerek. *(Kamyon sarsılıp sıçrayarak ilerler.)* İçimizde ne varsa, hepsini verelim onlara.

FRANCA: Hay lanet, bir şey oldu, tekerleklerin biri dönüyor.

DARIO: *(Camdan bakarak.)* Evet, tekerlekle dingilin arasına devenin hörgücü sıkışmış, ön tekerleğin.

FRANCA: Bir de hörgüçlerin şans getirdiğini söylerler... belki durmamızın zamanı geldi.

DARIO: Hayır, yürü, kendi kurtulur.

FRANCA: Tekerlek mi, hörgüç mü? Dakar'a ne kadar var?

DARIO: Düşünme de sür, yo hayır, bir dakika yavaşla da bakayım. Nerde olduğumuzu sana söyleyeyim. Bakalım: yol bu... güneş orada, saat tam altı, Dakar şu tarafta, bu durumda... tamamen yoldan sapmış durumdayız.

FRANCA: Nasıl?

DARIO: Evet, rotamızdan en az 300 mil uzaktayız...

FRANCA: Yooo! Lanet olsun!

DARIO: Sakin ol, telaş yok!

FRANCA: Hey bak, şurda bir zenci var, ona soralım, bizi Dakar yoluna çıkaracak bir kestirme biliyordur belki.

DARIO: Dikkat et de adamı çiğneme, elimizdeki tek kurtuluş umudumuz zira.

FRANCA: Kaçıyor!... Kaçıyor uğursuz! *(Camdan sarkarak.)* Dursana, hayvan!

DARIO: *(O da pencereden sarkarak baykırır.)* Neyin var, neden korkuyorsun? Beyazız biz, beyaz insanlarız!

FRANCA: Uygur insanlarız biz, ev yapmanız için Cola kutuları getiriyoruz size, bahçeniz için de kakalanızı. Dursana, hayvan! Çılgın bir ceylan gibi koşuyor, bizi ekmek üzere.

Dario bir tabanca çıkarıp pencereden dışarı doğrultur.

FRANCA: Ne yapıyorsun, onu vuracak mısın?

DARIO: Şöyle ya da böyle durdurmalıyım onu, yol iz bilmeden çölün ortasında kalmamızı mı istiyorsun? Yalnızca bacaklarına ateş edeceğim... *(İki el ateş eder)*

Vurdum onu!

FRANCA: Evet, vurdun ama kafasından...

DARIO: Mecburen, zavallı şeytan yerinde durmuyordu ki, çekirge gibi sıçırıyordu.

FRANCA: Şimdi ne yapacağız? Kaybolduk!

DARIO: Sakin ol, telsizle yardım isteriz. Alo, alo, burası 352 no'lu araç, sponsoru "Fermenti Lattici Baby" olan Camel Camel. Alo? Alo?

DIŞ SES: Evet, alo, alo, sizi duyuyoruz.

FRANCA: Harika! Cevap veriyorlar!

DIŞ SES: Paris-Dakar'ı canlı olarak yayınlayan "Telecar"la bağlantıdasınız.

DARIO: Oh, hiç yoktan iyidir!

DIŞ SES: Yarış üzerine ödüllü bir yarışma yapıyoruz... cevap vermeye hazır mısınız?

DARIO: Evet, ama ödül ne kadar?

FRANCA: Boş ver şu ödüllü yarışmayı...

DIŞ SES: Toplam ödül 100 milyon...

DARIO: Evet, ama bakın, biz... yolumuzu şaşırdık ve...

DIŞ SES: Dikkat, birinci soru : Paris'te yarışa kaç ekip katıldı ve şu anda kaç ekip devam ediyor? Alo, bizi duyuyor musunuz?

DARIO ve FRANCA: Evet, sizi duyuyoruz, ama biz...

DIŞ SES: Soruyu yanıtlayın...

FRANCA: Sorunuzdan bize ne!

DARIO: Biz ayıyı yedik... yolu şaşırdık... yardıma ihtiyacımız...

Büyük bir sarsıntı.

FRANCA: Tanrım! Lastik patladı!

DIŞ SES: Dikkat : hâlâ yarım dakika zamanınız var...

Güm! Bir sarsıntı daha.

FRANCA: Lanet olsun!, bir lastik daha gitti!

DARIO: Radyatör su kaynatıyor!

FRANCA: Alo... yardıma ihtiyacımız var!

DIŞ SES: Alo, üzgünüm, zamanınız doldu. 100 milyonu kaybettiniz. Umarız, bir dahaki sefere daha şanslı olursunuz! Sizi sloganımızla uğurluyoruz "Oh ne güzel ne güzel gezmek deveyle!"

Kamyonun içine duman dolar.

DARIO: Hemen çıkalım! patlayacak!

Güçlükle çıkarlar. Kamyon devrilir ve yanar. Şarkı başlar:

Oh ne güzel ne güzel
gezmek deveyle!

ÇİN'DEN MEKTUP

Pekinli bir genç kız tarafından Paris'e yollanmıştır.

Bugün 10 Haziran.Yüreğim ağzımda, hızlı adımlarla Tien An Men Alanından geçtim. Askerler, büyük süpürgelerle asfaltı temizliyor, kan lekelerini çıkarmaya çalışıyorlardı, ama lekeler hemen yine belirliyordu. Havada toplu kıyından beri kaybolmayan iç bulandırıcı koku vardı.

Ortalıkta çok az insan var - tek yabancı yok - bir yabancıya raslamak gerçekten çok zor.

Düşünüyorum da daha geçen güne kadar akın akın gelip alanı dolduruyor, fotoğraflarımızı çekiyor, bizi video kameraya alıyor, bizimle birlikte gülüyorlardı: Amerikalılar, Japonlar, hatta Hintliler ama en çok Avrupalılar vardı. Yüzlerce, binlerce kişi ellerini çırpıp tempo tutarak şarkılarımıza katılıyor, bizimle birlikte dans ediyorlardı. Bizi alkışlıyor, inanılmaz bir Çinceyle "Yaşasın özgürlük!" diye haykırıyorlardı. O kadar çoktular.. ama şimdi, birden, ortadan kayboldular. Onları eleştirmiyorum, korkulan çok anlaşılır bir şey. Kafesten bir aslan kaçtığında sirk seyircilerinin kapıldığı korkunun aynı. Ne yazık ki Pekin'de şenlik yapan biz genç kız ve erkeklerdik, dans eden kafesin içinde... dev bir kafesin: Tien An Men Alanının.

Aslan, onlardı, üzerimize ateş eden tanklardı, nişan alarak.

Gerçek değil, olamaz! Halkın ordusu mu bizi öldüren? Herkes çil yavrusu gibi kaçışıyordu. Ama hâlâ şenliğin bir parçası gibiydi... çılgınca bir gösteri. Tıpkı özel efektlerle dolu bir filmde, bir mermiyle göğsünden vurulan bir gencin paramparça havaya uçması gibi. Tıpkı kukla oyunundaki kuklalara benziyordu kaldırında yuvarlanan insan gövdeleri. Paradoksal bir oyunda, canlı manken ve kuklalar oradan oraya atılıyorlardı. Çığlıklar da sahte, yapay görünüyordu, derin bir acının yakınımla-

ından çok, soytanların çirkin haykırışlarına benziyordu. Ama ne oluyordu? Bu korkunç çılgınlık nereden geliyor?

Ama niçin, hâlâ o günün etkisi altında kendi kendime soruyorum bugün, niçin bu kadar vahşice ezdiler bizi? Böyle bir cezayı hak etmek için o kadar kötü ne yapmıştık?

Bugün, ne olur ne olmaz diye bir köylünün evinde saklanan profesörümle konuştum. Büyük suçumuzun ne olduğunu bana açıklamaya çalıştı. "Hayır, haykırdığınız sloganlar yüzünden değil, - diyordu - doğrudan doğruya haklarınızı ve özgürlük açığınızı imparatorla ve aracısız tartışmak yüzüzlüğünü gösterdiğiniz için.

Üçyüzler Konseyi'nin toplandığı İmparatorluk Sarayı'nda oturmaya cüret ettiniz, üstelik on basamakta bir saygıyla eğilmek kural olduğu halde bunu da yapmadınız... hatta, Göklerin Sarayı'na çıkan merdivenin basamaklarına adım bile atmadınız..." Göklerin Sarayı mı? Şimdi anıyorum, günümüzün Çin Komünist Partisi'ne niçin alayla "Yedinci Ming-Xiaoping hanedanının göksel partisi" dediğini kimilerinin, "Daha da kötüsü, - diye konuşmasını sürdürdü profesör, - Ming- Xiaoping'in ve onunla birlikte, yeni liberal komünist modernizmin tüm bilgelerinin gözlerinin içine bakmaya da cüret ettiniz.

Böylesine bir yüzüzlük, diyelim... serbestlik, Çin'de bugüne kadar asla görülmemişti, Mao zamanında bile. Hazırlayıp sahnelediğiniz ve Çin'de 40 yıldan bu yana görülmemiş bir olay olan gösteriyse, en önemlisiydi. Üstelik, halkın korkunç beğendiği, olağanüstü başarılı olan bir gösteri. Gösteriyi izleyen bütün o insanların alkışlarının uğultusu, Göklerin Sarayı'ndaki kiracıları ölümüne korkuttu. O kadar şiddetli ve ölçüsüz bir tepki göstermelerinin nedeni işte burada.

Öfkeleri, duydukları büyük korkunun tam karşılığı oldu.

Şu an için, Deng'in ve yeni savaş beylerinin bu savaşı açık bir üstünlükle kazandıkları kolayca kabul edilebilir. Tanklarıyla alanı canavarca kazıdılar...ama sizin savaşınızın sevinçli tohumunun düştüğü yangın, imparatorun emrettiği korkunç kazıma işleminin açtığı yaradan daha derin olduğu kanısındayım. O günlerde, yeniden, unutulmuş olan uzun yürüyüşün sarhoş edici havasının solunduğuna inanıyorum. Ve yine inanıyorum ki Pekin halkının hemen hemen tamamı, sizin o çılgınca yürüyüşünüzden etkilenmiştir; yalnızca çok açık özgürlük istekleri dile getiriliyordu, bir şenlikli bütün dünyanın gördüğü gibi... ve söylediğiniz şarkılardan biri de Enternasyonal'di.

Bunun için toplar küstahlığınızın üzerine ateş kustu. Benim de alkışladığım, katıldığım küstahlığınızın.

Bunun için beni de arayıp cezamı vermelerini bekliyorum."

Profesörü, acı bir gülümsemeyle selamladım ve kente döndüm.

Artık bizler, genç kızlar ve delikanlılar, televizyonların yüzlerimizi çekip çekmediğini soruyoruz kendi kendimize,...polislerin bizi tanıyıp tanıyamayacağını... radyo ve televizyon duyurularının kıskırttığı ispiyoncuların bizi ilbar edip etmeyeceklerini.

Kişisel olarak, ben, kaçmanın zahmete değmediğine... burada, kalmanın ve hatta dolaşmanın, olabildiğince eskisi gibi davranıp olan biteni izlemenin daha iyi olduğuna karar verdim. Sıraya dizilmiş katiller gibi sürüklenen gençler gördüm. Çevrelerini sarmış olan iki sıra polis, onları iteleyerek, halkın iyice görmesi için Batı Mahallesinden geçiriyorlardı. Her birini bir polis, bir kolunu zorla kıvrıp eliyle ensesine bastırarak, yüzünü aşağı eğmeye zorluyordu. Şişmiş, çarpılmış bir yüz. Yanık kol-

lar ve bilekler, donuk gözler, aptallaşmış bakışlar. Akli-
ma Komünist Devrim Müzesinde sergilenen sararmış fo-
toğraflar geldi... tam da Tien An Men Alanında çekilmiş.
1927'de Çan Kay Şek'in polisinin komünist tutuklamasın-
dan fotoğraflar. Elleri kelepçeli, kolları sırtlarına kıvrıl-
mış, aynı biçimde, başları öne eğik yürümeye zorlanan
işçiler ve öğrenciler. O yüzler de, aynı biçimde şiş ve
morarmış... aynı kör kıyıcılıkla dövülmüşler. Radyo sü-
rekli olarak yineliyor : "Kim olduğunuzu biliyoruz, yüzü-
nüzü, giyiminizi, adlarınızı. Ama kendi isteğinizle teslim
olmanızı istiyoruz... bu durumda cezanız daha hafif ola-
cak."

Daha hafif... Neye göre daha hafif ? Sonra o "KENDİ
İSTEĞİNİZLE" kulağa ne kadar garip, gülünç geliyor şu
anda: Kendimizi tutuklatmak ve belki de öldürtmekte
özgürüz.

Yine konuşuyor : "Tien An Men serserilerini ortaya çı-
karmamıza yardım edin. Düzen yeniden kuruluncaya ve
kent yeniden temizleninceye kadar yardım edin bize."

Gerçekten alan yeniden bomboş, uçsuz bucaksız ve
tertemiz.

Gerçekten bitti mi? Kendimizi "kul" değil, ama kendi
yaşamımızın "sahibi" duyumsadığımız o çılgın havayı bir
daha solumayacak mıyız?

Sizler, kendi ülkelerinde, kendi kentlerinde televiz-
yonda şenliğimizi, kavgamızı görenler, televizyonunuzla
birlikte belleklerinizi de kapatmayın... bizi anımsayın.

Yine yalnızlığa itmeyin bizi.

Deng Xiao Ping, bizi büyük bir sessizliğe kapatmak
isterdi.

Siz anımsayın... konuşun... anlatın... bizim için de
haykırın, bizim için de söyleyin... Enternasyonal'i.

İÇİNDEKİLER

Çevirmenin Notu	5
Sıradan Bir Gün	11
Dost Ses	59
Esterik Yaptırdım	67
Hamile Nine	75
Tüp Bebek	81
Hamile Adam	87
İtalya'da Tecavüz Olayları Hava Tahmin Raporu	101
Demiryolu Bekçisi	107
Japon Kuklası	115
Black-out (Işıksız - Gazsız)	137
Yaşlıların Sorunu	155
Tabaklar	163
Paris - Dakar	175
Çin'den Mektup	183

YAYINLARIMIZ

KADINLARDAN KONUŞALIM

Franca Rame - Dario Fo

Türkçesi: Filsun Demirel

Tiyatro Dizisi: 1

"Kahraman Kadın" sosyal ve ahlaki değerler açısından uyandırıcı dünyasının bir perdesini aralar ve onu ırkeler.

"Şişman Kadın"da, kadın olmanın çelişkili sınımları gözler önüne seren bir kişilikle, Mattea ile tanışınız... "Şişman Kadın"dan hareketle tüm kadınların sıkça yaşadığı baskı, güvensizlik ortamını ironik bir üslupla sunan yazara katılmamak olmazsınız.

BULUŞMA

Joyce Lussu

Türkçesi: Ergin Demirel - Anna İla Ergün

Arı Dizisi: 1

Şair-gazeteci-çevirmen Joyce Lussu dostu Nazım Hikmet'i, yıllardır ayrı olduğu eş Münevver ve oğlu Mehmet'le buluşturmak için 1961'de yaşadığı zorlu serüveni anlatır.

KLAKSON BORAZANLAR VE BİRTLAR

Dario Fo

Türkçesi: Filsun Demirel

Tiyatro Dizisi: 3

Yazar, "Aldo Moro" cinayetinin perdesini araladığı oyunundan hemen sonra yazdığı bu fars oyununda; devlet, sermaye, terör ilişkilerini, devletin kendi içindeki çelişkilerini ırkelerken, ekonomik gücün politik gücün daha etkin ve onun üstünde olduğunu vurgular.

BİR ANARŞİSTİN KAZA SONUCU ÖLÜMÜ

Dario Fo

Türkçesi: Filsun Demirel

Tiyatro Dizisi: 3

Bu komedinin ortaya çıkışı 1969'da Milano'da yaşanan bir olaya dayanır. Duomo Meydanı civarında bir bomba patlamış ve on altı kişi yaşamını yitirmişti.

Polis anarşistleri suçlamış ve aralarında birini tutuklamıştı.

Adı Giuseppe Pinelli. Daha sonra gözaltında bulunduğu emniyet müdürlüğünün penceresinden atılmış olarak bulundu.

Ve arşivlere "Kaza Sonucu Ölüm" olarak kaldırıldı.

YAYINLARIMIZ

KADIN OYUNLARI I

Dario Fo - Franca Rame

Türkçesi: Filsun Demirel

Tiyatro Dizisi: 4

Kadın oyunlarının her biri ayrı bir kadın öyküsü... İşçi Kadın, Yalnız Kadın, Tecavüze Uğrayan Kadın, Akıl Hastanesindeki Fahişe, İşkence Gören Mähküm Kadın, Medea, Alice, Hippo Ana... Bu oyunlarda kadın ve erkeğin sonsuz yaşam serüveni, sevdaları, tutkuları, acıları, ihanetleri anlatılır.

MARINO SERBEST! MARINO MASUM!

Dario Fo

Türkçesi: Rengin Yelsoy

Tiyatro Dizisi: 5

Geleneksel Commedia dell' Arte özelliklerini günümüze uyarlayan Dario Fo, güldürme ve taşlama yoluyla bürokrasinin, büyük sermayenin, medyanın, adalet sisteminin çarpıklıklarını gündeme getiriyor.

SIRADAN BİR GÜN VE DİĞER ON İKİ KOMEDİ

Dario Fo - Franca Rame

Türkçesi: Egemen Berköz

Tiyatro Dizisi: 6

Yazar, aradan gibi göçüren olayları ele alıp onlarıdaki "gerçeği" araştırıyor. Bu olayların toplumsal boyutlarını ırkeleriyor. Kasacası tüketim toplumlarındaki insan ilişkilerini tüm şeffaflığıyla eleştiriyor... Eleştirirken güldürme ve saçmanın sınırlarını zorlamak, durumlara dışardan bakabilmemizi sağlıyor.

KADIN OYUNLARI II - AÇIK AİLE, NEREDEYSE ARDINA KADAR AÇIK

Dario Fo - Franca Rame

Türkçesi: Filsun Demirel

Tiyatro Dizisi: 7

Bu kitapta, kadınlara cinsel sorunları, kürtaj, kadınlara aşkı yaşarken bile hissettikleri yalnızlık, evlilik sorunları, iltisat herşeyi oluşturan çıkar çatışmalarında evlatlarını koruyan veren anaların acıları anlatılır.

YAYINLARIMIZ

ÖDENMEYECEK! ÖDEMİYORUZ!

Dario Fo

Türkçesi: Fâsun Demirel

Tiyatro Dizisi: 8

Oyun varoşlarda yaşayan işçileri anlatır.

Semtin süpermarketinde alışveriş yapan kadınlar, fiyatların sürekli artması karşısında, bir eylem yapmaya, para ödememeye karar verirler.

NEREDYSE KADIN: ELIZABETH

Dario Fo

Türkçesi: Fâsun Demirel

Tiyatro Dizisi: 9

Oyun, Kraliçe I. Elizabeth'in grotesk ve trajikomik iki gününü anlatır.

Kraliçe, Shakespeare'in kendisinin kararsız ve despot yönetimiyle alay ettiğine ve bunu "Hamlet" oyunuyla ima ettiğine düşünür. Yazar, bu oyundaki güçlü politik mesajıyla, her zamanki gibi seyirciyi güldürmeyi asla unutmaz.

SEKS? EH, HAYIR DEMEM

Dario Fo, Franca Rame, Jacopo Fo

Türkçesi: Fâsun Demirel

Tiyatro Dizisi: 10

Yazarlar bu cesur ve içten oyunda;

Bir insanın cinsel gelişimini, cinsel bulaşlığın nekre malûdağurru, aile içindeki kapalı, tokucu ilişkinin çocuk gelişimi üzerindeki olumsuz etkilerini ironik bir dille aktarıyor.

Oyun bunları tartışırken aşktan söz ediyor. Duygusal ve fiziksel aşktan...

BAM, BAM... KİM O? POLİS!

Dario Fo

Türkçesi: Fâsun Demirel

Tiyatro Dizisi: 11 (Hazırlanıyor)

Oyun İtalyan Gizli Operasyonlar Dairesi'nde geçer. Ülkedeki toplumsal olayların buradan organize edilmesi, yönlendirilmesi ironik bir dille anlatılır.